

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogy megyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt., félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett a lapon használhatja. — Nyiltór egy Petit sorórt 10 kr. — Hirdetások négy hasábos Petit sorórt 1-ór 7 kr., 2-ór 6 kr. és minden további boiktatásért 5 kr. s bályegdíjért 30 kr. fizetendő. A boiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlömények pedig, úgy minden levélök bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Előfizetési felhívás.

Lapunk hatodik félévébe fordultával, midőn ennek irányát, multját ismeri t. olvasóközönségünk, a hosszas felhívás, program helyett nincs más mondandóul: mint szívesen felkérni a nagyérdemű t. olvasóközönséget, becses pártfogásában továbbra is megtartani lapunkat. Mi rajta leszünk, hogy ez a jók és hivatottak közreműködésével szellemi tekintetben nem csak hogy esökkenni nem fog a jövőben, sőt emelkedni, a mennyiben újévtől kezdve jutalmakat tűzünk ki pályaművekre. Hogy pedig nagyobb alakban jelenjék meg, s hetenkénti vendégök lehessen, — ez egyedül önök buzgó pártfogásától függ, melynek kiérdemlésére mindent elkövetünk. Előfizethetni helyben, úgy minden es. kir. postahivatalnál egy évre 5 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt. 70 kr. ó. értékkel.

Kelt Nagy-Kanizsán, nov. hó 26.-án 1864.

Roboz István,

szerkesztő.

Wajdits József,

kiadó.

Pest, november hó 26-án.

△ Szellőztessük azon kérdéseket, melyeknek vitatására a lap köre tért enged.

Hogy mult levelünkben mért kívántuk e lapot minden áron fenntartandónak, — ime a többek közül az első ok.

1848-ban felemeltük a népet magunkhoz, ném tűrhetvén: hogy míg a világ számtalan államában szabadság, a jogegyenlőség napja

ragyog s a mint fenn a kormányoknak erőt, szilárdságot nyújt a vérszben, áldást a békében; úgy alant kulturai haladás mellett, a szellem és anyagnak haladást, fensőbbiséget, — nálunk a szolgaság — az ó. kir. o bélyege — hordja lánczait!

De eleget tettünk-e azzal, hogy a népet felszabadítottuk, felemeltük magunkhoz?

Bizonyos körülmények közt s szellemileg éretlen népnél, a szabadság nem tör-e a gyermek kezében?!

Ugy van!

Ha birtokában szabaddá tettük a népet s a jogegyenlőség édes zét vele kóstoltattuk, — lelkileg is művelnünk kell azt, hogy ne csak használja, hanem meg is értse, mi az a szabadság?

Szabadítsd fel a népet anyagilag, de szellemileg ne műveld, az anyag sár marad kezében, melyben elsüllyedhet inkább, de melyből kínosot soha sem teremt.

S hogyan hathatunk a népre leginkább?

TÁRCZA.

Beteg vagyok...*)

Beteg vagyok, fáj az élet,
Még is élni szeretek.
Dal zendül meg keblemben, de
Fáj a dal, — nem zenghetek.

Néha búsan elmerengek,
— Előttem a néma lant —
Hogy a dal, ha eltemetnek,
Mivé lesz majd ott alant?...

Szemrehányólag tekint be
Hozzá a szép kikelet,
Mintha fájlalná, hogy lantom
Nem zeng hozzá énket.

És a csalogány bámulva
Szól be hozzám: „hol vagy hát?
Mért nem segited elzengni
A szív üdvét s bánatát“?

Az ébredő ibolya is
Kérdi: „miért nem vagy itt?
Néked szoktam elregélni
Hoosszu éjtem álmait.“

„Nem látod, hogy itt vagyunk mind?“
Szól a fényes kikelet,
Itt a ságár, itt az illat,
Hol marad hát éneked?“

Itt a dal, itt keblemben,
De ah, el nem zenghetem!
Látlak, látlak, vágyón nézlek,
Némán üdvözöl szívem.

To, kihez annyit daloltam,
Áldást-hozó kikelet!
Szellő sugár, édes illat,
Adjatok új életet!

Beteg vagyok, fáj az élet,
Még is élni szeretek,
Dal zendül meg keblemben, de
Fáj a dal, nem zenghetek.

Néha búsan elmerengek,
— Előttem a néma lant —
Hogy a dal, ha eltemetnek
Mivé lesz majd ott alant?...

Jó csalogány, szépen kérlek,
Zengd helyettem bánatom,
Szerelmemet, fájdalommat,
Dalaimat rád hagyom.

Kis ibolya, jó virágom,
Ne regéld el álmodat...
Nem sokára együtt alszunk
S álmodunk a föld alatt.

ATALA.

Édes anyámhoz.

— November 19.-án. —

Szeretni! mit jelent ez égi szent ige?
Mit a bölosek soha, ki nem magyaráznak.

Nem kérdem én soha, oldot... zive
Legédesb, legdrágább... anyámnak.
Szemén egy sugárral, egy... kal ajkain,
Gyujtá meg e fáklját setét utam felett.
Sokszor majd kiolták titkos fájdalomaim,
De előre törni, lelkem nem részketett.

Oh! ez élet kemény tanító volt nekem.
Nem éreztem soha simogató kezét.
Végig üzött a legvadabb ösvényeken,
A gyöngye gyermeknek, már lába vérezék.
Anyám szeretete, életem tengerén
Úgy oszillogott, mint világitó torony.
Ha az örvényt, a... tet, megnézni sem merém:
Est néztem, s összefolyt könnyem és mosolyom;

Ő mindonem vala, én mindene valék...
Kettesen egymásért, egy másban így éltünk.
Tudánk: a jó szivek titkába lát az ég!
Reá erősítünk hittünk és reményünk.
Hallottuk a panaszt: a szegénység — átok!
Erénynél, észnél több — a vagyon szerencse.
Nem panaszlánk, hogy a sorsigymeg nem áldott!
Nem néztünk irigyen, a sok sorskegyenczre.

Édesen, nyugodtan munkálkodott érttem.
Oh! az anyaszív... isteni az erő!
S a boldog ifju... alig hogy elértem,
Midőn lobog a szív, világit a velő:
Még háláltam gondját, százszor és ezerszer!
Magam eveztom én, nem segített senki.
Örömben sirt, hogy már semmi le nem ver.
S nincs fiú, ki mint én: úgy tudna szeretni!

Rokonink, barátink, mint halál madarak:
Gunyosan jósolák — nem tanulhatok ki.
Lelkemen fellázadt az ész, az akarat.
Nem voltak szívemnek, baráti rokoni.

*) E szép költeményt, mi is közöljük a költőnő szive-
ségéből. H. u. r. k.

A növendékeknél iskolázás, a felnőtteknél oktatás, hasznos tanúok, könyvek és hírlapok által.

Tehát hírlapok által is?

Igen is!

Ime a „Zala-somogyi Közlöny“ mi hasznos nyújthat, ha általunk anyagilag megalapítván jövője, azt szép tanácsaival általunk a nép kívánságához, vágyaihoz, szelleméhez idomított nevelési, gazdasági czikkekkal, átviszük külsőben.

Lehet miként sok háznál, tán még az aranytanús is falrahányt borsó marad; de tagadom, hogy 240 ezer lélek közt nagy hódításokat ne tehetnénk, különösen a lelkész-, tanítói-, jegyzői-kar — szóval, mindazok — közreműködésével, kik a néppel érintkeznek.

Mindenek felett nevelnünk, oktatnunk kell a népet, hogy megértisen bennünket, de különösen felfogja hivatását, a kor szavát.

Meglehet, 2—3 éven át is ingyerpéldánnyal kell beköszönteni szegény szerkesztő és kiadónak a hajlékba, — de ismét tagadom azt, hogy a jó példa ne hatna, hogy az aranytanúsok, a lélekhez, anyagi érdekekhez intézet igék pusztában hangzanának el, s ne lennének számtalan hajlékok, melyekbe a tulajdonosok magok ne rondelnék meg az olvasni valót, évek múlva.

S ha ezer emberből pár év alatt megnyertünk a szellemnek csak ötvenet, — nem nyerezég ez?

Mért, vannak a nagy Angliának biblia s a közéletbe vágó, hasznos könyveket ingyért terjesztő társulatai?

Bizonyára azért, hogy szellem és anyag diadalával ura legyen a világnak.

Először ki kell a tőkét osztani — s pedig nem a dolce forniente elve szerint — hogy utóbb kamatozzék. Érett szellem mellett terem csak a munkakedv, nagyratörés s a Hugenottai hűség minden szentség iránt!...

Rég elmúlt az a kor, midőn a nagy eszmék képviselőit lánczra verték; midőn az újító vagy feltaláló varázslónak tartatott s Salvino d' Armato-nak sarkövére Florenzben, ily iratot véstek: Itt fekszik Salvino d' Armato degli Armati a szemüvegek feltalálója, Isten bocsássa meg bűneit. Anno D. 1317.

Büszkén kezem közé fogám vándorbotom
S elmentem oly messze, hol senki nem ismer.
Hol egy magam álltam... barátom, rokonom
Csak szívem, lelken volt, s a jóságos Isten.

S van-e a világnak oly kincse, gyémántja,
A miért odadnám, sanyaru éveim?
Megnyilott előttem a legdusabb bánya,
Átvilágított egy láng sötétségein.
Egy láng — a szeretet, mit anyám gyujta meg.
S én lelkem könyvel önték rá olajat.
Bányába szálltam, hol legmélyebb az türeg.
Hol kincseit őrzi a bölös tapasztalat.

S kitanultam jobban ez életiskolát,
Mind az, ki költ; a mig szerezni-kellene.
S mosolygva mondhatom: a mit a sokaság
Egyetlen üdvéknél bálványoz — el vele!
Tudom — nyiltan, s merem gyűlölni a mi rút
Szerenese, fény, gyönyör, arany, nem kaphat el.
Hűbb boldogság felé vezet már most az út.
De büszkén, s boldogan leszek szegény — ha kell.

Szólj! jó anyám, miként boruljak kebledre?
Alig emlékezel, oly rég nem láttalak...
Röpítsen szárnyain vigan a szerenese?
Vagy néma köny legyen az első pillanat?
Nem vagyok szerenese, nem is voltam soha!
Boldogságra vágytam: és most boldog vagyok.
Lelkemre fűződik emlékim gyöngysora
S ez, egy koronánál drágább fénnel ragyog.

Megad mindent az ég, annak ki hisz, ki vár.
Betölti nem soká kevés reményemet,
Sokat, igen sokat kellett veszíteni bár...
Lelkem a súly alatt csupán emelkedett.

Nekünk akkor nem bocsátható meg bűnünk, ha elmulasztánk minden eszközt, utat — mely csak birtokunkban van — felhasználni, a nép mennybevitelére...

A több közül ime egy szép eszme, mely nem rég Kaposvárott, nyílt ebéd mellett hangoztatott; melyet a polgár lelkébe, szívébe belöltani, szinte e lapnak volna egyik hivatása:

A népet közlgyeink, intézeteink emelésé tekintetéből, önkénytes anyagi áldozatokra vezetni.

Hol százokról van szó, kétszáz negyven s néhány ezer lélekről, — hogy a filléradakozás mennyit nyom, ismét a nagy Angliára utalunk, hol a Penny-gyűjtemények mesés eredményeket szűlnek maig is.

Ha Somogy összes lakosságából (csak a fentebbi számot vesszük) minden lélek 1 krt adna évenként a szent oázok oltárára, — 2400 ftot fordíthatnánk iskoláinkra (mert ez a legelső) templomaink, színházaink, művészet és irodalmi egyleteink stb. számára. 10 krt adva pedig minden lélek 24,000 ftnyi összeg gyűlne össze, melyet időnként a legnemesebb oázokra fordítván csak egy évtized is oly szellemi és anyagi emelkedést, közjót, tekintélyt, érdemi súlyt mutatna, melyel méltán kérkedhetnénk bármely európai mivelt nemzet előtt.

S talán lehetetlen volna ez?

Anyagilag nem, mert a polgári osztály — hála az égnek urának — saját szorgalma és iparkodása után, folyvást gyarapodik, vagyonszodik 1848 óta; annyira, hogy sujtott viszonyaink közt elmondhatjuk, ezen osztálynak van legjobb dolga, melynek a mellett, hogy maga dolgozik, fárad és szerez, kevés szüksége van aránylag.

Szellemileg sem; mert népünknel meg van a jóra vezérő hajlam; értelem, tiszta felfogás s jó akarat csak vezetni kell, hatni lelkére s megtalálni a kulcsot, mely leginkább lelkéhez és érdekeihez nyit.

S nem volna elég a jót minden helységbe legalább egy számban megrendelni; hanem mindazoknak dolgozni kellene bele, kiket szellemi tehetséggel az ég felruházott. Hinteni a szép eszmét; meghonosítani a célravezető jó szokásokat; példákkal hatni az erkölcsökre; irányt adni az önviseletnek stb.

Ha csak egy peroznyi bűt sem okoztam soha.
Partson el ez öröm egy örök életig
Mit e napon adok; hogy éltesd alkonya
Ragyogja vissza rád, szebb ifju éveid!

Csepeli Sándor.

Az éji szemle

Soulé Frigyesről.

A de l' étoili diadaliv, mint tudjuk, 1836. július 20-án avattatott fel. *) E nap reggelén Páris az elysei mezőkön volt, szemlélvén a nagy koszu'rat, s a számtalan szines lámpákat, melyekkel e nagyszorú boltzat estére kivilágítandó volt. Végre is meglepetve álltunk a faburoktól szabadult köcölös előtt.

Senki sem képzelte hatalmas mérveit, senki sem sejté méltóságát ez emlékek; annyival csodásabb benyomást okozott. Ha azon merov emlék által a nép tömeg szívében okozta megindulást észrevehettük, úgy sejtettük azt is, mint dobogott volna egész Franciaország szíve, ha ünnepélyesen felszenteltetik.

Elidegenítő balfogás, ez emléket ünnepélyes felszentelés nélkül leplezni le. E magas boltzatot csak úgy lett volna szabad megnyitni a népek, hogy megmutassák neki egyszerűságot, mikép egyedül ő elég nagy alatta átvonulni, mellette minden egyéb nagyság eltörpülvén. Azonban előnyösbnek látszott a diadaliv: csupán üres színpadi díszlettel alacsonyítani, — mely mindamellett is a szemeink előtt fellépő egyéneknek túlnagyszorú, — s ez által a Francia nemzet önmaga előtt alázatott meg. A császárságnak ezen utószülöttökkel nagyszorú, semhogy érdemes karoknál találna, melyek keresztiségre vigyek; igaz, hogy köztük némi, igaz hogy megközelítők, mindamellett névtelen árva marad, mi nem ismertük el.

Igy gondolkodtak s beszéltek közelében. A mint az éj bekövetkezett, részvét- és szájalommal tekin-

*) Ez azon emlék melyet a restaurált dynastia, Franciaország hadi dícsőségének emelt. Fordította.

Vetnünk kell a jelenben, hogy a jövőben arathassunk.

Többé nem a haza megtartása forog szóban, idegen hadak ellenében, hanem a megtartott hazát odaemelni, hogy a nagy népekkel ha számban nem is, de erkölcs, szorgalom s cultura tekintetében mérkőzhessék.

Hajdan kard! ma toll és szántóvas. Altrí tempi, altrí costumi.

Oda kell hatnunk, hogy a területben nagy megyét tekintélyben is nagygyá tegyük; ha irányt nem adhat is a hazában, ott legyen a jobbak között, hogy elmondhassák Somogyról mit egykor I. Ferencz mondott Párizsról: földje értelmet és hősiséget lehell.

Ime a provinciális lapok hivatása!

Jól felfogott eszmék és érdekek képviselésében, áldásai lehetnek a vidékeknek s hogy az áldást hinthessék, nekünk kell anyagilag és szellemileg fennállásukat garantiroznunk.

A Somogy megyei gazdasági egylet Felhívása *).

A somogyi gazdasági egylet Somogymogye gazdasági statiszticáját megkísértendő, a leírásokra vállalkozóknak a következő utasítást nyújtja.

a) Az összeállítás, leírás alakjában fogalmazandó, nem pedig számszerű felvétel és kutatás szerinti.

b) A leírás tartalma:

1. A határ neve, város, puszták, falu?
2. Magán- vagy közbirtok, lakosok száma, idegenek volt urbéresok száma.
3. Tagosított-e, mikor, miképen. Vannak-e tanya? a határbeli távolsági viszonyok, mezeli utak minősége, legelő, rétság, közös-e, felosztott-e, és mikép használtatik.
4. Fokvása — sík, lejtős, hogyes.
5. Van-e ingoványos, lapos hely, tóállás, történet-e kiszáritás, minő sikerrel — alagsárvézés.
6. Majorsági, hasznos erő vagy részbeni, munkabéreni művelés divatozik-e?
7. Cséledek — állandók-e, szakmányosok-e? Bér. Napszámos kapható-e óvazakonként, mi a díja. Takarás, aratás, cséplés, helybeliek vagy idegenek által történik-e?
8. Foglalkoznak-e a lakosok mellékes iparral. Fuvarzás, mezeli munkák stb.

*) Jelen felhívást, egy a sept. hó 26-án kelt statisztikai s gazdasági s akosztály jegyzőkönyvét oly időpontra kaptuk, hogy közzétételét csak most közzétehetjük meg. Szerk.

tetett a mintegy hatásvadászat kedvéért kottós sorban égő lámpák között... mintha Franciaország fővárosa csak épen egy emlékekkel töltött birna, mely a szines üvegekkel világitásra előggé alkalmas háttér képez.

Midőn az elysei mezők lámpa-fény hirtelen megszűnt, könnyen tekinthetők est a végezet szeszélyének.

Bocsánat, hogy egy pillanatra a nép babonájában osztozánk, mely nép hírnevénél dícsősítésre várt; de lámpáknál, eső és sárnál egyebet nem talált; azonban azt beszélt; hogy a császár emlékoszlopára lépett s elfűta a csak egy nyilvános sötét világitó lámpák lángjait.

A nép jól emlékezett császárfára s tudta, hogy nap és eső engedelmességek neki, nem kételkedett, hogy ha a viharra kiállt: e nap a császár és hadái, ezen parancs előtt engedelmese visszavonul. De a császár ki az elemeknek parancsolhatott volna, nem volt, a nap pedig nem a holtakól! Hol az emberi hit a holtakat földi dolgaival kapcsolatba hozta, mindig az éjt jelölte ki számukra; okkor midőn minden halgat és a sötétség fátyoloz le minket, jő a véros árny, tétongó sebeivel a bűnös ágya fölé áll — — okkor lebeg ő lassu suhogással elő, leül mellénk s vizsgálatást sugdos — — okkor jött a császár is hűse vel, és üdvözölvén emlékoszlopát, maga előtt léptető el őket.

Az ünnep, melyet nem ünneplének meg az élők, a holtak által császárok hódolatul megtartatott.

Midőn minden láng egymásután kialudt, szomorúan és elégedetlenül vonult a néptömeg. Lassankint elnyugodott a zaj s az ezeryi hangu zúgás. Azonban lecsendesedvén minden, erősen messze fenn a légűrében suhogott, s egy hatalmas árny bocsátkozott az iverőre le. Büvösen takarta őt a marangói kékköpony, a sz. helenei szemfedő. Az alacsony széleskarumu kalap mint egy zsegorodott sas lelőggő szárnyával jelent meg. Az árny behajtá homlokát, pillantása átvillant a földön, és ennek halvány világa a diadalivot mintegy fénylő szemfedő takarta.

Egy hang hallzott; csendesesen hatott az éjbe béde szellemileg ércesen rozgett rajta át:

„Hozsám édes fiam!“

9. Hogy tartatik fenn a határban a rend, mi az eredmény, a hiányok.

10. Oktattatnak-e a gyermekek a gazdaságban elméletileg.

I. Szántó föld.

1. A szántó föld minősége, — agyag, homok, telvény — szino könnyű, nehéz munkálata.
2. Eszközök minősége. Ékek. Bognár, kovács van-e?
3. Vonórúlló, ökör, a tulnyomóan melyik használtatik.
4. Mik a főttermények. Termesztetik-e dohány, len, kender, minő sikerrel.
5. Vetés forgás, nagyobb, kisebb birtokokon.
6. Mily arányban üzetik a takarmánytermelés.
7. Szorgalom, trágyávali bánásmód, istálló trágyán felül van-e egyéb trágyaszor.

II. Rét.

1. Milyen a földkezezi térrány?
2. Vizenyős fokvánál történt-e szárítás, csato-názás, öntözés; száraznál történt-e trágyázás.
3. Legeltetnek-e s mikor?
4. Van-e nádas, miként használtatik.

III.

1. Milyen a legelő térránya a szántó föld s rét-höz képest.
2. Milyen a legelő fekvése, lapályos, dombos, hegyi, erdei.
3. Magán tulajdon-e, vagy közös — legeltetési rend, ologondó-e?

IV. Erdő.

1. Van-e a határban erdő?
2. Fanemek, művelési mód, vágások.
3. A fa kelte, ára.
4. Fedeztetés a tűzelési s építési szükséglet; ha nincs, honnét történik a fajozás.
5. Községi erdő kezelése.
6. Az erdei rend kezelése.

V.

1. Van-e a határban szőlő. Talaja, körözete, termékonyság, trágyázási mód.
2. Uralkodó szőlőfaj, művelődési mód. Eltérések, milyen bor szüretik. Kelendősége, forgalma, ára.
3. Szőlőhegy-rendtartás. A csöszök szolgálata, bére.

VI. Kertészet.

1. Minő mérvű a zöldség termelés. A hiány honnét pótolatik.
2. Van-e valamely nevezetesebb konyhakort.
3. A gyümölcs termelés mérvű. Termeltetik-e eladásra, minő a gyümölcs, melyek az uralkodó fajok.
4. Vannak-e faiskolák. Történik-e valami a határnak fákkal beültetésére.

VII. Allattenyésztés.

1. Lótenyésztés.

1. A lakosok úzik-e a lótenyésztést. Milyen a faj, nagyság.
2. Miféle a hány ménlő használtatik.
3. Vannak-e általában jó munkabíró vagy gyors lovak. Hány éves korában fogatik be a csikó. Mi a főhiány a lónevelésnél.
4. Van-e lóvásár.

2. Szarvasmarha tenyésztés.

1. Mily szarvasmarha faj tenyésztetik? Hány és miféle bikák alkalmaztatnak?
2. Vaj, sajt készítettik-e? Mi a tej ára, van-e kelendősége?
3. Van-e magántehenészet, minő faj?
4. Van-e a vidéknek nagyobb marhavásárja?

3. Juh tenyésztés.

1. Minő a magán juhászat, minő a faj, körül-e a nyájakkól tenyésztés, vagy anya? Fejlik-e a juhokat, mennyi a szokásos bér, tej- és vajban. Juhászok fizetése, kötelezettsége a felesjuhászoknak?
2. A kisgazdák juhászata, közös nyájak, feltételek.
3. Nagyobb juhvásár.

4. Sertéstenyésztés.

1. Nagyobb sertéstenyésztés magán birtokban, faj; tenyészállatok adatnak-e el?
2. Minő faj van a községben.
3. Sertésvásár.

5. Baromfi-tenyésztés.

1. Melyik faj a tulnyomó, történik-e javítás.
2. Baromfiak általános ára, helyben vagy a külső piacon.

6. Méhészet.

1. Hány önálló méhészet van a helységben, ki-nek birtokában, hány köpűvel?
2. Minő köpűk használtatnak.

7. Selyemhernyó.

1. Ki foglalkozik selyemtenyésztéssel, minő sikerrel?
2. Hol és mi áron kel a gubó?
3. Mennyi a határban a szederfa vagy csipőte.
4. Van-e szederiskola s mennyi esemete körül ki évenként?

Gazdasági technologia.

1. Van-e szeszgyár a határban, mily s minemű termény használtatik a főzéshez. A moslók mire használtatik. — Kisebb pálinkafőzés van-e, mi az anyaga.
2. Van-e serfőzés, mennyi termény főzött fel, moslók használata.
3. Van-e cukorgyár? mennyi répát használ fel, mely határok adják a termést s mi áron.
4. Van-e olajfűs, hány mérő olajmag dolgoztatik fel évenként, van-e kelendősége az olajpogácsának.

Örlet.

1. Van-e a határban közönséges víz, szél- vagy száraz-malom, mennyi? Szítal-e, mennyi a malom-vám?
2. Gőz- vagy műmalom? Eladóra dolgozik-e, vagy vámert, vagy cserében? Mennyisége a forgalomnak?

Kötörés, — tégla.

1. Kőbánya.
2. Vannak-e téglavető, cserép égettetik-e? Árak, tűzelőszor, gépek használtatnak-e? Ha a kiküldött tagok ezeken felül egyéb nevezetesebb körülményekkel is találkozának, azoknak foljegyzése s közlése szivesen fogadtatik. A somogyi gazd. egylet határozata folytán.

KOZMA SÁNDOR,
titkár.

A pozsonyi biztosítóbank „HUNGARIA.”

A bécsi „Proso” egyik számában a következő cikket közli:

„A biztosítási ügy területén élénkség kezd lenni. Nem kevesebb mint nyolcz társulat, részint alakulásban van, részint újabb időben engedélytetett, s a külföldi intézetek azon törekednek, miszerint engedélyt nyerjenek arra, hogy biztosítási ügyeket az ausztria birodalomra is törvényo. son kiterjesszék. Hogy az ország gazdasági érdekelben fekszik, ha a biztosítási ügy Ausztriában kiterjesztetik, tagadhatatlan. Tehát csak azon körülmény lehet még kérdéses, vajjon az ujonnan keletkező intézetek megfelelnek-e azon feltételeknek, melyeket a jelen viszonyok között a biztosító-társulatoktól követelni kell.

Általános az lehet állítani, hogy biztosító-társulatok alakításánál oly szokások alkalmaztatnak, melyek jogszerűségüket inkább a szokásban keresik, mintsem hogy fenállásukat észszorú gazdasági elveknek köszönék. — Ide tartozik mindonek előtt azon szokás, hogy a biztosító társulatok üzletüket rendszert 30 száztóli befizetéssel megindítják, azután „alakulva” vannak, s gyorsan díjakat behajtani iparkodnak, melyek nem ritkán a kockázatoknak meg nem felelnek. — Falragaszok, a melyeken nagy számok szerepelnek, az új intézet használatára hívják fel a közönséget, s úgy látszik, hogy a magas engedély a biztosítottaknak ugyis minden szükséges kezesességet nyujt. — Oly ügynökök, kik nem ritkán nagy ügyességgel nemzeti, rokon-és elleneszenvekben dolgoznak, nagyobb jutalék megadása által, mint a mennyit előbbeni állásukban kaptak, megnyerétnok, — s az üzlet kifejlődik; az aggodalmak pedig csupán csak azon remény által szorítottatnak háttérbe, hogy Ausztriában az utolsó sovány biztosítási évekre valaha a követőknek is bekövetkennie kell! Ez az alap oly üzletnél, melynél saját természeténél fogva, a véletlenség legnagyobb szerepet játszik.

És megnyilt a reichstadi herczog sirja, miként Sz.-Helenán felemelkedett a sir kőve.

Az atya és fia árnyának kettős zárt kellett történi, mielőtt egyesültenek, a halál és száműzöttségét. Ez éjel lorázták bilincseik, az egyik Sz.-Holona, másik Bécsből jöve, találkozásnak az emlékezőslopon.

A császár kardot rántott, sarkával az oszloptűro toppant.

„Ide vitéz tábornokaim, ide omboreim! Mutasátok fiamnak a birodalmat, melyet neki alapítottam de sohase ismert.”

S miként Isten szavára semmiségből a világ emelkedett, úgy siottok a vén harcosok mindon égöv alól a császár intésére.

„Sorba, hűselim, sorba!” kiáltt a császár árnya. És hosszú sorokban nyult alá a végtelen had mozogva.

Most felemelte szemét Napoleón, szeméinek sugára a hadak legvégeig hatott. Mindegyik egy győzelem nevét hordá homlokán.

Hatszázozren tisztelőnek, a császár megköszönto.

„Látd fiam, ez ut vezetett egykor palotámhoz. Itt nyargaltam át, midőn o hatszázozer élt. Lásd és haljad, bemutatam neked, s nevezni fogom őket.

Mesze hangzott hangja:

„Ide, Berthier, te hív! Léptesd olc ezredim!

És Berthier a császár jobbjára állván jelt adott. A dobosok ólro álltak; a zenekarok hajdani csatahü-muszáikra kezdtek; a lovasok trombitái harsogának, a lovak prüszköltok és ágaskodtak, de egy emberi ful sem hallá ezt. Csodt vala mindenütt, a szél sohajtozott csupán. Óriás léptekkel jöttek most az ezredok és átvonultak a magas iv alatt.

„Nézd fiam, ez itt Desaix! Igazságos Sultánnak nevezték kelet népei. Buoos fejében egy győzelmet adott nekem... Ez itt Kleber, egy orós férő, fejét csupán előttem hajftá meg. Csak róá bizhatám Agyptozst, s ő megis tartotta volna, ha a gyilkos töre nem merészli, mitől golyók is féltenek.”

Kleber és Desaix ezrektől kisérve elvonultak, háromszincsikos nadrágjok, és szakgatott egyenruhájokban.

„Látd azt, ki kezd felém kinyujtja? Ez barátom Lannes! Údvözlőgy hűselim! Te a marengói becsület kardját viseled, s a lodt-i zászlókat hordozod!... Mond a consulság testőreinek, hogy elégedett vagyok velök!”

Érre Lannes és csoportjai elvonultanak.

„Vigyázz fiam és nézd! Ez itt Angereau, onajglione herczoge, a S. Marceau külvárosnak gyermeke. Ő is egy zászlót tart kezében, de nem mint Lannes az ellenségét, hanem sajátját, melyet Arcole hídján vitt előre; s ez az övő, mert Franciaország ajándékozta meg vele, senkit sem találván, ki nála érdemesebb lenne hordozni ezt.”

Angereau és sergel elvonultak.

„Ki itt következik az Lefèvre; látd omborei mi fáradatlanul követik lépteit... Ez az én régi testőraerogom, az austerliczi és jenal gárda. Köszöntsd fiam ez érdemteltos férőnt — ő az egyedüli talán, ki azon aranyról, melyet én függeszték egyenruhájára, mit sem hagyott örökösöknek egyebet. Őt egy százados követi az Chambure — ez védelmezte a Lefèvre ostromolta várost, de nem tudatik, ha a győző vagy védő nyert nagyobb dicsőséget!”

Amint Lefèvre elvonult, megszólalt a fiú:

„Mi ez Atyám?”

„Ezek régi granátosaim... Oudnot nincs élőkön... Az élet erősbbon tartja vissza őt, mint bonntűket a sir!”

„S ezek kik együtt jönnek?”

„Ezek a két Kellermann, atya és fia. Az atya az egyedüli ki nélkülöm érdemlé a herczog címet, s a fia az egyedüli, ki ez örökségre nélkülöm is érdemessé lett!”

A két Kellermann elvonult, és Napoleón ujjával jelöltö koronként a csoportokat:

„E kocsiiban itt ez Massoná, amint Wagramnál elesett. Győzni küldtem őt s ő mint mindig győzött. Mellette Rampon van és e megett a győzhetetlen 32-ik zászlóalj, egy élő város. Sicsatok vitéztem, hogy a nap serdülté előtt mindnyájatokat lássalak!”

És a hadoszlopok örvényző szől gyanánt rohan-

tak, s áthaladván az iveret alatt minden zászlóalj kiáltá „éljon a Császár!”

Igy jelentek meg a vadászok kalpagjaikkal, a longyel lovasok hosszú dzsidáikkal, a hatalmas gránátosok haruzi méneken, és a yasaok — mind Besziéres után.

Most sötét alakok vonultak fol, a Spanyol ég barnítá arcózáik; ezek s saragossal, tudalal, corunnal hűselim voltak. Perignon, Junot, Suchet, Moncey álltak élükön, egyszóval kik mestertük nélkül is érték a győző harozokat. Ugy rohantak át o sergek a győzelmi iv alatt, mint a tonger árja, habogy előtte gátja széttörök.

„Ki ez, Atyám, kinok homlokán a dicsoszoru s mégis oly szerény? Nézd, könnyek peregnok arcóin — s kezet nyujt feléd.

„Ez itt első fiam, Beauharnais Jenő, bátyád. Annyira ragaszkodott hozzám, hogy a napot, melyen szülöttél megáldá — pedig ezen nap egy koronát ragadt tőle ol! Alkirály címet visol, de szive egy polgáré, egyenruhájának fényo egy búlos nyugalmával egyesül. A katona önmegtadadásával a fia gyengéd-ségét egyesíti! Csodáld őt fiam, és sajnálkozzál, hogy hozzá hasonlónak lenni időd nem vala!”

Alig végzé szavait Napoleón, hogy egy porfelleg emelkedett, s fia kiáltá: „Nézzed, Atyám, mint ágaskodik ott a ló, villámlik a kard s a forgó zászlóként lobog!”

„Ah! ez Murat, az én örözlánom, ki egymaga küzdött az ellen egész csapatjaival! Csendesoon, kedves emberom, miért sietes? Nem kell már 300 mért-föld hosszú tartományt röptében meghódítani! Miért beszélsz lovasaiddal és sarkantyuzod lovad? Nincs ellenség ez ivon tul; ne hajtsd meg fejed; bár mi nagy vagy, e diadalivet én mégis nagyobbra emeltem mint téged, király Murat, te koronás katona!

„Ki jó utánna halvány szomorun, kardja lóg kezéből, mintha már viselni nem bírná karja?”

„Az Poniatovszki, egy hazátlan férő; ő a retenthatlan Poniatovszki.

„És megetté ki az a csaták foglyaival?”

„Az Rapp, a mindig sebesült de a csata előtt mindig felüdült. Több vért vesztett ez a csatákban

Forduljunk most azon társulathoz, melynek nevét jelen cikkünk élre állítottuk és itéljük meg saját alapszabályainál fogva azon bizalmasságot, melyet az új vállalat gerjeszhet. A részvények tőkéje — mint a hirdetés szárazan mondja — három millió ft; valóban szép kis összeg! De nem; a három millió forint csak szám, a melyre a részvény:öket a közgyűlés beleegyezésével felemelni lehet. A három milliónak a pillanatban a biztosított névo jelentősége nincsen; azok csak a falragaszok kiékesítésül szolgálják. Ha az üzlet kedvezően megy, akkor a tőke bizonynyal nem, vagy csak a célra fog föllebezteni, hogy más biztosítási ágakra, melyek ismét új kezkezeteket hoznak, átmenni lehessen. Ha a társulat vezetőségét szorved, a kötelezőségeinek, melyeket olvállalt már nem felelhet meg, különös körülményeknek kellene lenni azoknak, melyek a társulatot az első egy millió forintra meghatározott részvény kibocsátást túlhaladó befizetésre indíthatnák, — s ez oly eljárás volna, mely az alapszabályok ezélszerű fogalmazása mellett mindig lehetségesse válna. Azonban ez eljárásnál a szám — kiékesítés — a mi itt a földolog — egészen elmaradt volna.

A „Hungaria“ részvényeinek alaptőkéje tehát nem a mint a falragasz hirdeti, három millió forint hanem csak egy millió. — Ezen összegre 30 száztóli, azaz: 300,000 forint fizettetett be; a többi 700,000 forintról a részvényesek kötelezővényeket állítottak ki, melyekben arra kötik le magukat, hogy további utánfizetéseket az igazgatóválasztmány kívánatára pontosan teljesíteni késznek, ellenkezé esetében pedig az utóbbit feljogosítják arra, hogy az utánfizetendő összeget a késedelmi kamatokkal, egy perkoltsággal együtt törvényes végrehajtás és sommás eljárás útján behajthassa; a pozsonyi törvényszék ítéletének — melyet a részvényes a szerződésbeli ítélszéknek (forum contractualis) elismer, bezárólag a folobbvitelt, az 1836-ki 20-ik, ugy 1840-ik 11-ik törvényezikk értelmében, alávotvén magukat.

A „Hungaria“ részvényeinek alaptőkéje a szerint a mint már érintett három millió forintból, de tulajdonképp egy millió forintból sem, hanem csupán a befizetett 300,000 forintból és 700,000 forintnyi kötelezővényből áll; s ez utóbbiak behajtása szükség esetében a pozsonyi törvényszék által történnek. — A mondottak megfontolása azon kérdést gerjeszti: vajon minő értékük lehet a 700,000 forintnyi kötelezővényeknek? A kérdést pénzügyi szempontból tekintve mit adhatna egy bankház vagy egyéb pénzintézet azon kötelezővényekért, melyek a biztosítottnak kezességül, sőt fizetés gyanánt is szolgáljon, a „Hungaria“ biztosított kárai kiengyelítésénél?

E kérdés megoldása azon egyszerű okból lehetetlen, miután a kötelezővények értékét a kiállítók vagyona, sőt gondolkozási módja is határozza. Egy bankár mindennek előtt a kiállítók nevét kívánna tudni, továbbá ezek körülményeit után tudakolónék, és végre azt kutatná: hogy az illetők kötelezőtségeiket készséggel teljesítendik-e, vagy hogy ehöz valószínűleg pör útján kellend-e őket kényszeríteni.

mint tíz ember életére szükséges. De most fiam hajtd meg térded.

Es a császár egy valamonyin fölleemelkedett árnyat jolzett:

„Es itt Ney, mielőtt herozegnok neveztem volna, fáradszatlan volt neve; s mielőtt fejedelmi czimmel illetém, a hősek hőseinek neveztetott.“

Most tábornokához fordulván a császár folytató:

„Honnan jössz, vitéz Ney, ily halvány véroszon? A moskvai csatatérről, vagy hó és jég utadról? Miért nem látom rajtad régi bátorságot, miért nem emeled fejed magasan, mint egykoron a csatáknak napjain? Miféle tizenkét sebhely ez? Ismeretlenek előtted, csatákba nem nyered. Oh! most látom... hadastyánaim golyói furták által kobledet, mely husz csatában s hatvan viadalban oly bátran dobogott az ellenség elé! — Tekintsd őt, fiam; mint valamely gonosztervönök, ugy kellett halnia... oh! és nem az egyedüli kitél eképen megfosztának! Nézzed a tüzes Labódgyere-t, ifju és vitéz ezredesemet, megölték őt; nézzed Brune, Ramel, a Faucher testvéroket, azok véreket egészen feláldozák, de utolsó osepjét hazájuk vette el. Emeljétek fel magásra homlokaitok hőseim! Megjött az óra melyben a halál számatokra gyzedelinet éri! Tekintsotok fel és olvassátok itt neveitek, melyeket én a halhatatlanságnak átadok!“

Napoleon kardját egész az ivozet alá bocsátá, s a róla szétsugárzó gyzedelmi glóriában, kőbe vésva a halhatatlanságnak átadva látták neveiket. A holtak látták azt mit az élők hasztalan kerestek.

Szürkült kolotról, az éjnek árnyai szertefolytának. De az örök sajátos zugát hallották, s nem akarták hiinni, hogy az szél volt, mi a fákat és levelelt zörgöté; megragadták őket is a búvület, és sejteté volok a felszentelést, mit a császár saját emlékoszlopának rendezett.

RÉNYI.

Ha tehát a magánzó mind ezt tudni kívánja, mielőtt az ügybe boocsátkoznék, a nagy közönség annál inkább igényelheti e körülmények tekintetbe vételét, miután baltapasztalásai a biztosítás ágában épen nem az újságokhoz sorolandók. Arra névo tehát, hogy valaki a „Hungaria“-val biztosítási ügybe oroszkozik, mindenek előtt azon feltételt állítjuk az előtérbe: hogy az részvényesoi nevét közölje. Azon ígéret, hogy a pozsonyi városi törvényszék szükség esetében a részvényesoknál hátralékokban levő összegeket behajtani fogja, épen sommi biztosítékot nem nyújt.

Gy. K.

A soproni kereskedelmi és iparkamarának jelentéséből.

Bor.

A kamarakerületben a bortermesztés a kifejlesztés magasabb fokán áll, és az értelmesebb földbirtokok osztályánál, ezen iparág, okoszerűbb kezeléssé tör magának úrvöl-évre inkább utat.

Mind bel- mind külföldről történtek ez ügyben biztatások, és Párisban 1855, ugy Londonban 1862. évben tartott világtállitások, hol ruszti, soproni, badacsonyi, rezi, somlyai, szegszárdi és villányi boraink oly kitűnő helyet foglaltak el, — ezek omelkődésére nem eséklyé hatással voltak.

Bár örömmel állapítja meg ezen tényt a kamara, ellenben másrésztől sajnálkozva kénytelen kimondani, hogy a kisebb termesztő most is, ugy mint azelőtt az öröklött ősi kezeléssé szit, és tiszta pinczögazdászathoz, és boraink ezélszerű gondviseléséhez szokni nem akar. Itt borászati és gazdasági együtolink számára elég tágan működésitör áll nyitva és befolyásuk csak a legűdvösebb sikert eredményezhetné.

A follobb elősorolt az egész világ előtt ismeretes borainkon kívül, kamara kerületünkben még többé kevesé ismeretes szőlőhegyek léteznek, melyek elég jó termést adnak, és okoszerű bánásmód mellett a kereskedésre elég alkalmasak volnának, de épen ez okoszerű pinczögazdászati teljes hiánya okozza, hogy azok kevésbé kerestetnek, és a kereskedelmre névo nagyobbbrást veszvo vannak.

Különösen megemlítsere méltók:

Sopron megyében:

A Fortő-tava partján fekvő helységekből szőlőhegyek u. m. rákosai (Kroisbach), megyesi (Mörbisch), oggai és bozi (Holling); továbbá a nyéki (Neokonmarkt), német-koroszturi (Deutsch-Kroutz), margitai, lözsi, hidgösgyi (Klein-Andrá) cseprogi (jó évben kitűnő jelességű) kövesdi, szent-miklósi és szakonyi borok.

Moson megyében:

A nissideri (Neusiedl) és gálosi (Gola) borok, az elsőbbiek Osztrákhonban „Soo-Weino“ nevozet alatt már régóta ismeretesek.

Vas megyében:

A közögi, melyet elég jónak lehet mondani, továbbá a ruhonci, szombathelyi, sági, kis-somlyai, szent-kuti hadafalvai (Weixelbaum), orcsényi (Hendorf), csekei (Schanko), nagyfalvi (Magoradorf), strómi és német-korosztosi.

Zala megyében:

A balatonmelléki bor névo alatt ismeretes termést adó szent-békályai, nemes-pécseli, szent-györgyi, szigligeti, kövágó-cséri, köveskáli, abrahámi, osubánczi, gyones-díási, vonyaro-vashogyi, diszell, ugynevozett halgosi és bácsi; — továbbá Zala-Egorszeg táján fekvő csácsi és pogányhegyi szőlőhegyek.

Veszprém megyében:

A solyi borok, melyek a somlyai borhoz igen hasonlítanak, továbbá a litéri, palotai és vörösbereányiak.

Somogy megyében:

A gombai, marczi, horvátkúti, vöröshegyi, és löllei szőlőkben termett borok, melyek közöl a Balatonhoz fekszenek, továbbá a surdi, szontmihályi, bagolai és szakonyi borok. Az utóbbi Somogy megyében termő legjobb bornak tartatik. Említsere méltó hogy Somogy megye az ugynevozett vorezzinü borból (Schillerwein) sokat termeszt.

Baranya megyében:

A pécsi szőlők, melyek kitűnő asztali bort adnak; továbbá a szilvási, helyesfai, uszögi, hidasai, szilágyi, vorendi, karancsi, berkesdi, pellerdi és szent-miklósi borok.

Tolna megyében:

A szent-lőrinczi, p.-borjádi, paksi, német-kéri, nagy-szökelyi, gyönki és böleskei borok.

A bortermesztés mennyiségét kamara-kerületünkben állitásban évenként 166,000 hold szőlőben egy holdra 40 akó termést számítva, 6,640,000 akóra lehet tenni.

Ha továbbá 1,856,229 lélekből álló lakosság harmadrésze: 618,748 egyén számíthatatik borfogyasztás fejenként 4 akóra tötetik, akkor a termesztett évi üzletből, az az 6,640,000 akóból mint fogyasztott levonható 2,474,972 akó és ekkép még

4,165,028 akó maradna fenn kivitelre, mely 5 tízával számítva az akót 20,825,625 ftnyi értéket képvisol.

Általános az egész országban a borkoreskedés terjesztésére, ugy a külföld figyelmének a magyarországi kitűnő borokra fordítására közös az igyekozet. De a vitelbör drágasága és a szorfolott nagy bovitoli adó külföldön, egyedül csak legfinomabb boraink kivitelét engedli meg, miután csakélyebb minőségű borainkat annyira terholnék, hogy a könnyű francia és rajnai barokkal a vorenyit ki nem állhatnák.

A borrhál ugy az ország többi termétyeivel kereskedésre, a német vámogyloti tartományokhoz csatlakozás a legnagyobb fontossággal bír, és ha bekövetkezend, hogy borainknak kivitelénél kevesebb vámot kell fizetni, akkor boraink kivitelé rendkívül felfog omelkedni; megemlítsere még, hogy azon esetre olcsóbb és közöpszerű minőségű boraink is nagyobb vásárt nyernek s ez által a nemzeti jólét tetemesen gyarapodnék.

Levelezések.

Bécs, november 19. 1864.

Tekintetes szerkesztő ur! A tarka napi csomények közt, melyek szokottságuk miatt többnyire érdektelenül tűnnek el a bírod. főváros hullámszatóban; előfordulnak néhá-egyes jolzetek, melyek megérdemlik, hogy feljegyeztessenek. Ilyennek volunk ma szontanul.

Ugyanis a néhány év előtt keletkezett, s már szépen virágzó Sz.-László-társulat Bécsben is felkeresé a nagy király unokáit, hogy névo és védelme alatt mozdlítsák elő a vallásos-nemzeti irányu czélt, melyet a társulat magának kitűzött, — magyarországi Sz.-Erzsébet egyik védszentje a társulatnak, azért valamin a mult évben, ugy most is számosan gyűltek össze a társfelek Wiedon külváros egyik kised templomában, hogy tiszteletüket ünneplés szont miso és magyar szent beszéddel lerójják.

Szónoknak nt. F. Abián István — süttöri (győrnyegyhézi) plébános ur hivatotott meg. — Beszédo olojon az Árpád-ház vallás dicsőséget, annak nagy szenteiben élönken esotelte, s ezután választott tárgyára, Sz.-Erzsébet életére tört át, II. András királyunk a nagy leányának ornygazdagságát mutatta felbuzdlitául a késő unokáknak. — A főnyes isteni szolgálatot, teljes segédlettel, — melyet a pázmány-intézet növendékei képeztek, ft. Jokófalusy püspök ur ő méltósága tartotta; mely alatt offortoriumra Sz.-Lászlóról lelkesülvo szengő dicsónokét a pázmaniták önkakara. A Theresianum növendékei egyonruhában, égő viaszfáklyával a Sanctuariumban, foglaltak helyet a miso alatt.

Képvisele volt a nm. magyar kanczellaria; jelen volt ft. Poitler Antal vácsi püspök s mlga is. — Örömmel láttuk, hogy a kis Imaház magyar díszruhás egyónök tölték meg, kik külföldön is bo bizonyítják, hogy a magyar dolmányának méltó magyar szívet kell takarnia, mely Istontört s a hazáért a nagy ösökével egyenlőben dobog.

Ily szép Erzsébet napunk volt nekünk Bécsben, — napjaink egyik legszöbbike.

KANIZSABERKI.

Pest, nov. hó 24-én.

Tényeket uram tényeket. Lehetetlen, hisz Pesten élünk és pedig a 19. század közepo táján, mikor is mindez van a fővárosban, csak tény nincs!

Különbön, ha mathematico tényeket felállítani alig lehet, folytatva a mathematicai hasonlatot, mi közelíti meg némikép a tényt. Lássuk.

Nem újságot mondok, ha elmondám, hogy a népszínházat becsukták. Most elszégyelte magát a budai publikum, s minden áron szerető, a három évig ezéltáblájuknak kitűzött „baromistállóban“, ujra előadásokat látni. Hanem tudjuk a budaiak gyorsaságát az ily küzvárosi érdekek eljárásában. Tárgyaltak, tárgyaltak, hogy moro patrio elhalasszák a végzést... míg valami új Molnár akad, ki a tespedtsége életet önt.

A nemzeti színház képezdeje egyet kurjantott, de elhangzott országezerter... jó lesz felhasználni az alkalmat, s valóságos Istenáldását a magyar színészetre névo. Az igaz, hogy olinto kicélt szük a kalit, de mindennek oloje nehéz, s hol van oly buzgó szellem, mint hazánkban, csak legyen ébrosztójo. S láttuk az akademiánál, hogy egy ily ébrosztés nem szó a pusztában viszhang nélkül.

Aprilisban már új házában üdvözölhetjük az akademiát, s ugyanott jelesebb közintézetöinket, a Kisfaludy társaságot, s a képzőművészeti társulatot.

Ez utóbbi társulat ujra ad ki sorajogyeket. Hej csak az intézetnek jönnö egyszer jó napja. Oly gyászosan lobog az a nemzeti zászló a nagy-hid-utczában, mintha azt akarná kijelenteni: Emberok, pestiek, no hagyjatok el, itto házban teng egy közhasznu intézet; egypár fillért, a jó példa hat.

A gyászruhát lo so tesszük már ez évben, megint gyászos temetésünk volt, Kovách Lászlóé, mikor less már onnek vége... egyik joles hazafi a másik után, ha ezek olhullnak, mi marad istápu az ifjabb nemzedéknek.

(Folyt. a mellékl.)

Alig vagyok képes megmagyarázni magamnak, hogy bírnak az emberek, ily hideg időben a duna közepén a rakparton építeni, pedig javában foly a munka. A terv szép, ha már kell, hogy beépítve legyen, legyen eházasor ott a nemzet fővárosának díszé. Tervszerint a nemzeti színház, a gazdasági egyesület, a nemzeti casino stb. jutnának a sorba. A redout elött park lesz.

Es már szépen készül. Farsangon már tánczolkunk benne, azaz, ha jut pénz a lakosizmára, mert a császárfürdői bálknál oly nagy sár volt, meg oly nedves idő, hogy komfortable és parket-padolat dacosára csizmáim egészen oda vannak, s pesti báljainkban regula sine qua non: lakcsizma.

S nincs is ennél okosabb. Nem csak, hogy kis lábat mutatnak, s a gázvilágítás reflexióját sűrítik, hanem egészségi regulator. Hogy hogy? Ha az ember hármát tánczolt, oly igen égetik Federweiss és minden ellenszer daczára, úgy, hogy az embernek elmegy a kedve a dühös tánczól a legfeljebb egy lassú meg francziát tipog. Így az embernek nincs mit óvnia tüdővéss et consortes ellen.

Pikantériával nem szolgálhatok, jelenleg nincs a raktárban, s a külföldi már abgolegen, hogy igazi pesti stylusban beszéljek.

Lapjaink közül a „Hölgyfutár“ kiadta partoczdulát, *) helyette beköszöntenek, Hazánk, Nők divatja, Pesti Bazar, és Világ szemle. Az első kettő és a negyedik jeleseknek ajánljának.

Igaz tisztelője

XAVÉR.

Keszthely, nov. hó 24.-én.

Tisztelt szerkesztő ur! „Egy próféta sem kedves a maga hazájában.“ Ennek köszönhetjük, hogy az ily időszakban élénkteleen városunk körébe fogadhatá Lakatos Sándor tánczművész hazánkiát. Őt Kanizsáról — úgy per mopsz — ki tekézték azok, kiknél legtöbbet érdemelt volna s most mi vettük pártfogásunkba családjával együtt. Ezt méltán el lehet mondani, mert iskolájában örege — apraja egyre járja legszebb tánczainkat s a Kállai kettőst. „Fiatalon kezdődik, öreg ránczan végződik“, mint a közmondás tartja.

Ha gazd. tanintézetünk ajtai megnyílnak, — hisztük, hogy több eseményt nyújthatunk szegény városunkból, mely még maig is hordja a gyász Balatonáért, a lecsapolásért. Mi is elmondhatjuk: ragyogó től ki ad nekünk újra vissza? . . E gyász azonban leginkább nyáron kezdődik, midőn a homok és por-fellegetben, issadásban majd félóraig lehet odáig hatolnunk, hol magunkat megmárhathatjuk (nem adóságban, hanem a Balatonban.)

Péterffy kinovozásának örvendenek — 2 menyivel nagyobb lett volna még az öröm, ha Érkövy jöhet közénk? —

Isten ámul.

Tasnády Sándor. **)

Kaposvár, november hó utolján.

Igen gyakran tapasztaljuk s olvassuk a hazai lapokban tanítóink szomorú helyzetét; kisszerű jövedelmüket, bizonytalan jövődjüket. A panaszokat itt most nem soroljuk elő, inkább egy örvendetes ténnyel lepjük meg a t. olvasóközönséget; ugyan is — mint már a lapokban említve volt — 1863-iki augusztus hónap tanítótársunk, Fischer Ferencz megbetegedett s egy tanácskozás határozata szerint, november hó 16-án 1863 Fischer Ferencz, egészsége visszaszerzése végett, hat holnapon át az oktatástól felmentve vala; ez idő alatt az ittoni izr. község költségén kétszer Pestre utazott, s minthogy baján ott sem segíthettek Bócsó kívánczolt, községünk az ehöz szükséges költségeket is készszívvél nyújtá neki, de onnét is csak kevés gyógyulási remánnyel tört vissza; s így mig két hónapon át a beteg ágyan aludt, mely idő alatt községünk minden egyes tagja részvételét tettelesen mutatá meg neki; az itteni izr. ifjuság is hatenkénti gyűjtemények által, különösen pedig dúsan gyámolították. September hó 13-án 1864 Fischer Ferencz, mely fájdalomkra, jobb létre szenderült, hagyván maga után hat kiskorú gyermeket; s most az igen tisztelt kaposvári izr. hölgykoszorú a tisztelt rabbi urunk Kuttna Salamon s buzgó előjárónk, Königsberger Antal közbenjárásával, az eddigi szeretetteljes bánásmódot azon dícső tettel koronázta meg, hogy az elárult családnek élelemmódot szerzett.

Október hó 30-ára rendelt nőgyűlésben, Kuttna Katalin, Stein Rozália, Stein Anna s Reisz Nina asszonyok, mint gyűjtőnk ajánlották magukat, s buzgó fáradozásuk általános részvétel kisértetvén, 150 frt. gyűjtöttek; mely összeg egy varrógép megvásárlására fordított. Isten áldása ily nemes totton!

E hó folytán a nagytisztelt főrabbi s szerkesztő Löw Leopold urtól Szegeden, az elárult család javára, egy 65 frbél álló gyűjtemény érkezett, engedje meg, hogy jeles törekvéseiért ezonnal legáltalánosabb köszönetünket kifejezhessük.

A tapasztalás mutatja itt is, hogy művelt és emberiség karöltve járnak. — Kaposváran tehát az első varrógép egy tanító özvegynek, számos tagból álló családjának élelmetelésére vétetett. Bátorokdunk egyszeresmind e becses lapnak számos olvasóit tisztelettel megkérni, hogy varró munkáikat az említett özvegynek küldjék.

P. R.

Hírek és események.

* Zalamegye gazdasági egylete, rendez feléves ugvnevezett özi közgyűlését f. é. december hó 13-dikán Zala-Egerszegon az egyesületi szálláson fogja megtartani, melyre az egylet tagjai hazafui tisztelettel meghívának.

△ A folyó évben utolsó nagykanizsai vásár december hó 5-én fog tartatni. Hisztük, hogy az idén sem leond kiseb, mint egyéb években, bár a november 21-én tartott kis-komáromi vásár, mely más-kor népszerűségről volt ismeretes, most pedig említést is alig érdemel, ellenkezőt látszik jósolni. — Hogy mi képes az adástvevést annyira csökkenteni, hogy a kereskedők s kézművesek uti költségeiket sem vehették be, a marháikon túladni kívánók, pedig azokat ismét visszavezetni voltak kénytelenek, úgy vélem, mindnyájan érezzük, — ez a: pénzhiány!

△ A sörház-vasuti út daczára, hogy városunknak már oly sok költségbe került, egészen el lesz hanyagolva. Széles járdáról — majdnem sétányról ábrándoztunk egykor; fogadtunk mérnököt, ki több mint fél évig dolgozott rajta és huzta a fizetést, de csak azért, hogy most ott a szekerek megszállódhassanak. Vagy nincs már számára orvosság?

△ Grünbaum zönekarának egyik ügyes tagját a nála szolgálatban volt és töle megszökött horvát-sz.-koreszil szülőtesű Horváth Teréz szépen megkeppasztotta. Nevezetesen elvitt töle; egy arany horgonyórát, melyre egyik oldalon nő könyvvél kezében, másikon hegyi-tájkép volt metszve, 3 arany fűgőt, melyek közül a nagy-bik kék kövű, 1 fehér kövű arany melltűt, 1 rózs- és ibolyákkal díszített arany érmét. Miután e szerencsétlenség egy szegényebb sorú családott sújt, a szökevényből hollétéről netalán tudomással bírók kéretnek: rola jelentést tenni.

△ E hó 26-án delben pedig Guttmann irodájába lopódzott eddig ismeretlen módon egy tolvaj s a közép-pénztárból elvitt 598 forintot.

△ Egy sajátságos eset adá magát a napokban elő. Farkas János, csúfnéven Rajkó mint utonálló rabló elfogatván, a helybeli katonai rögtönítélő-bíróság elő hozatott. A vizsgálat befejezte után, a halál kihirdetése előtt, melyre már a szükséges katonaság kirendelve volt, de az akasztásra szánt bűnös megörült, minek következtében a rögtönítélő-bíróság hatalma alól felmentetvén a megyei törvényszéknek szolgáltatott át. A rossz lelkiismeret műve.

△ Egy somogyi molnár hazatértében Nikla környékén két fegyveres utonálló által támadott meg, kik miután 80 ftnyi pénztől erőszakosan megfosztották, kocsijáról ledobták s azzal ráadás f-jében elvagtattak.

△ Ezen pillanatban jelenti egy sürgöny, hogy Puok Antal Klagenfurti órást tolvajok látogatták meg, s eloptak töle 180 új ezüst horgony, — 130 arany és ezüst nála javításra levő különféle órát, ezenkívül 275 o. f. forintot.

△ Ha jól értesültünk végre a nagykanizsai izr. község egy kántort szerződötött szép fizetés mellett — és ez a Szegedi.

△ Bekövetkeztök hozzánk a süttöt éjnapok, a melyen valóban csak a jó érzőangyal vezet bennünket, miután a süttöt pillangó olajos utca-lámpák, még annyit sem világítanak, hogy a mély és tisztátlan árkokat is kikérülhetnék, még mindig kár a szökevény-lámpákat Petroleumra átalakítani, de még az olaj mindig nagyobb árban van.

△ Következő rendelet tudatott volánk a helybeli városi kapitányság által, hogy sommi föle kereskedelemre szánt gabna kereskedők vagy kereskedői ügy-nökök által reggeli 10 óra előtt vásárolni tilalmaztatik. Utón és utófel pedig egyszer mindenkorra tiltatik. Közbiztonság érdekében több rendbeli jelentések adattak be a városi tanácsnál.

* Fehérvári Ferencz és Török Istv. esztergami főmegyei növ. papok, ily című munkára: „Dávid hájának nagy ivadéka“ előfizetést nyitnak. A 32 ivre terjedő műnek — mely nemetben három frt — magyar kiadását 1 frt 50 krra szállították le. E műre előfizetéseket elfogad Wajdits József könyvkereskedőse. A mű januárban jelenik meg.

* Öt éves gyilkos. Oroszlamoson mult szombán este az Antonia majorban egy kilencz éves kukoriczát morzsolván, a kosár körül több gyermekült, ezek között egy 5 éves fiúcska s egy 5 éves lányka, a két utóbbi összecsovódván, a lányka a fiu ujját harapta meg, mire az 5 éves fiu dühbe jöven, egy nyitott bicakát úgy oda vágott a lányka oldalához, hogy az a 4-ik és 5-dik borda között szívébe fúródott, s a lányka 1/4 óra alatt meghalt.

* Új találmány. W. Mihály fegyverez a gráci cs. kir. fozházban föltalálta volna a gőszomodonyok rögtön megállítása módját. Ha alkalmazhatása bebizonyul, mindenesetre a jelenkor legfontosabb találmányai egyike volna!

* Zagrábból írják, hogy Erdődy Antal gróf, a stakarovecki uradalom tulajdonosa, dugoszelei kastélyában egy vadászpuska véletlen eladulása által agyonlötvetett.

* A pest-terézvárosi kapitányi hivatalnál egy boszorkánynak híresztelt nő van befogva. E napjainkban ritka hirre azáltal tett szert, hogy egy nyilvános tüzet tulajdonosánál elhítette, miként titkos boszorkányi mesterségek által pangásban levő üzletének kivánatos emelkedését s virágzását fogja eszközölni, mely műtetre azonban okvetlen szükségosnek nyilváníta, hogy a boldogítandó nő házánál lakjék s ott élelmetessék is. A jó asszony rá is állott ez alkura; de midőn már fél év eltelt, s töle vásárlandó különféle füvek és eszközök ürügye alatt már közpénzben is tetemes összeget csikart ki, az üzletében várva várt lendület azonban még mindig elmaradt, — hiszekénysége is véget ért, s jónak tartotta, féltévi lakótársát inkább a kapitányi hivatal által láttatni el szállással.

* (A ló nem szinpadra való.) A nimesi szinpadon közlebb egy darabot adtak elő, melynek hőse az első felvonásban lóháton jelenik meg. A ló, a nagy közönséggel s lámpafényvel szemben, lámpalást kapott, s lovagjával együtt a zonokba ugrott le. Képzolhetni a riadást, mit a megbokrosodott szereplő okozott. Szerencsére nagyobb baj nem történt, mint hogy a ló egy nagy bögtöt s két székot összezúzott, s a lovagot kissé meggyomta.

* Prágából adomázzák, hogy egy falusi ember színházba akarván menni, a mint a szinpadon olvassa, hogy az első s második felvonás közt két-napi időköz van, fogja magát a tarisnyáját előbb sonkával, kenyérrrel s borral jól ellátja, feleségének haza izon, hogy csak két nap mulva várja, mert ő azalatt színházban lesz. S csak miután így neki készült, ült be a színházba.

* A berlini Charité-kórházban mult héten egy orvos borzasztó eset történt. Egy szobában négy lázban szenvedő férfit beteg fektűt, ágyakra kötözve. Mig ezek gyaníthatólag aludtak, a felügyelő néhány percze a mellékszobába távozott, hogy az éjjeli szolgálatra átöltözködjék. Est az egyik beteg, ki már közel volt a felgyógyuláshoz, felhasználta lehasággatta kötelékeit és hirtelen viszatérő őrzőngősi rohamában felkapott egy székot, s azzal két beteg társának, lekötözve levén nem mozdulhattak, összezúzta fejét, úgy hogy az egyik mindjárt, a másik fél óra mulva kiadta lelkét. A harmadik szintén oly súlyosan lön megsebesítve, hogy ennek fölépülésén is kételkednek. A dühögőt csak nagy nehozon tudták ismét lecsendesíteni.

* Váratlan szerencse.) Parisban bizonyos öreg ur többször megfordult egy szabóboltban, hol ruhákat vásárolván, mogorva természetű és mindent ócsáró válogatása által a segédok türelmét nem csakély próbára tette. Az egyik segéd, egy fiatal ember, mellemellett igen udvarias és előzékeny volt a kértönszányában. Később többször eljött az öreg, és az udvarias segéddel társalogni kezdett. Kérdöste körülményeit, és bizalmasan közöle vele, hogy ő bizony furesa, de már öreg, gyenge és egyedül áll a világban, s nem régiben a segéd hivatalosan értesített, hogy bizonyos Jules de L. meghalt és 200,000 frankot hagyott neki azon kikötéssel, hogy 28 éves korában meg kell házasodnia.

* (Miképp lehet a kávézamatát, (aroma) megtartani. A megpörkölt kávé, mint tudjuk, ha sokáig áll, könnyen elveszti zamatát. Hogy ezt a veszteséget elkerüljük, a kávéhoz mindjárt só sót és után (tehát akkor, mikor a kávé még meleg) sót vagy sárgacukrot kell tennünk, és pedig oly arányban, hogy 50 font kávéhoz 1 1/2 font mells vagy sárgacukor jön. Ez egy pillanat alatt körül fogja a kávé és annak zamatát magába szívja. Sok kereskedő a műfogásnak köszöni a hírnevet, melyet az általa árult jó kávé szorzott, nem pedig az árult kávévónak kitűnőségének. Ha az ember maga pörköli a kávé, az említett célt az általa is biztosan elérheti, ha a kávéra törött cukrot hint. Dr. B. L.

* F. hó 17-én délután Győrött — egy urasági pinczéssel — bor-összeírás alkalmával egy nagy üveg loszi bor — 1825-ki termés — eltűnt, mit az ügyes pincsemester K. J. észrevéven, ezen kívánsai borvizsgálókat azonnal nyomozta, kiket a Dunautosa végén lévő szidomészárszékben ugyan megtalált, előttük a hus-vágó tükén a felbontott loszi borral, melyből azonban már felét el-kóstoltgatták.

* Egy fiatal pesti leánynyal, ki rokonai látogatására ment Bócsó, az a szerencsétlenség történt, hogy midőn toilette-asztala előtt estélyre készült, kibontott haja a gyertya lángjától meggyuladt s gazoruhája is lángba borult. A jelenvolt szobalány hirtelen egy szőnyeget borított róla s a lobogó lángot sikerült elfojtania, azonban a fiatal leány dus hajzata egészen a lángok állozata lett.

Kaposvár.

© Következő levelet kaptuk:

„Tisztelt szerkesztő ur! A Kisfaludy-társaságnak az 1864—1866-ik évi ciklusra pártoló tagokat gyűjtven, a társulattól, az idei illetményből két tiszteletpéldányt kaptam.

Ez annyival inkább meglepett, mert eddigéig szokatlan volt, de ígérve sem lévén, buzgólkodásom

Hirdetmény.

(2-3)

Szűjártó Éva, Anna és Terézia felperessége alatt — számsoni lakos Szűjártó Ferencz ellen az osztóztató bíróság által lefolyt ügyben — a végrehajtással megbízott Vajda Pongrácz egyik osztóztató bírósági tag által foganatosított végrehajtási zálogolás és becsülés alapján 623 ft 92 kr. o. é. erejéig a számsoni 54. sz. telekjegyzékönyvében foglalt 2/3 telk. és földi hegyi 2260 hr. sz. szálló birtoknak elárverezése elrendeltetvén — árverési határidőül f. évi december hó 14-ke — ennek nem sikerülte esetében pedig 1865. évi január hó 15. napjának reggeli 9. órája tűzött ki; — mely árverési határidők ezennel megkeresés folytán oly hozzájárulással köröztenek, hogy a telk. becsára 1840 — a szálló pedig 1000 ft o. é. — bánatpénzül ezen összegeknek 10% — a letesendő. Az árverési feltételek pedig a számsoni jegyzői irodájában megtekinthetők.

Kaposvár, nov. 11. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(2-3)

Kalmár Pál tiszári lakos hitelezőinek összehívásával Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik hogy Végli István felperesnek Kalmár Pál elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a tiszári 10. sz. t. j. könyvben — 7 rendszámig bejegyzett 1/3 telk. részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. február hó 28. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 9. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság

Árverési hirdetmény.

(2-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Bernitter Frigyes vasvári lakosnak felperessége alatt Hunkár István gombai lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a gombai község 56. számú telekjegyzékönyvében 373. 458. 522. hz. sz. alatt foglalt és bíróság 4300 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok gombai községben a helyszínén f. évi december hó 14. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 17. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzött, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron ülől is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 2-án 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

(2-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Buzoródy Boldizsár n.-bajomi lakosnak felperessége alatt Péter János holládi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a horváthkúti község 181. számú telekjegyzékönyvében 1338. hz. sz. alatt foglalt 1 hold 1300 ölyi bíróság 240 ft — kr. o. é. becsült szálló Horváthkúti községben a helyszínén f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon, elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 4. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzött, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 9-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

(2-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Berger Zsigmond marozsi lakosnak felperessége alatt Spilák Márton horvátkúti lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a horvátkúti község 109. számú telekjegyzékönyvében 349. hz. sz. alatt foglalt és bíróság 349 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok horvátkúti községben a helyszínén 1865. évi január hó 3. napjának reggeli 9 óráján — mint harmadik határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 3-ik napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzött, azzal hogy ekkor a fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 4-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

(2-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Krausz Karoly kéthelyi lakosnak felperessége alatt Baczkó János kéthelyi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a kéthelyi község 126. számú telekjegyzékönyvében I. 166. hr. sz. alatt foglalt és bíróság 300 ft — kr. o. é. becsült ház Kéthely községben a helyszínén f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. január hó 4. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzött, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 9-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(2-3)

Üzv. Tombor Györgyné hitelezőinek összehívásával Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Pluhán Venczel-nőnek özv. Tombor Györgyné elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a Horvátkúti 182. sz. alatt könyvben 1 rendszámig bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul f. évi december hó 19-ik napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár október hó 18. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(1-3)

Marsik János kaposvári lakos hitelezőinek összehívásával Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Königsberg Lipót felperesnek Marsik János elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a kaposvári 389 sz. t. j. könyvben 1-9 rendszámig bejegyzett részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. évi február hó 27. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 6. 1864.

Somogy megye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(1-3)

Balázs Ferencz hitelezőinek összehívásával Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gyulassy Ignácnak Balázs Ferencz elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a T. Koppányi 33. sz. t. j. könyvben 2972. hrajzi szám alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. január hó 23. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 17. 1864.

Somogy megye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(1-3)

Sára Jankó István hitelezőinek összehívásával Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gaál Alajosnak Sára Jankó István elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a k.-méről 86. sz. t. j. könyvben I. és 1. alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. február hó 10. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 7. 1864.

Somogy megye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

(2-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Vojnek Anna andocsi lakosnak felperessége alatt Kovács Ferencz andocsi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és az Andocs község 62. számú telekjegyzékönyvében I. 1-5 rendszámig foglalt és bíróság 1600 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok Andocs községben a helyszínén f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. január hó 14. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzött, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 5-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

RIPPL JÓZSEFNŐ,

született Knezevich Anna Paulina a nmlgu m. kir. Helytartótanács által engedélyezett s még ez évi december 1-jén Kaposvárott megnyitandó

MAGÁN-LEÁNY-TANODÁJÁT

a nagyon tisztelt szülők és gámok szives figyelmébe ajánlja.

(2-3)

Ezen magány-leány-tanoda látogatói a hiterkölcsl oktatást telkész által nyerendik.

1864/10

(3-3)

Árverési hirdetés.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telokkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Domonkos János jákói, Gál Alajos, k. mérői lakosnak felperessége alatt Pap Jánosné kap. mérői lakos ellent követelése fedezésére lezálogolt és a kaposmérői község 15 számú telekjegyzéknyvében I. 1/4 telok és 1 rondsám alatt foglalt és bírólíng 1400 frt — kr. o. á. becsült ingatlanok Kaposmérő községben a helyszínén f. évi November hó 30. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi December hó 30. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitétetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladtni fognak.

Az árverési felhívások a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.
Kelt Kaposvárott, october hó 31-én 1864.
Somogy megye törvényszéke mint telokkönyvi hatóság.

A csász. kir. hadügyminiszterium által a katonai ruházati bizottmányok részére

az 1865-ik évre szükséges felszerelési, ruházati és egyéb anyagok beszerzése tekintetéből az ajánlatok utjání versenyzés rendeltetett é, mely az anyagok, valamint a kész ruha és egyéb neműeknek szállítására — a lábbelik kivételével — kiterjed.

Mindazok, kik ilyes szállítványok olvállalására hajlandók, a közlelbi feltételeket vagy személyesen a sopronyi koroskedelmi és iparkamaránál betekintheik, vagy pedig azokat írásilag is megszerezhetik. Az ajánlatok legkésőbb f. é. december hó 10-ig délelőtti 12 óráig, vagy a cs. k. hadügyminiszteriumnál közvetlenül, vagy pedig a Budai cs. k. országos katonai főparancsnokságnál benyújtandók.

Allerneueste grosse Geldverlosung

2 Millionen 651,250 Mark,

in welcher nur Gewinne gezogen werden.
Garantirt von der Staatsregierung.

Ein ganzes Original-Staats-Los kostet	7 fl.	Oesterr. Pap.-Gulden
Ein halbes	3 1/2 fl.	" "
Zwei Viertel	3 1/2 fl.	" "
Vier Achtel	3 1/2 fl.	" "

Unter 17,500 Gewinnen befinden sich Haupttreffer von Mark 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 2mal 25,000, 2mal 20,000, 2mal 15,000, 2mal 12,500, 2mal 10,000, 1mal 7500, 5mal 5000, 7mal 3750, 85mal 2500, 5mal 1250, 105mal 1000, 5mal 750, 130mal 500, 245mal 250, 10,900mal 117 etc.

Beginn der Ziehung den 15. December d. J.
Unter meiner in weitester Ferno bekannten und allgemein beliebten Geschäfts-Deviso

„Gottes Segen bei Cohn!“
habe ich bereits 18mal das grosse Los ausgezahlt.
Auswärtige Aufträge mit Remessen in allen Sorten Papiorgeld oder Freimarken führe ich selbst nach den entferntesten Gegenden prompt und verschwiegen aus und sende amtliche Ziehungslisten und Gewinnzettel sofort nach der Entscheidung zu.
(2-9) LAZ. SAMS. COHN, Banquier in Hamburg.

Zala-somogyi Népnaptár

1865. évre. Harmadik évfolyam. Szerkeszté Tóth Vincze.

Neptun a kalózhajóval csatában.

Keserű Pista.

Tengeri rablók a hajón.

Illustrált hasonlatok.

Illustrált hasonlatok.

Bátorkodom figyelmeztetni a t. cz. közönséget fentnevezett diszes kiállítású naptáramra, mely sajtó alól csak most került ki, színezett borítékkal s több fametszvényvel, melyek közül különösen a kaposvári gymnasiumé érdemel említést; tartalma következő:

Naptárrész, u. m.: hónapok, idősámitás. — A száz esztendősvérvendömondó időjósatai (képpel). — „Halljuk a szép szót,“ költemény, elmondja Gyárfás. — „Beköszöntő,“ költemény Fárnek Kálmántól. — „A magyar nép lelke,“ Tóth Vinczétől. — „Két szomszéd,“ költemény Sellyey Bélától. — „A hü feleség,“ Turultól. — „Keserű Pista“ (képpel), költemény névtelen. — „A tengeri rablók,“ beszély Aranyossy Lajostól, (két képpel). — „A vakmerő,“ költemény Kugyeraitól. — „Népdalok,“ Kókényesi Pistától. — „Illustrált hasonlatok“ (6 képpel). — „Dani cigány“ (képpel), költemény Aranyossy Lajostól. — „Hogy kaphat egészséges ember egyszerre váltólázt,“ (egy képpel). — „Képek a nagy világból,“ fotografirozta csatorafalvi báró Hörpentő Jónás. — Hasznos tudnivalók, u. m.: szeplők, májfoltok, szümölcsöknél, napsütött bőrbarnaság ellen, s többféle hasznos tudnivalók.

A magyar kir. udv. kancellária. A magyar kir. helytartó tanács. M. kir. földtehermentési pénzalap igazgatósága. A m. kir. hétszemélyes tábla. A m. kir. ítélő tábla. Zalamegye tisztikara. Somogy megye tisztikara. Nagy-kanizsai városi tanács. Nagy-kanizsai ügyvédek. Nagy-kanizsai orvosok. Országos vásárok. Bélyegtörvény. Kamatszámítási tábla. Hirdetések.

Azon siker, melyet előbbi naptáram kiadásai eredményeztek, határozatá el velem, hogy 1865-ik évi naptáramat, nem tekintve sem költséget, sem fáradságot, ügyes írók műveivel betöltve, diszesen eszközöljem. Ára a 7 ívnyi naptárnak 40 kr., köményen kötve s irlapokkal ellátva 60 kr. Kis kiadás 26 kr. A t. gyűjtőknek minden 10 vevő után 1 tiszteletpéldánnyal szolgálók.

Naptáramat a t. közönség pártfogásába ajánlom.

Nagy-Kanizsán, november hóban, 1864.

Wajdits József,

a naptár kiadó-tulajdonosa.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogy megyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyilttér egy Pottit sorért 10 kr. — Hirdetéseket négy hasábos Pottit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 8 kr. és minden további boiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A boiktatási díj a lap kezelését illető minden tárgy a kindó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelet bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Előfizetési felhívás.

Lapunk hatodik félévébe fordultával, midőn ennek irányát, multját ismeri t. olvasóközönségünk, a hosszas felhívás, programm helyett nincs más mondandóul: mint szívesen felkérni a nagyérdemű t. olvasóközönséget, becses pártfogásában továbbra is megtartani lapunkat. Mi rajta leszünk, hogy ez a jók és hivatottak közreműködésével szellemi tekintetben nem csak hogy csökkenni nem fog a jövőben, sőt emelkedni, a mennyiben újévtől kezdve jutalmakat tűzünk ki pályaművekre. Hogy pedig nagyobb alakban jelenjék meg, s hetenkénti vendégek lehessen, — ez egyedül önök buzgó pártfogásától függ, melynek kiérdemlésére mindent elkövetünk. Előfizethetni helyben, úgy minden es. kir. postahivatalnál egy évre 5 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt. 70 kr. ó. értékkel.

Kelt Nagy-Kanizsán, nov. hó 26.-án 1864.

Booz István,
szerkesztő.

Wajdits József,
kiadó.

A somogy megyei gazd. egyesület.

1864. évi szept. 26-án Marczaliban a somogy megyei gazdasági egyesület statistikai s közgazdasági szakosztálya részéről Paiss Boldizsár ur elnöklete alatt ngos Inkey József, ngos. Somsich Pál, Tites Csépan Antal, Kozma Sándor, Vörös Antal szakosztályi tag urak és Paiss Andor felkért jegyző jelenlétében tartott ülés jegyzőkönyve, mely alkalommal:

1.

Elnök ur szíves örömmel üdvözlőlvén a megjelent szakosztályi tagokat. — Somogy megye mitgós főispánjának azon gazdasági együlethez intézett, a ennek folyó évi május 24-én Kaposvárott tartott közgyűlése által, azon szakosztályhoz véleményezés végett kiadott levele folytán, a felállítatni tervelt takarékmagtárak szükségének s egyszorsmind ha ez czélszerűnek tűnnék fel, azok létesítése körüli teendőknek megvitatására kérte fel a szakosztályt.

A takarékmagtárak felállításával elérni óhajtott célt t. i. szűkölködő embertársainkon a leg-

szorosabb körülmények között a legnélkülözhetlenebb életszükséglettel segíteni — méltányolja, s ezen czél létesítésére közreműködni kötelességéek ismeri ezen szakosztály — azonban a megáltozott körülmények között ama fentérintett eredményt nem a takarékmagtárak felállításával véli elérhetőnek, — mert előben a közszükségletnek megfelelő nagyobb számú magtár helyiségek építése magában már oly nagymértvű közpénzbeli befektetéseket igényelnének, melyek a súlyos adókkal terhelt s kiszámíthatatlan eredménnyel elemi csapásoktól zaklatott gazdaságunknak erőjét s teltségét

TÁRCZA.

Quia pulvis es.

— Hugo Victor. —

Ezek mennek, azok maradnak
Síró szavára egy hervasztó zivatarnak,
Egyszerre tűnnek el, a por s az emberek.
E földi honban itt egy s ugyanaz a szél, mely
Fölöttünk száll lehelletével,
S mitől a levél lepereg.

A maradók az elmenőknek
Igy szólnak: Arozotok halálszint ölt szegények!
Többé nem hallotok zajt s emberi szavat,
Mosolygó kék eget, zöld fát többé nem láttok!
Elmentek és sötét nagy éjszakába szálltok!
S alusztok hideg kő alatt! —

Az elmenők a maradóknak
— Nincs semmitök ezért zokogtok! — szólnak.
Két legfőbb szavatok: szerencse, hír hazug.
Szebb hon, igaz javak a megholtakra várnak.
Élők! Vagytok csak pusztá árnyak;
Élők! mi haldoklók vagyunk!

JÁNOSI GUSZTÁV.

Anyám sirjánál.

(Sept. hó 19. 1864.)

Itt állok a virágos halomnál,
Itt állok anyám hamvaidd fölött;
Imádkozva örök nyugalmadért,
Imádkozom fájó könyvek között.

Egy éve már, hogy könnyel áztatám,
Előttem e drága és szent helyet.
Melyen — mint a buzgó Mahomedan,
Imádva érintem a porszemet.

Itt van az én legmagasabb egem,
Hol a szeretet napja most is ég.
S a mit soha be nem tölt köny, bánat,
Nekem ez a legnagyobbik mélység. . . .

Ha lehajtom márvány keresztedre
— Imádkozván — bánatos fejemet.
Érzem a követ átmelegedni;
Sejtem újra dobogni szivedet. . . .

S mintha a légy fuvalom hangjában,
A te édes szavadat hallanám:
„A mi egy volt, egygyé kell hogy legyen,
Vigasztalódj, el fogsz jönni hozzám!“ . . . .

Jól van! Jól van! megnyugszom szavadban;
Szent az, mi a mennyből leng le hozzánk.
E peroztól nem rettegem a halált,
Te mondád: hogy találkozást hoz ránk! . . . .

J.

Lá Valière hercegnő életéből 1).

Ez időben 2) az udvar tele volt hölgyekkel, kik szerencsájukat váró, ha az egy idejű írónak hínni lehet, nem voltak ópen körülhatolnak. Mint azon ember, ki egy számtalan virágokkal ökeskedő kert-

ben látta magát, egy meglepetésből másba osik, úgy a király is, anny szépségében nem tudta elhatározni, melyik felől jöjjön. A véletlen határozott, és La Valière kiszorony, ki különben a szépség tekintetéből semmi gyalatossal sem bírt, győzött a többiek fölött. — Termotére nézve eléggé közép-szerű és gyenge, járása kecs nélküli, kissé biczegő; arca halvány, himlőhelyes, haja szőke; szemői barnák, tekintete epedő. szája nagy és korallveres; fogai legkevésebbé azok; nyaka rövid, melle szikár, testének egyéb részéről nem a legjobb ajánlatott adván. G. szoran igen vig, de mindig szelleműs és élénk. Beszéde kellemes; nem is hiányzanak nála ismeretek és szorénység; olvasott, nagylelkű, bőkezű, és érdek nem vezotlo, őszinte, a tetszelgésnek nagy ellenszere, mindenek felett igen jó szíve levén, barátait a leggyöngédobben szereti.

La Valière kiszorony Touraino tartományból való. Származata igen vitatott, mert némelyek nemoznek állítják, mások pedig ezt tagadják. Bussó Rabulin ön maga mondja: hogy Mezanbon hercege megígérte a hölgy atyjának nemessége okiratait megszerezni; azonban bekövetkezett halála akadályozá szavát megtartani. En beszéltem tourainiakkal kik nemességet erősen állították, azzal ugyan, hogy az nom a legrégibb; hogy egy elődjét kit Veaulcard uraságnak neveztek, s ki igen szép ember volt különösen jól ismerték; szülei mielőtt a kiszorony az udvarhoz került volna megbuktak; hogy Voaulcard urnak legelső hivatala volt az Anjou-i sóházak igazgatósága; hogy végre szép jövedelme levén, hazulról is a kincstárnökséget vette meg magának, mely állásában megmaradték mindig megmaradt. Ezek szerinti úgy látszik nekem, hogy nemességet nem igen lehet vitatni.

Ki hozta az udvarhoz, nem tudnám megmondani, sem idejét meghatározni, mikor jött ide. Legyon elég, hogy az orleansi hercegnő Henriette-Maria udvar hölgye volt akkor, midőn a király megszerette, vagy jobban mondva, midőn ő szeretett a királyba; mert annyi bizonyos, hogy a királyt annyira szerette mint még eddig soha senkit, valamint az is való, hogy néhány barátnéja előtt nyilatkozott: mikép óhajtaná, hogy a király ne lenne király. Ezt tudva, gúnyolták is őt. A király nom levén elégedett nőjő.

1) Közöljük munkatársunk egy nagyobb terjedelmű fordításából.

2) Mazarin bibornok halála, a király házassága, és Mancini Maria távozása után.

nagyban túlhaladják, — de ha ilyenek felépítése megörökösödnek is, azok kezelése — mint az élet tanítja — annyi bajjal jár, s oly tág tért nyit a visszafeléeknek, hogy azok által az előző évi óhajtott cél, ha nem lehetetlenítették is, de mindenesetre érzékeny áldozatát igényelné az illetőknek; — a takarékmagtárak a helyi olmi csapások és rossz termések okozta szükség megszüntetését vagy legalább enyhítését célozzák; voltak idők, midőn ennek megfelelően, s csak is azok felülhettek meg; — ma azonban, midőn a közlekedési eszközök tökéletesedése folytán ugyazólván nincsen távolság helyi szükségnek, ha csak nem végelszógonyodás vagy világászru inégnék következtében, melyeknek szomorú s terhes csapásait a takarékmagtárak is alig enyhítik — megszüntetésére sokkal erősebb a magtárakban holt tőke gyanánt hovázó gabonakészlet helyett készpénzbeli tartaléktőkét alkotni, melyekkel a mellett, hogy azok időközben kamatoznak is, a gyors forgalmi eszközök jutányos felhasználásával, a beállapító helybeli inség esetében gyorsan a megszüntetésére azonnal lehetend segíteni; — ezek folytán tehát a szakosztály által ismétánylólag felismert nemcsak az előző évi takarékmagtárak létesítésében buzgólkodó mlgós főispány felkérandő lenne, miszerint a jelenkor viszonyai és haladásai által nélkülözhetővé lett takarékmagtárak felállítására helyett, hathatós befolyásait arra méltóztatásuk felhasználni, hogy a magas kormány hazai közönségünk súlyos terheire egyrésztől a közvagyonosodás gyarapító intézkedései által, a jelenkor viszonyainak megfelelőbb s kevesebb kezelési nehézségekkel járó, sőt időközben is jóvédelmező tartaléktőke képezhetőségét tegye gondoskodása tárgyává.

Ezen eszme melkenti létesítésének — mely különben is a végrehajtó hatalom körébe tartozik — módzataiba a szakosztály az uttal nem bocsátkozik, annak idejében, azonban ha az kívánatni fog, a kivétel körüli teendők iránt szives késszéggel fogja véleményét kifejteni.

2.

Ugyan a folyó évi május 24-én tartott közgyűlés által a megyei közlekedési eszközök a különösen a Kaposvár, Sörnye, Marozali s Keszthelyi utvonala s posta közlekedés iránti véleményadás tétetvén kötelezősége.

Erre nézve a megyei közlekedési vonalak körüli teendőknek — hosszabb tanulmányozást s mindennemű viszonyoknak kellő figyelembevételét igénylő torvelészt az uttal mellőzve s későbbre halasztván, egyedül a fentirt vonal s postajárás iránti teendőköt vette tárgyalás alá s miután úgy találta:

hogy ezen vonal már most legközelebb időben

elkészült Győr-keszthelyi vasutvonallal a megye székvarosát legrövidebb uton köti össze:

hogy a posta közlekedés gyorsított az által, mert a déli állam pályán le és felfelé menő vonatok találkozására között a keszthelyi állomáson kevesebb idő folyik el, mint a boglári állomáson, hogy továbbá a Keszthely és Kaposvár között a személyforgalom sokkal élénkobb mint ugyan Kaposvár és Boglár között s így az állam a diligencs kocsin szállítandó utazók s máhák után több jövedelmre számíthat,

hogy a posta közlekedés akadályai s hátrányai szolgáló Öreg-Lak kaposvári 2 1/2-ad rendkívül nagyságu állomás mellőzhetőtt,

hogy végre ezen utvonala Somogyinak több népes s iparos helyeit u. m. Kéthely, Marozali, Fajs, Sörnye, Csoknyát érintendi s így többek kiválmálait a igényeit elégitendi ki, mint az Öreg-Lak posta vonal;

hogy ezek alapján a posta közlekedésnek ezen utvonala leendő áttétele iránt mihamarább intézkedni s ezáltal az o tekintetbeni méltányos közöhlajtat érvényre juttatni sziveskedjék.

3.

Indítványoztatott, miszerint ezen szakosztály megyei statistikai adatok gyűjtése körüli teendőkben, hogy ezek egy rendszer szerint készüljenek irányul az országos Magyar gazdasági egyletnek ugyan statistikai szakosztályára számára kiadott s 1861. évi évkönyvébe felvett utasítását fogadja el, mely indítvány elfogadtatván jelenvolt szakosztályi tagok szives késszéggel megajánlották, hogy ezen irány szerint legközelebbi szakosztályi ülésre mindegyik egy-egy megyei községnök statistikai s közgazdasági tekintetbeni leírását s ismertetését fogja elkészíteni, s egyuttal hazafias bizodalommal felkéri a tisztelt egyleti tag urakat, hogy hason szives vállalkozásuk által a megye statistikaijának elkészítéséhez továbbon hozzájárulni sziveskedjenek.

PAISS ANDOR.

PAISS BOLDIZSÁR
szakosztályi elnök.

VIII. Nyílt levél.

Bádn Kálmán unokának Szabarban.

A keleti marhavész ügyében.

Azon tenger megszorító rendőri szabványok közé tartozik továbbá a „marhavész néli hivatalos közbejárás” is. A hivatal köréhez nem csak a végrehajtási hatalom, hanem a népoktatása, a rendőri szabványok megvédése is számítandó, mint oly

gató, orvosló mód, melyre a képosségben, a jó indultban, az engedelmességben fogyatkozott községekben föltétlen szükség van. Azért is „mihelyt a künt marhavészről jelentős érkezik, a járási szolgabíró hivatal az illető járásorvos, vagy hol állatgyógyászok vannak föllállitva, ezek egyikét, ilyenek nem léteben más alkalmas orvost, vagy állatgyógyászt küldjön egy politikai hivatalnok kíséretében a vész helyére, kik oda haladóktalanul kirándulni, a járványt kipuhatolni, megállapítani, a fennálló legezészerűbb orvoslati és állatgyógyorndőri szabályokat elrendelni, a lelőtről és rendelkezéseikről a járáshivatalnak jelentést tenni kötelesek.”

„Sürgős esetekben közvotlonul a községek, vagy a járás hivatalok az országos baromvros közbenjárását igénybe vehetik, ki aztán a vész helyeni mulatása tartamára s az orvosszemélyzethezi viszonyára nézve utasítványainak határozatához alkalmazkodni tartozik.”

Az én egésségi kertletemben ez mindenkor oly formán történt meg, hogy a közigazgatási szolgabíróval együtt megjelenővén a községben, a község népe összehivatott, s neki az állatgyógyorndőri szabvány megmagyaráztatott, és azonnal fogantositott is. Ehez járult a középponti vészbizottmánynak boavatkozása és utánlátása. Ugy történt-e az ország minden vészvidéken, vagy ellenkezőleg, arról szólni nem tudok.

Ugy de, hogy minő sikere lön ennek, az aztán más kérdés. Hasztalan volt jobbára minden oktatás, utnagztatás, utánlátás, mert a nép nem hallgatván a figyelmeztetésre, bevárta a legszomorubb csapást, s ha a hivatal egész szigorral intézkedett a kiesapongások fokozására, mint községi ellenség tekintet.

Utánlátáskor ujabbnál ujabb, nagyobbán nagyobb kihágások s mulasztásokra találunk, melyek elvégre is, mint zabolázhatlan csokolvonyok segítők elő a vészt, és tovább utalanossá.

Hasztalan lön mondva: hogy az elrendelt szabványok iránt az összes község népe felelős, mert minél jobban szorítottak a rendőri szabványok, annál erősebb és megrázkódtatóbb visszahatások történtek még elvégre beállt a babiloni zavar!

Most aztán ott lehet pandur, katona, orvos, szolgabíró, fő- és albizottmány, az mit sem segít, a beteg marad beteg stb. gyógyuljon vagy dögöljön bár, az különbséget nem tesz.

Ily hamulatos önmegtágadásnak kifolyásai aztán

1. Az egésségeknek a betegkötli hanyag elkülönözése.
2. A baromvásárlás vagy eladás tilalma elleni morénylet.
3. A legelőre járás megszüntetés elleni kihágás.
4. A hely zárlatbani könnyelmű visszaélés.
5. A korlátolt baromvásárlásban titkos részvét.
6. A bőrök, szarvak, körmök, fadgyu, és csontokali hanyag kezelés.
7. A fortóztott istállók és eszközök megtisztításbani mulasztás.

vál, időről időre Colonnára *) gondolva, gyakran meg látogatta sógorúját, hol is több hölgy jelenlétében panaszkodott, hogy szívének mifogalkozása sines. Ambar voltak a társ ságban oly nők is, kiket e nyilatkozat bántott, még is jó arcot vágtak chez, igyekezvén őt mint a többiek lehetóleg mulattatni. Egy napon Roquelaure ur, az ország egyik legkellemesebb férja, elkísérvén őt sógorújához, hogy a keseredettnek látszó királyt álmodozásából felébressze, előhozta neki, mi szonvedélyesen szereti őt La Valière; ezután lefoiti azt a királynak a különfélet, mit a kisasszony valóban elejtett, elbeszölt. Bókora teljesen kiköpött és igen élcselmeű levén, minozeket még meg is toldotta, azzal fejezvén be beszédét, mikép La Valière kisasszony nyilváníta: hogy a királyt lelőnek üdvössége és szívo nyugalma tekintetéből látni sem akarja. Ezen ur minozeket igen kellemesen adván elő, a király örömmel halgatta, tetszettek trófái, La Valière, kilőto felől tudakozódott. A társaság is igen jól mulatta magát, Roquelaure ur beszédei felett, (mert minden jól fogadtatik mludonkor, mit a nagyok jónak találunk), mindenki megtette a maga észrovdéleit, azonban miután a király e hölgy iránt nem nagy érdekeltséget mutatott, a dolog elejtetett.

Néhány nap mulva viszonzá a király sógorúja látogatását, s a mint szóháit olhagyá egy csinos hölgyet látott olahanni, mire a vele lévő Roquelaurenak azon megjegyzést tevő, mikép szívocon vennő, ha ez lenne az, ki őt szereti. Roquelaure felvilágosítá, hogy ez nem az. Ez alatt kilő La Valière: „ez az Sir” jelontli Roquelaure, ujjal mutatván róa, s tréfas hangon mindenki hallatára megszólítván mondá: „Közeledjék ön opedő szemű szép, ki csak fejedelmot óhajt.” E gúny a kisasszonyt oly zavarba hozta, hogy alig jőhetett magához. A király iparkodott zavarát eloszlatni, mélyon meghájtá magát, s a világon leglelkesebb modorban megszólítá. Azonban elvégre sem talált bonno valamit, mi tetszését megnyerhött volna, mind annolott megtiltá az ügyben

o nővel tréfálni. Igen természetos szeretni azt, ki által szerettünk. Így a király is egy napon azt nyilváníta Guiche grófnak, hogy olismoréstul La Valierét egy marquis barátjának akarja nőül adni. „Sire — válaszolt a gróf — azon marquis szereti a szépet.” „Igaz, — válaszolt a király — La Valière nem szép, de ön megszerítem azon javakkal, melyekkel elhalmozni akarom.”

Őt, hat nap mulva ismét találkozott e hölgyel, jó két órát társalgott vele. Különösen meg volt olgedve társalgásával, akép, hogy mit eddig olismoréstől tott, azt most szeretetből kezdé csokoladni. Egy pillanatra belépett sógorúja szobájába s aztán haladók nélkül távozott.

Az emberek mindig csak emberek maradnak, s a királyok sinesenek kivéve a szonvedélyek zsarnokság alól, a természet legelső küzdelménél már meg kell ezt ismerniök, nem tudván ennek jogát megtagadni. Azon meggyőződéssel távozott el a király, hogy La Valière szerelmére nem érdemtelen, s csak új kedveséveli gyakori találkozásról, valamint növekedő szerelmének táplálásáról — melyben holdogságát képzeli feltalálni — gondolkozott. Mivel pedig azt őt nem akart, mit sem talált jobbnak, mint sógorúját gyakran látogatni. Valóban oly sürűn tevő azt, hogy mindenki hívé, mikép szerelmes ő fenségsébe, sőt mondatik, hogy o torjedő hir épen nem volt kedve ellenére. E felett több rendbeli alapalan mesék is támadtak. Többek közt hiro volt, hogy a király fivéro felindulván o hirekon, féltökennyő lett s az anyakirálynének panaszt tevén, kőrtő őt, a király figyelmeztetésére. Az anyakirálynő időt vevén magának, megszólítá tehát o miatt fiát a királyt, előbe torjesztvén, hogy a sógorúja körüli udvarlások rossz magyarázatokra nyújtanak alkalmat, hogy a rossz akaratuk fennen hirdetik, mikép sógorúját ép oly szonvedélyesen szereti, mint egykoron Colonna nejt; hogy nem becsulónítheti meg testvérét, saját becsületének sérelme nélkül, s hogy nem olég a rosszat véghez nem venni, hanem a gyanut is meg kell előzni. A király mindezt szótlanul halgatá s nem levén többé függésben, szigoru arczal röviden válaszolt: „Asszonyom — mondá ő — ön az egyedüli o világon, kítől legkövesőbb sem szabad hallanom hasonló természetű bírálatot”. A királyné,

ki nem vala kivételes — mint mondani szokás — az emberi nem gyengőség alól, ily száraz és határozott válasza mit sem tudott szólni, de ideje sem volt, mert a király hirtelen magára hagyta.

Annyi bizonyos, hogy a király és sógorúja közt vélt szerelm csak látogatásig terjedt, mely azonban egészen La Valière érdeksében történt, s ha a király ő fenségsé szobájába lépett, csak is illedelműl tévo, s azért, hogy kedvese felől tudakozóván, olbozáltosson magának mindont mit felőle tudtak. Ő királyi fenségsé mindezt egyelőre Roquelaure trófái folytatásának tokinté s különben is jó társalgó levén, a királyt is örömet mulattatván, késszéggel válaszolt minden tudakozódására. A király gyakran találkozott La Valière kisasszonnyal, s hogy célját jobban elakarhassa, néha néha tréfas modort öltött. Azonban észrovdétezt, mikép nem akarta: hogy gunyoltassék a kisasszony, s oléggé mutatta arca, ha valami kedvetlent hallott, hogy azt nem helyesli. Néhányszor a terembe hivatta s ilyenkor vigább s lelkesltőbbnek látszott, mint a kisasszony távollétében.

E folyton tartó látogatások egy hónapon felül terjedtek, mialtt mindig történt időnként valami, mi a királynak La Valière iránti szerelmét olarulá. A király sógorúja azqban még mindig kételkedett; de rövid idő alatt még kelte győződnie. A király t. i. Guiche gróf kíséretében egy látogatást tevén nála, La Valière hollőto felől tudakozódott. Némelyek azt állíták, hogy egy lázbeteg barátújénél lenne. Erre a király annyira felindult, hogy rögtön felkelvén, önmaga ment a kisasszonyért. Guiche gróf mosolyogván o felett, a horezegnőhez így szólt: „Valóban asszonyom, ha a király nem szerelmes, akkor az ország legtisztelteméltóbb embere.”

Ő fenségsé — kinek eddigolte nagy reményei voltak a király szívoe, nem tudván boszuság nélkül elnézni, mikép o lődtást, melyet bizonyosan tartott, egy udvarhölgye előle elragadta; nem tarthatá vissza rosszasát, s csodálkozásától boszonkodásig jutván Guiche grófnak és Montalet kisasszonynak — kibenteljesen megbízott — különfélokép nyilatkozott. Egy napon többek közt ő fenségsé a király, La Valierét a terem egy oldalában mulattatván, míg a gróf és Montalet kisasszony ő fenségsé körül voltak, halkán, de oly hangon mely megindulását és szívének zavarát oléggé

*) Mert első kedvese Manziol Maria a bibornok unokahuga Colonna rémal patriciusban ment férjhez, a király engedvén a kényesszerűsége, távollévő kedvese után soká kesergett. A ford.

- 8. A tárgyalási szabálytalan bánásmód.
  - 9. A gondviselő, orvosok, állatgyógyászok gondolatlan magatartása.
  - 10. A vérszel fenyegető ragály terjedésének erőszakos elfojtása ellen, végső esetben igénybe veendő katonai segély kívánása elleni óvás.
  - 11. A betegek iránti közönyösség, ezoknak főnként ápolása, védelme.
  - 12. A hullák szabatos oltakarításában mindenféle visszaélések.
- Ily önmegtagadás mellett ópen nem csodálható, ha a nevezett vérszel csirájában gyors elfojtása lehetetlenné válik.
- Ez esetben is azért akadunk fel az ügy rendes kormányzásában, mert a nép nem tanulta iskolában tisztelni a törvényeket, illetőleg az engedelmességet. Isten önnel, a viszontlátásig. TERSÁNCZKY.

Levelezések.

Pest, decz. hó 3-án.

Tisztelt szerkesztő ur!

Megvallom őszintén, hogy gondolkozóba estem, vajjon nem volna jó, novemet vészmadárra változtatni, mert valahányszor levelezési köteleességem teljesíteni óhajtom, mindig halálhírrel kell megkezdennem. A derék fiatal író, kinek lapjaink annyi élvezetűs sorkat közönlhetnek, a történelmi csász, Honiozky Emil, meghalt. Ő kezdte meg az év utolsó havában a hatotak sorát, ki fogja még Szilveszter estéig követni; forró kívánságunk a magyarok Istenéhez: vajha senki!

A fiatal írók között Pesten most igen szép dívat kezd fejlődni: verseny-beszélyeket adnak ki: azaz ugyanegy ezim fölött kiki más beszélyt közöl, eddig három laphoz lőnek beadva: Családi körhöz, Koszoruhoz és Fővárosi lapokhoz; miután valamennyiben nagy tehetség rejlik, érdeomes teljes figyelmet a versenynek szentelni.

A budai színházban magyar előadásokat fognak tartani. Ezt a lapok hozzák, hanem a mi még fontosabb az, hogy már 4000 frtig biztosítva van. A budaiakra, kik eddig a nómotismussal voltak vádolva, az által megtörésüknek fényes jelét adták. Talán ez egy kis mea culpa, a népszínház bezáratásáért. E végott új tárgyalás lőn előndelve, mely december 5. vosszi kezdőtét. Molnár oly meggyőződéssel van ügyének megnyerése iránt, úgy, hogy már tagokat is gyűjt, s mindenféle híreszteli, hogy karácson után, tehát legfeljebb újévkor megnyitja a színházat.

A mi még Pesten nem igen volt, két circus, két igazgató van itt egyszerre, hanem míg az egyiknek már kiadták az utlevelet — Trostnak, — a másik ellen megérkezése napján csőd követelés lőn boiolenve, s így véletlenségből mégis a „M. Sajtnak“ van igaza, ha azt mondja, hogy: inter duos litigantes

gaudet — nemzeti színház. Itt Fűrdő fellepte nagy sorsotot okozott s azt mondják, hogy ha sikerülne vendégjátéka, mint rendszer működők ujra.

A hangversenyek korazaka megkezdődött, s miután Pest, mint minden nagyváros, térlől térlő egy egy manának hódol, idén a concertomania jött színre, s imo már novemberben volt vagy hat — keveset mondva — de ha a deczemberi mind sikerül — lesz husz is még az ó-évben. Jaj nektek fülek, jaj neknek kegyelet! Ez a kegyelet az oka, hogy az ember csupa kegyeletből, nem korholhat, legfeljebb rományt fejezi ki, hogy a fátyolozottság a jövő előadásnál meg fog szűnni.

Lapjainkra nézve fel kell omlitonem, hogy rlig van remény, miszerint a Hölgyfutár megjelenjék, hanem lehetetlen az olvasók figyelmét „Nők dívatja“ című lapra fel nem hívnom, mely mutatvány számait deczember közepén küldendi szét, és a legjobb orők közreműködésének örvend. A „Budapesti Szemle“ szintén tovább fog megjeleni.

Gyulai Pál ugyan még nem adta ki Vörösmarty életrajzát, hanem azért más művek mégis fokozzák az irodalomkedvelők figyelmét. E napokban fog kedvelt szép író Vas Gereben: „Dizi“ című kortaraja két és az „Anglus Magyarországhban“ című humorisztikus regénye egy kötetben megjelenni. Jósikának: Emlékiratai, nemkülönbön Schwarz Gyulának: Egy magyar író a külföldön, Emich szép kiadásában szintén a hó folytan fognak napvilágot látni.

A magyar tudósok közül az akadémiai titkárságra jelöltek közt: Rónai Jácintnak megemléteso jó hatást szült, mert így remény van, hogy az akadémiai elnökség szorotott hazánkfia visszanyerhetősoro lépéseket fog tenni.

A redoutot megfogják nyitni januárban a képző művészek ünnapolyével; ez nagy érdekeltéget ígér a kíváncsiak kérdőzsködéséi nyomán ítélve.

Miután a holnapi három hangversenyre és Sziligetinek új darabjára „F e l e s l e“, jegyre kell praenumoralnom, Isten önnel! XAVÉR.

Sz. Szilvén, dec. hó elején.

Egy vidéki lapnak különösen feladatául lővön kifizűve a vidékbeli anyagi érdekek képviselése hársájain; megengedi tok. szerkesztő ur oly tárgynál vázlatban értekezni, mely helyölötünket csaknem ölot feltételként érinti.

Példabeszéd tárgyaivá lottok europai hirhedtsógro emelkedett roz, járatlan utak, és különösen megyénkben ganyként állanak azok az azt kereszűl metsző vaspálya mellett, egy részről a modern Európának egyik legjelölentéknyebb omblómezo a gőzmozdony, — más részt az ós-kornak legazomorabb hagyományja, ombert és állatot egyfórmán kinzó járatlan roz ut. — A vaspálya és a posta utak előnyo a mellék utak ezon járatlansága mellett, kivált télen, egészen olvész, — mert mind kettő esős időben a ke-

reskedő és eladó által ópen nem, vagy csak a lognaggyobb ügyyel, bajjal lővön megközelíthetők; terményeink télen át a kereskedelmi speculatio körön kívül csak. — Nem kell mondanom mi roppant kár származik ebből egyes félre, eső vidékekre nézve, mint p. o. csak magunkra, Korka mellékiekre nézve is, hol a ber kereskedésnek az óvben 3—4 hónapon kereszűl a járatlan utak miatt tökéletesen meg kell állni.

Ki nem látja be, hogy o bajon segíteni kell, segíteni köteleességünk? Ezen ógotó szükség órzötötől áthatva, véleményemet következőkben közölöm:

Jelöltessenek ki egyes mellék utak, melyok az illető vidékekre nézve fő közlekedési eszközül szolgálnak, azok a vidék közroműködésével, mint 1861. óvben több helyűtt történt, vétessenek építés, illetőleg munkálat alá, láttassanak el t. i. rendez, mély és tartós mellék árkokkal és hidakkal; hordassanak földdel teli, hol a földet igényli és egészenben tataroztassanak meg. A szükséges kavics, ha a távolság miatt nem kapható valamely nagyobb folyóban, megvizsgálandók a patakok és föld rétegek, — mert nem egyhamar foltohetők, hogy vagy egyik, vagy másikban az, ha tán földes alakban is, nem volna feltalálható. — Ezen mellék és a postautak után másodrendű fontossággal bíró utak megcsinálása részint a megyei közmunkából, részint egyes vidékek m gán munkálataival volna teljesítendő. — Valamint még anyagi érdeket felfogni nem bíró köznépünknek a kényszer semmiben sem maradhat el, úgy ez a hatóság részéről is igénybe vétetnék annyiban t. i., hogy minden egyes közsógro aránylagosan a megcsinálendő vonal kijogyzötötűvön, mulasztás esölőben az pénzbírsággal büntetették, melynek árával az elhanyagolt tér olkésztetnék.

A mi pedig a megyében lővő harmadik rendű és csak egy két közsógnak közlekedési eszközül szolgáló távolabb eső utakat illeti, azok jó karban tartása a helyölgbeli lakosságot illeti, — a melyört is egyenesen az előljáró volna a hatóság irányában felelős s hanyagság esötében pénzbírsággal sújtandó.

Ennyit jónak találtam o tárgyról értekezni és befojezésül kérek mindenkit a Murán átvetni szemeit, iparkodó és jólétnök örvendő Horváth atyánktaira, kik megórtvön a közlekedési eszközök fontosságát, járható, jó utakkal szeltek kereszűl félszigetjüket, úgy hogy ki öltük a Murán át hozzánk jön, kivált ha idegen, aligha valódi kelet uépot nem látja a bannunk. ARVIZI.

Veszprém, november 28.

Vallásos ünnapolyben vottünk részt. Tegnap szenteltetett fel a hajmáskéri hely. hitv. egyháznak temploma, melyet az 1861-ik évi tűzvész utáni romokból a vallás iránti buzgalom szent lelketől áthatott hívőknek úszertartása, erőfeszítéso, áldozatközsógro omelt ki sokkal szebb és díszesebb alakban, mint ml-

olárulta, így szölt: Nem tudom, ha sokáig szolgálndok-e mindezeknek örvül; nem nézhetem pir nélkül, hogy oly magas állásbeli, lly alacsony és nemtolen szövtésógot keres; nem tudom felfogni, mint alázhatja le magát oly nagy kövéltség?!

— Asszonyom — válaszolt a gróf, ki kedvesen fogadá ő fensége boszankodását — a származás különfőlesége sohasom volt a szerelem gátja. A király szíve ópen óly gyűrűből készült mint más emberó; s ha a szerelem elfoglalja, minden nehézsógot olgyonget, mindent egyosít s egy pillanatban elozlat minden aggályt. A király senkit sem tudna országában a maga állásából valót szeretni, s így kell, hogy leszálljon vagy kedves nélkül éljen: minthogy pedig itt kövés az ót lokötölözni tudó hercegnő, szűgységkőp, példájára királyi elődeinek, egyszerű hölgyekhez kell fordulnia.

Ez mind csekélység — válaszolá ő felsógo hozszus hangon — de azt tartom: mivel mind király kezd szeretui, jobban kellene fenntartania a királyi méltóságot. lly nagy bukás csak szégyenletes lehet. Nem tarthatom vissza órzötölmet, melyok a király iránt szűmben soha som éltek, s meg vagyok győződve, hogy van az udvarban több neimes ember, ki nagyobb lelkt s kinek szíve jobban helyön vagyon. Nyiltan beszélyek, gróf ur, — folytató — mivel önt nemeselelkűnek ismerem s Montalet-ben minden bizalmam helyezom: tehát minden tétova nélkül kimondom: hogy a király magához illőbb választást is tehetne.

Miért ötközik meg ezon fenség? A király ön iránt még mindig tisztelottel viseltetik, La Valiér-ro csak akkor veti szemeit, midőn már önt látta, s ha ön vele mulatni szorot, öntől függ. Végre, asszonyom, megvagyok győződve, hogy a király soha som viseltetett ön iránt oly érzelmekekkel, melyok önt érdekeltették volna. A Fontaine — Bleau-i utolsó utazás meggyőzött engem arról, mit ön ma lát, s a királynak La Valiérrel ugyan ott történt két rendbeli tartós társalgása után nem kételkedtem azon, mikép a király o nőt szenvedélyesen szeroti. „Ez az ópen, mi engem boszont — válaszolá ő fensége — ök rászedni akartak, s valóban csak nagyon is sikerült nekik.“

No érdekeljo magát dolgaikban fenségod —

mondá Montalet, — s ha úgy csolekszik mind ez mulatságául szolgálnd.

Guiche gróf ezok halattára örvül. Ő a hercegnőt szerette, halgatása és udvarlása oléggé tanusiták ezt ő fenségének, ki nem oly ügyetlen, hogy mindezt ne értette volna meg.

Guiche gróf a királyt gyakori látogatásai miatt eddig félelmes vágytársnak tekinté, de a hallottak után folvidult, mert romélnie lehetett, hogy nemsokáig fog jutalmatlanul epedni. Ugyan lehetett-e örömöt elnyomni! Ezen kedves eszmék zavartan rohanván át a gróf boldojón, felfüggeszték kövessé a társalgást. Nem tudom, ha nem bánta-e meg a hercegnő azt, hogy igen előretört, vagy a grófnak kívánt elégtelt adni és elozlatni minden gyanuját? annyival, hogy amely indulatban volt imént oly hideg vérrrel válaszolt Montalet kisasszonynak.

Önök igaza van, Mantalet, nevetsógesnek veszem az ógészót, látszólag miteum fogok tudni róla, s a király kedvtöltsóét som nézöndem forde szemmel; oly jól fogom játszani szerepöm, hogy a király soha, sem fogja észrevenni, mikép viselote bántott. Kövással ezután *** asszonyság viszont látogatván ő fenségét, amint be lépett La Valiéro jött elébe, ez-kérdé őt: ha nem találkozott-e egy kisasszonnyal, kit azonban ógész röviden nevével nevezett.

*** asszonyság különben is igen kényes lővön az illem dolgában, nem talált elég tisztölötet La Valiéro kérdésében, mely rokonát és barátójét ördékli s ezt ő fenségének mogpanaszolta. Ő fensége ámbár különönek látta az asszonyság panaszát, azért mert La Valiéro rokona nevéhez a „kisasszony“ szócskát nem biggyeszté; mégis titkos ollonszonvo, csak hamar talált ebben okot La Valiéro megálázni; nyilvánosan rendre utasítá tehát a lehető legszigorubb és legkeserűbb modorban: többek közt azt mondá: hogy egy idő óta boszéd tárgyanak toszí ki magát, de még akarja őt tanítani egyszer mindenkorra, mikép közte s hölgyeinek legutolsóbbja közt is nagy a különbség. La Valiéro ezt annyira szívéro vette, hogy keserűségében talán meghalt volna, ha szomei szívének segélyéro nem leendettek: keserűsógo nagyobboldott, midőn hallá, hogy a király iránti szenvedélyeiert kinevetik.

*** asszonyság merészlektű és határozott jel-

lővő lővön, mindennel fölényót és uraságát órozottvön; igen méltatlanul bánt vole, s azt mondá többek közt, mikép La Valiéro szardalmében annyira meggy, hogy a Palais-Royal festvényolbe is beleszeret.

Még boszölték La Valiéro fölöl midőn a király derült arczozal és oly modorral, kollemmel, melyel csak ő bírt, belép. E derűltég nem sokáig tartott, mert La Valiéro észrevehető levertsógo felett a király majd halvány, majd meg vörveres és ismét halvány lett. La Valiéro-hoz lépett, és észrevevön, hogy szomei a sok sirástól dagadtak, és vérben usznak, hogy részvétét eltakarja, — ha tudta volna, — mosolygva kérdé kedvetlensógo okát. — Gondolhatjuk, hogy nem kötkedett azt megvallati a kisasszony, hogy egyinas után sietett elboszólni mindazt, mit más ördéketlen szomei előtt titkolni, orójébo korúlt. A király attól tartván, hogy botránkozását nem fogja tudni eltitkolni, csak hamar távozott, de nem maradt ol sokára, mert este az anyakirályné s több udvarhölgyok kíséretében ismét visszatért. A királyndön egy igenszóp gyémánt karporecz volt, milyen oddigolé még nem volt látható; az ógész igen ékes és gazdag vala, közepén Lukrecziával kis fostésben, mely mli valóban romok, foglalása csodálndó s a jelen volt hölgyok vágyainak főtárgya volt. Némelyek köztölök, kik nagyban képzelték jogot tarthatni a király szívéro, hízolgotek magunknak, hogy ez ókszer nem csuszik ki kezei közöl, nem is feledtek mindent olkövetni, tudtára adandók a királynak, hogy nagyon kolleome meglopótést tonna karporeczot nekikajándékozván; azonban a következő megmutatta, mi rosszul számítottak.

A király fogta a karporeczot és sógornójo minden udvar hölgyeinek mogmutatta: különöben La Valiéro felé intéző szavait, mondván: mikép ez urnök itt mindnyáján szerencsójóknak tartanak, hasonló ókszer bírhatását, kérdé mit gondolna e fölöl? La Valiéro válasza oléggé epódé és szerény vala. A király csak szouvedélytől tanácsolva anélkül, hogy soká gondolkozék, a királyndöt legkomolyabban kérte ez ókszeret vole mogoserélni. Látván a királynd, hogy kedve telik benne, rögtön oda ajándékozá ezt a királynak. Az igényképző hölgyok a madarat fogva hitték már; s mintha egy más aranyalmáról lenne szó: türelmetlenkedtek tudni vágyva, hogy ez új Páris kinek nyujtandja. RÉNYI.

növel a tűzvész előtt birt. A papi s tanítói lakás, ugy szinte az iskola is elhagyván az említett tűz veszedelem alkalmával, azok is — még pedig észszerűleg átalakítva újra építették. Romok példaképe a kis gyülekezet annak, minő nagy terhet képes emelni, mily nagy műveket tud létesíteni az összetartás és szent lelkesedés, mely nem riad vissza az áldozatoktól, s nem kiméli az arcz verítékét, ha az a jövődő vezetőségét kell termékenyítőleg megasztatni. Szent munkájában a veszprémi megyés püspök Ranolder János ő nméltósága a szeretet jézusi lelkének dicsőfényétől övezetten gyámolítja az egyházat, melynek hívei az ő jobbágyai voltak . . . a veszprémi ref. egyházmegye gyülekezetei is nyújtottak segílyt, de az erő fő forrását önnön magokban találják föl, önkébelökből merítették.

Dacára a kedvezőtlen időnek nagy sokaság sereglett össze, melynek fele sem fért be az Ur szent házába. Bonn Keoskeméthy Károl palotai, ki Dömölözi Endre ráatóthi lelkész szónokolt. Ez utóbbit nem hallottam, de az első — ha bár a szónoklati rendszer formák bilincseit nem ismerő — de szép, tartalomdu — eszmegazdag, tanuságos szent beszéd volt, rövidségével erő egyesült. Főnyponjtját a veszprémi püspök nagylelkű áldozatának kiemelése képezte, melyet előszöleg párhuzamot vont a mult és jelen közt, a Jézus nevében gyűlölni tanító-, üldöz-, zsákmányul templomokat éjt multnak szomorú emlékét el-takarta a jelennek felebaráti-, jézusi szeretettől átha-tott fényes képével, s Jézusnak o szavait: Isten országá nem itt vagy amott, hanem ti bennetek vagyon, gyönyörűen alkalmazta a nméltósága püspökről, mint oly főpapra, kinek szerető szívében, emelkedett lel-kében az Isten országá ott van. A reform. egyház két sákramentuma közül a keresztelésit Rácz Endre sz.-letváni, az urvacsorait Oláh János esperes s Tatay Sámuel papkeszi lelkészek (az utóbbi ágondázása mellett) végezték, — az új házassokat Sörös István kádarsai lelkész eskette össze. Az ágendai szent be-szédök mind jók, alkalomszerűek s alaposan kidolgo-zottak voltak. Az énekkart alakulása óta elnöke: Csónka Ferencz alsócsérsi lelkész vezette, s bár jól mentek az énekek, de még is órozható volt a meg nem jelenhetett két legjobb bassistának (P. . . Józsefnok s P. . . Józsefnok) hiánya. Az ünnepély végén Kál-osey hymnusa (Isten áld meg a magyart) zondült fel, mint oly lina, eszedezés, mely minden jelen voltak lel-kében visszhangozott, s közös átérzéssel emelkedett fel a mindenhatóknak számolyához.

Az ünnepélyt felváltó ebédnél nem hiányoztak felkászöntések a veszprémi megyés püspökért, a prot. egyh. és superintendenciánk vezér férfiáért, a szónoklott s ágendázott lelkészekért, a szeretet lel-keért, az esperesért, a helybeli rom. kath. és reform. lelkészekért, a nőkért és bazarólag a hazáért.

Ebéd után a tanítói laknál közel reggelig szólt a zene s táncot járt a fiatalság, a paplakon a dalár-dává alakult énekkarnak művészi szép dalai han-goztak.

Veszprém, november 30.

Két fő eszmé szozotte azokat a lelkes hazafiakat, kiknek a takarékpénztárak alakítását köszönhetjük; a két eszme: az egyesek takarékosága által össze-szerzett bármely csekély pénzértéknok kamatoztató biztos helyre betovósa, s szükség esetén a kivételnek megáonyítása . . . a másik: a betett összegekbeől a megszorult birtokosoknak kölcsönözés általi segélyezése. E két eszme vezérelte azokat is, kik a vesz-prémi takarékpénztárt alapították . . . s hogy az e czélnak nem felel meg egészen, kiténik abból, hogy mindenki panaszodik ellene, a ki kölcsönért hozzá folyamodott, mert kellő biztosíték kimutatása mel-lett sem nyerhetett kölcsönt a takarékpénztártól, s ki terheitől szabadulandó itt sürgetett, csak terheit szaporította azon kiadások által, melyeket az itteni kölcsön nyerhetőséért előlegesen tennie kellett.

Megnehezítettén a takarékpénztárbeli kölcsön-zés, s a nagy és nyomasztó levén ugy az ipart üzők, mint a birtokosok pénzhányá, egy részről apró rész-letekbeni befizetés által csaközleendő takarítás s így észrevétlenül összeállítandó tőke . . . más részről többek által tett befizetésekből előálló tőkéből lehető-vé tett pénzkölcsönözés végett többben a kölcsönözés segélyező egyület felállításának eszméjét pendítették meg, — az eszme életre való levén, csakhamar meg-tesztült, az alapszabályokj csak hamar elkészültek, megöröslítés végett feneőbb helyre fölterjesztettek, s a megerősítés a nm. magyar kir. Htartó tanácsától f. évi oct. hó 27-én 85,704 sz. a loérkezett. Az aláírási ívek már kibocsáttattak a tervezet kivonatának kísé-rettében, s az íveken szépen szaporodnak az aláírá-sok! Ezen íveket dec. hó 3-kaig be kell adni a vá-rosi polgármestori irodába, s dec. 5-én leendő alakító gyűlés Veszprémben a polgári kaszinó termeiben (hozzá utca 944. sz. a.)

b. főnirintett tervezet következő hat pontból áll: 1. Veszprémben részvénytársulat alakítatik a melyen érszett pénzhányá némi elhárítására. E társu-lat "Segély egyület" czímet vess föl. 2. Czélja: rész-int hetonkénti apró betételek által a megtakarított összegek biztos elhelyezésére, részint könnyebb köl-csönt nyerhetésre alkalmat nyújtani. 3. Tartama

ezen együletnek egyelőre 10 évre határoztatik. 4. Tő-kéje a minden egyes részvény után hetenkint befize-tendő 50 krból állítatik elő, az ezen befizetések ál-tal nyert tőke az illető részvényeseknek a lefolyt 10 év után az illető nyereségnek hozzá- vagy veszteség-nek leszámításával fizetetik vissza. 5. E tőkéből — kellő biztosíték mellett — 6% kamatra adatkak köl-csönök, de mindenek előtt csak a részvényeseknek, melyok a részvények után járandó hetenkénti befize-tésekkel lesznek letérlesztendőek. 6. Az egyület ügyelt — a részvényesek ellenörködése mellett — az ezek köréből választandó igazgató, aligazgató s választ-mány fogják vezetni, ezek örködnek jogai felett, az alapszabályokban bővebben körül írt módzatok szerint.

Az aláírók 10 évig minden héten 50 krnak az együleti pénztárba leendő befizetésére kötelezzék ma-gokat, mint szinte arra is, hogy magokat mindenben a jóváhagyott alapszabályokhoz alkalmazzák.

Ohajtandó az egyület felvirágozása, s mint előre látható, a felvirágozás nem is fog elmaradni, mert czélja emberi, üzletre nem törpül alá, könnyű uton lehetőslíti a tőke megtakarítását, s segélyt nyújt köl-csön által azoknak, kikről az üzleti tőrre sodrott tár-sulatok eredeti hivatásukról megfoledkezve, megta-gadták a kölcsönözést.

E segélygyület alakulása legérdekesebb mozza-nata vidékünk életének, ez hoz mozgásba mindenkit, a féltékeny önérdék rövid életet — a hazafiai lélek hozzá s erőteljes életet jósol o szép czélu együletnek — s én ez utóbbiak hitében osztosom.

Gazdászati szempontból kevés örvendetest ír-hatok. Gabona termésünk közepesrű volt, sőt sok helyen rossz. Bortermésünk ugy szólván semmi! — s fölül rá, a tőkék nagy része kivesszett, a mi kihaj-tott, az is apró vesszőket hozott csak, s az apró vess-zők a korán beköszönt kemény- száraz hidegek ál-tal éretlenül találtatván, nagy részben lehullottak. Jövő évre nem is tőke — hanem csak gyökérből haj-tásokat várunk, de félünk, hogy még ez is elmarad, mert azoktól halljuk, kik már megkezdtek a szőlő kivágását, hogy még a gyökerek is elszáradtak, s a föld a legalsó gyökereken alól is ki van égve, a tar-tós szárazság ki ölt belőle minden nyirkosságot, élet nedvet. A jelenévi különös időjárásnak, a késő fagyoknak is volt ártó hatása a szőlőre, de nem egyedül ezek ölték meg a szőlőt, csak bevégeztek azok azt a gyilkos műtétet, melyet szőlőinken az 1853-ik évi nedves esztendő óta folytonosan tartó szárazság (nyári aszaló, téli fagyasztó szárazság) vitt végbe. A bortermesztő gazdák több helyen folyamodtak ugy Veszprém mint Zalamegyéből adó el-engedésért, minthogy szőlőjük nem csak nem jöve-delmezett, hanem sok költséget is visszatérítés nél-kül emésztett föl — s emésztend még valószínűleg több évig, míg jelen súlyos betegségéből kiépülend . . . de a folyamodásnak nem lett várt eredményo, minthogy ily csapás utáni adó elengedésre nincs uta-sítás az adóhivataloknak. Valószínűleg azért nincs, mert ily súlyos csapás, melyhez a többi csapások még csak nem is hasonlíthatók — még soha sem fordult elő, s én hiszem, hogyha az illető hegyeségok a „Ma-gyar (száz. egyesület)“ nek erkölcsi támogatása mel-lelt a legfelsőbb helyre folyamodnának, kérelmekkel nem fogának elutasítatni.

A pénzhányát mutatja az is, hogy a kezdetleges cserekereskedés, mely mindaddig divatozott, míg közvetlenül a pénz nem használtatott — ismét elő-térbe lép. Falusi termeszők paprika s más termé-nyekért kéri a kereskedőtől az áruosikkéket, a könyvárustól a naptárt, az iparostól a csizmát, sap-kát, öltönydarabokat stb. — Sok az eladó birtok is, mi ismét a birtokos pénztelenségeinek hirdetője, ke-vés a vevő, s ez is hitelben vásárol, mert hiányzik a pénz. . . . Az executio egyik helységeből a másikba megy, a katonavándorlás korzákában ölnök, me-lyel együtt jár a pénz fogyatkozásnak szomorú földi tüneménye, az általános lehangeltség, elkedvetlenedés, közepesrű termék mellett sincs ára terményeinknek tengerünk nagy részét éretlenül fagyasztá le a kora hideg, burgonyánk elég termelt, de már is rothad . . . hát még tavaszig? . . . pedig most csak elvoss-togetni — de nem eladni lehet! Egy kila buza 5 frt 40—60 kr; rozs 3 frt 60 kr; árpa 2 frt 60—80 kr; új tongori 1 frt 60 kr — 2 frt; egy kila burgonya 1 frt o. ó. Új bor akója 3 frt 60 kr — 4 frt 80 kr; ó bor akója 8—12 frt. Csak az a baj, hogy ó borunk már nincs, s az új bor is csak ritka helyen található.

v. r. l.

Hírek és események.

△ E lapok kiadó hivatalában minden bel-és külföldi lapokra előfizetések elfogadtatnak és pontosan teljesítetnek, hol több hazai lap meg-tekintés végett készen áll; nemkülönbben kér-jük lapunk tisztelt olvasóit, hogy a jövő évi előfizetést sziveskedjenek bektülden, miután ez év a jövő számmal befejeződik és így a külde-ményben ne hogy hátrányt szenvedjenek.

△ Dacára annak, hogy a gaz tettesek a legkeményebb büntetéssel sujtoltatnak, mégis

sajnálattal kell hallanunk, hogy Hahoton egy-más után gyujtogatások történtek s ez által a község tetemes kárt szenved; ha meggondol-juk azt, hogy napról napra ugy is óriási lép-tekkel haladunk a szegénység torkába, könnyen felfogható, hogy mily nyomor títong a szegény tűzkárvallottak előtt.

△ Galambokon egy házaspár összeozivód-ván, a férj oly kemény utlegekkel bántalmazá nejét, hogy fejét széthasította, s miután látá a sze-gény nő szörnyű kinját, a kéznél levő fegyver-rel véget vetett életének. A tettes a hatóság ke-zeibe adatott át.

△ Ez évi utolsó vásárunk szép kedvező idővel tartatott meg; ismét volt alkalmunk az elszegényedés nyomait szemlélhetni, panasz pa-naszt ért, sem gazda, sem mesterember nem juthat pénzhez; sujtólólag hata gazda emberre az is, hogy a marhavásárok nem tartattathat-nak meg.

* A glogaui rejtélyes esetről ujabbán a kö-vetkezőket írják: Az izgatottság, melybe váro-sunk Sander Ágnes halála által jutott, még mindig nem szűnik. Igaz, hogy lapjainknak tiltva van a szomorú eseményről szólni s csak nem régiben is lefoglaltak egy lapot, mely ézen tilalmat átlépte. Annál tövékenyebb volt befo-lyásos magánegyének érdekeltsége, miután ki-tudódott, hogy Sch. . . rf gróf természetes leá-nya volt. Így lassankint meggyőződtek arról, hogy a mint a dolog elő van adva, épen nem egyez meg a tényekkel. Azt egészen elhallgat-ják, hogy Krause hadnagy inasa azt vallotta, hogy ura a szerencsétlen eset előtt hét garas áru chloroformot hozatott vele. Szintugy kétség-telen tény, hogy Sander Ágnes nem önként ment a tiszt lakására, s bizonyosan nem tudta hova csalogatják. Glogauban általánosn ugy tartják, hogy a leányt a tiszt lakásán chloro-formmal elszédítették, s ezen állapotában nem volt képes a függöny mögött a hadnagy sze-relmi vágyainak ellenállni. Azonban az elalta-tás, ugy látszik, nagyon erős volt, s fulladás lett az eredménye, mint az gyakran megtörténik, s ennek jelei mindenesetre hasonlítanak a kö-szengőzbe fulás jeleihez.

* Egy fogoly szomorú sorsa. Sebes Emil, a márcziusban elfogottak egyike, e hó 2-án Pes-ten meghalt. Halálát a hivatalos „Sürgöny“ kö-vetkezőleg beszéli el: Sebes Emil, a mult hó 30-ika óta a pesti helyőrségi kórházban a bete-gek közt volt, azonban decz. 2-án déltán 2 órakor sétaközben a kórház kertjéből egy dez-kakerítésen keresztül, az Orozy-kertbe átugrott az önkési szándékkal. De az öt kisérő vezető, be-tegápoló örközlegény által köteleességszerűleg üldözöttén, a vezető irányában elkövetett erő-szakos ellenszegülés után az örk által agyonlö-vetett. Az elhunyt a legutóbbi időben a „Dem-jén és Sebes“ czégl pesti könykereskedés egyik tulajdonosa volt.

* Gyerekpárbaj. Prágában két algymna-siumi tanuló, bár az „amo“-t még nem igen tudja hajtogatni, beleszeretett egy ugyanazon leányba. A szerelem féltékenységet szül, s az ifju vetélytársak ősi lovagias szokáshoz képest. a párbajhoz folyamodtak, s azt két hasonrangu és kora segéd jelenlétében annak rende szerint végre is hajtották. A párbaj szerencsére nem végződött véresen, s csak egy keresztüllött ka-lap maradt fenn a forró szerelmi láng gyászos hirdetőjeül.

* Megfejthetlen rejtély. Párisban egy szép özvegy asszony leányával ugyanegy napon ment férjhez s idő multával ugyanozak egy na-pon mindeniknek fia született. Nem számítván az esetlegezésre, a háznál csak egy bölcső volt, melyben a bába hirtelenében mind a két gyer-meket befekteté. Midőn eltávozott, az anyák egyike, gyermekét kívánta látni. Képzolhető minő zavar keletkezett ebből. A bába nem kü-lönböztette meg egyiket a másiktól s bevallá, hogy ő bizony magasem tudja, melyik egyiké melyik a másiké. Így a rejtély örkre fejthet-len marad, ha csak a szülői hasonlatok nem ad-nak utbaigazítást.

(Folyt. a mellékl.)

* Vasházak. A német ipar is kezd egészen vasból készült házak gyártásával foglalkozni; az épületfa ára évről évre úgy emelkedik, hogy a vas már versenyezhet vele és már nincs távol azon időpont, midőn a fedélzetet fa helyett vasból fogják készíteni, mi a tűzveszélynek is elejét veendő. Ez szoros összefüggésben áll egy más igen fontos gazdasági kérdéssel az erdők kímélésével. Vaspályák, nagyszerű építkezések, általában az ipartevékenység növekedésének következtében az erdők annyira megritkultak, hogy a legkárosabb következményektől lehet tartani. Főleg az épületfa mind ritkábbá válik; a vasházak tehát e tekintetben is jótékony hatással lennének.

* Megtagadott osók következménye. Beszterezén egy lakatos legény, 'éljen' kiáltással föblelte magát, egy megtagadott osók miatt.

* Atya gyilkos. Kuláról írják, hogy ott egy öreg szerb már három hét óta nyomtalanul eltűnt. Végre nov. 15-én fia jelent meg a szolgabírói hivatalnál, és önkénytelen bevallá, hogy ő a gyilkos, és atyját, mert iszákos és préda volt, megfojtotta. Neje és ipa segítették a borzasztó tett végrehajtásában. A hullát a ház udvarába temette, mely a bíróság jelenlétében ott fel is ásott. Mindhárom bűnös elfogott.

Kaposvár.

* Említettük egyik lapunkban, hogy székvárosi Casinónk jövőben a gymnasium helyiségében leendő. A Casino marad, hol eddig volt a nagy fogadóban, csak hogy felhordozóskodnak az emeletbe.

* Legközelebbi számunkban egy falusi poéta megdicsérei székvárosi boltos és meszereberelnek azért, hogy még ily criticalus időben is hitelbe adnak és dolgoznak. Erre kapja magát a különben derék osztály — pár furkóbotban gyönyörködő tagja, s elkezdik fenyegetni a szerkesztőt — per mopsz — hogy merre az ő nevüket újságba tötetni? Midőn egyrésztől sajnáljuk azt, a haladás időszakában még mindig vannak olyanok, kik saját érdekeiket sem

fogva föl, bottal, meszelőkkel fenyegetik a világságot, korúlik a betűket s járattalnak "Izraelben," — más részről aggodnunk kell: mikép magyarországon is olérik a szerkesztők nem sokára azon amerikai aranyidőt, midőn a szabad szót törrel kell védeni s midőn kilépnek házokból, zsebökben óra helyett — revólvert hordoznak!! A fentolbi egyének neveit kíméletből elhallgatjuk.

— Hennieke Rozs, győri könyvtáros előfizetést hirdot "Sztvhangok" című műre, melyben lesznek: újévi, név és születésnap, tanodai ünnepekre való s egyéb alkalmi üdvözetek; emléksorok köztött alakban, mind két nembeli ifjuság számára. A művet irták: Nagy Antal és Vargyas Endre. Ajánljuk újévi ajándokul.

* Főispán ő méltósága, fővárosi utjából a székvárosba megörkezott.

Nyilt posta.

T. V.-nak, Sz.-P.-án: Levellünk elment számodra; kérjük az egy nevében fáradozásodat; eredményt várunk.
L. J.-nak, Bőfokon: Ajánlatát s ívesen fogadjuk; kérjük tudósításait a havak 6. 15. 25-ig mindig beküldeni, hogy pontosan megjelenhessenek. A mint az ígért teljesedésbe lép, a lapot azonnal megrendeljük számára. Hát a Flon van-e forgalom.
"Még egy tromf." Addig nem adhatjuk, míg ön magát meg nem nevezi.
Keszthelyre: Vagy pontosan kérjük a tudósításokat küldeni, vagy másnak küldünk megbízást.
Balatonmellékre: A lapot megküldtük, a megbízásban elfártunk, most mi várjuk a — szép s ót.
Veszprémbe: Sorrend szerint közöljük.
F. K.-nak, N.-Kauzsa: A köldemény jó, de nem időszerű; igazatnánk vele legföljebb, holott most sokat kell feledni és gyógyítani. Mást kérünk.
D. J.-nek: Sokáig enged ön várni
"Karácsony után igen; addig sok az akadály.
Borsnak: A levelek nagyon ritkán jönnek.
Marszaliba: Megörkezott.
R. R.-nek, Nagyváradra: Kérünk öntől ma:án levelet, melyben megtudjuk, mi a fennakadás?
N. K. Post: Tudunkra a gő malom személyzetet teljes; egyébiránt tessék az igazgatósághoz folyamodni.
Sz. F. és St.-nek Pakson: Nagyságtól, a legközelebbi fényes eredményhez hasonló reménylünk.
"Miklós napra." Nem lapunkba való.
"Két hős." Hagyjunk békét nekik; nem tudták, mit cselekedtek.
Z. M.-s, Z.-L.-ön; Ha ön még hőmentelen levélben oly rossz verset küld, kiadjuk nem csak versét, hanem — arcképét is.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítások.

Nagy-Kauzsa, A beállt fagy által helyre állt közlekedés a kocsis utainkon — és ez által romélyhető nagyobb forgalom egyrészt, másrészt a nagy általános pangás a hazai gabnapiarozokon nem tövesztették föl befolyásukat, a mi gabnapiarozunkra is — mert a gabna 5—10 krt alább szállt; a mint is jegyeztük. Buza 3 frt. Rozs 2 frt. Árpa 1 frt 20 kr. Kukoricza 2 frt. Zab 1 frt 10 kr. Bab fehér 8 frt 20 kr. Bab pettyegotett mérőnként 2 frt 75 kr.

Kapusvár, decz. hó 6. A kiváló szép idő, jó ut daczára is kevés tormók szállítottatott a mai hotivásárra, s az árak alant álltak. Buza 2 ft 50—70 krig. Rozs 1 frt 92 kr. Árpa 1 frt 40 kr. Zab 1 frt. Uj kukoricza 1 frt 40 kr. Hajdina 1 frt 35—42 kr. Egy db. sertvés, körülbelül két mássa 50 frtra tartatott, csak hogy ily ár mellett senki sem vette. Káposztát még folyvást szállítanak Pécsre, száza 3 frt 3 ft 50 krig. Az ó bort egymásra keresik; 9—10 frtig ígérnek akójáért. Időnké hideg, napfényes. Szobbet kívánni sem lehet. m. p.

Veszprém, decz. hó elején. A hirtelen bekövetkezott fagy miatt utaink megjavultak, mi megis látszik piacunkon, mert a forgalom valamivel élénkebb; legalább elesógot többet szállítanak. Így állnak az árak. Buza 2 frt 75—90 krig. Rozs a szép 2 ft, közönségesebb 1 frt 68 krig. Árpa 1 frt 46—50 kr. Ó kukoricza 2 frt 65 kr. Uj kukoricza 1 frt 50 kr. Zab 1 ft 10 kr. Egy akó ó bor 9—10—11 frtig. Zöldség még mindig annyi, hogy ritkán volt piacunk ilyen bőviben. Különösen Pápáról egymást érik a szállitmányok. Ha az idő ily keményen megmarad, jó Miklós napi vásárt roménylünk; ember, partéka legalább lesz elég, csak pénz és vovó legyen. r. l.

Keszthely, decz. hó 5. Buza 2 frt 70—80 kr. Rozs 2 frt 5 kr. Zab 1 frt 12 kr. Kukoricza, idei 1 ft 50 kr, rosszabb minőségű 1 frt 20—30 kr. Árpa 1 ft 40—45 krig. A kitünőbb ó borok akója 10 ft 10—11 frtig. A Balaton be fog állani, ha a hideg hasonló mértékben növekedik. n.—o.

H I R D E T É S E K.

Allerneueste grosse Geldverlosung

2 Millionen 651,250 Mark,

in welcher nur Gewinne gezogen werden.

Garantirt von der Staatsregierung.

Ein ganzes Original-Staats-Los kostet 7 fl. Oesterr. Pap.-Gulden
Ein halbes " " " " 3 1/2 fl. " " "
Zwei Viertel " " " " 3 1/2 fl. " " "
Vier Achtel " " " " 3 1/2 fl. " " "

Unter 17,500 Gewinnen befinden sich Haupttreffer von Mark
250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 2mal 25,000, 2mal 20,000, 2mal 15,000, 2mal 12,500, 2mal 10,000, 1mal 7500, 5mal 5000, 7mal 3750, 85mal 2500, 5mal 1250, 105mal 1000, 5mal 750, 130mal 500, 245mal 250, 10,900mal 117 etc.

Beginn der Ziehung den 15. December d. J.

Unter meiner in weitester Ferne bekannten und allgemein beliebten Geschäfts-Devisio

"Gottes Segen bei Cohn!"

habe ich bereits 18mal das grosse Los ausgezahlt.

Auswärtige Aufträge mit Rimessen in allen Sorten Papiergeld oder Freimarken führe ich selbst nach den entferntesten Gegenden prompt und verschwiegen aus und sende amtliche Ziehungslisten und Gewinnelder sofort nach der Entscheidung zu.

(3—9) LAZ. SAMS. COHN, Banquier in Hamburg.

Pony-eladás.

Két szürke Pony (töröklő) 10 évesek, szépek és szelidek — az itt volt lovarda tulajdonosától visszamaradt) — lovaglásra úgy fogatba is igen alkalmazhatók, minden órán szabad kézből, készpénz fizetés mellett, jutányos áron — eladatnak.

Bővebben tudakozódhatni Neusiedler Pál tulajdonosnál, a „zöldfa“ vendéglő bérőjénél Nagy-Kauzsa. (1—3)

Korcsmák örökeladása.

Az ihárosberényi uradalom részéről, az ihárosberényi, — pogány-szt.-péteri, — iháros — csicsói, — és antalfalusi községekben levő, korcsmai épületek, borárulási joggal eladandók, — az eladási feltételek iránt értekezhetni, Iháros-Berényben Farkas János uradalmi ügyvéddel. — (3—3)

Felhivás!

Miután néhai Tallián Borbála, férjezett Thassy Ferencznének, mint azon magvaszakadt Tallián Gábor testvérei egyikének és 1/2-ed részbeni főágnak maradéka, az oddig őket képviselő, de elhunyt Thassy Károly ur helyett másikat választani és nevezni mind ez ideig elmulasztottak — ezzel általam ünnepelesen felhivatnak, hogy a családból egy ily megbizottat, a ki ezen ágnak érdekeit kiválólag képviselje és az itteni képviselőkkel magát folytonos érintkezésbe tarthassa, 30 nap alatt annál bizonyosabban sziveskedjenek nevezni, mivel hallgatásuk esetében ezen ág legidősb férfi tagja fog képviselőjüknek elismertetni és így vélelmezteni, mintha a fennözimzett ág jelenleg életben levő tagjai azt különösen is elválasztották volna. Kérvén ezuttal azt is, hogy ezen felhivási idő folyama alatt ezen ág legidősb tagja magát vélem mindenesetre atyafiságos érintkezésbe tegye azért, hogy amaz eshetőség beálltával a már úgy is oly sürgőssé vált családi teendőikben mindjárt eljárasson. Kaposmérő, nov. 30-án 1864.

Gaal Alajos,

mint néhai Tallián József maradékal képviselője és családi jegyző.

(1—3)

BATÉI GŐZMALMOM

mai naptól fogva szabad kézből eladandó, akár bérbe veendő. A megvenni, vagy haszonbérbe venni kívánók a feltételeket megtudhatják alólírott lakásán, Batéban.

(1—3)

Gaal Dénes.

Stottinben, a porosz koronaherceg ő kir. fensége pártfogása alatt egy bizottmány alakult, melynek csőlja, az 1865-iki május és junius havaira Stottinben egy általános kézmű és ipar tárlatot rendezni, melyen minden országok kézműmennyei kiállíthatók.

Ezen kiállítás 1865-iki május közepétől junius végéig tart, a bejelentések pedig 1865-iki január 1-éig fogadtatnak el.

A kiállítók részére minden kiállított tárgyaknak a porosz vasutaknál díjmentes visszazállításra van kijelölés helyezve, a mint ezen tárgyaknak a vámegyletbeli adómentes be- és kivitele is roménylhető. Ellenben kötelesek a kiállítók a tűz elleni biztosítás költségeit sajátjukból visolni, és minden négyszögöl térért 5 1/2 ezüst garas bért, még is ezen felül

49 tallér értékű tárgyakért 10 ezüst garast
50—149 " " " " 20
150 és több " " " " az értéknek 1/2 % -ét

a vállalat költségeinek fodezésére fizetni.

3112/61

Hirdetmény.

(3-3)

Szűjjártó Éva, Anna és Terézia felperessége alatt — számsoni lakos Szűjjártó Ferencz ellen az osztóztató bíróság előtt lefolyt ügyben — a végrehajtással megbízott Vajda Pongrácz egyik osztóztató bírósági tag által foganatosított végrehajtási zálogolás és becsülés alapján 623 ft 92 kr. o. é. erojéig a számsoni 54. sz. telekjegyzőkönyvében foglalt 3/8 telok és bökli hogyi 2200 hr. sz. szállás birtoknak elárverezése elrendeltetvén — árverési határidőül f. évi december hó 14-ko — ennek nem sikerülte esetében pedig 1865. évi január hó 15. napjának reggeli 9. órája tüzetelt ki; — mely árverési határidők ezennel megkeresés folytán oly hozzáadással köröztetnek, hogy a telok becsára 1340 — a szállás pedig 1000 ft o. é. — bánatpénzül ezen összegeknek 10% — a letendő. Az árverési feltételek pedig a számsoni jegyzői irodájában megtekinthetők.

Kaposvárott, nov. 11. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3293/61

Hirdetmény.

(3-3)

Kalmár Pál tiszári lakos hiteloelőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik hogy Végli István felperesnek Kalmár Pál elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a tiszári 10. sz. t. j. könyvében 1-7 rendszámig bejegyzett 1/2 telk. rész birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hiteloelőknök tárgyalása határnapul 1865. február hó 28. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hiteloelők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletok bíróilag fognak megállapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 9. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3103/61

Árverési hirdetmény.

(3-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Bernitter Frigyes vrászlói lakosnak felperessége alatt Hunkár István gombai lakos elleni követeléső fedezésőre lezalogolt és a gombai község 56. sz. lmu telekjegyzőkönyvében 373. 458. 522. hz. sz. alatt foglalt és bíróilag 4300 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok gombai községben a helyszinén f. évi december hó 14. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 17. napjának reggeli 9 órájára a helyszinőre kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 2-án 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3203/61

Árverési hirdetmény.

(3-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Bezeredy Boldizsár n.-bajomi lakosnak felperessége alatt Péter János holládi lakos elleni követeléső fedezésőre lezalogolt és a horváthkúti község 181. számú telekjegyzőkönyvében 338. hz. sz. alatt foglalt 1 hold 1300 □ ölyi bíróilag 240 ft — kr. o. é. becsült szállás Horváthkút községben a helyszinén f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon, elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 4. napjának reggeli 9 órájára a helyszinőre kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 9-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3203/61

Árverési hirdetmény.

(3-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Berger Zsigmond marczali lakosnak felperessége alatt Spilák Márton horváthkúti lakos elleni követeléső fedezésőre lezalogolt és a horváthkúti község 109. számú telekjegyzőkönyvében 349. hz. sz. alatt foglalt és bíróilag 349 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok horváthkúti községben a helyszinén 1865 évi január hó 3. napjának reggeli 9 óráján — mint harmadik határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 3-ik napjának reggeli 9 órájára a helyszinőre kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 4-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3203/61

Árverési hirdetmény.

(3-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Krausz Károly kéthelyi lakosnak felperessége alatt Baeczkó Jánosné kéthelyi lakos elleni követeléső fedezésőre lezalogolt és a kéthelyi község 120. számú telekjegyzőkönyvében 1. 106. hr. sz. alatt foglalt és bíróilag 300 ft — kr. o. é. becsült ház Kéthely községben a helyszinén f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, 1865. jan. hó 4. napjának reggeli 9 órájára a helyszinőre kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 9-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Eibenics Edo kaposvári lakosnak felperessége alatt, Balogh József monyei lakos elleni követeléső fedezésőre lezalogolt, és a Kaposvár község 75. számú telekjegyzőkönyvében 1. rd. sz. alatt foglalt és bíróilag 1200 ft o. é. becsült ingatlan, Kaposvár községben a helyszinén 1865. évi Január hó 7. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, 1865. február hó 7. napjának reggeli 9 órájára a helyszinőre kitézetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott november hó 16-án, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3111/61

Hirdetmény.

(2-3)

Marsik János kaposvári lakos hiteloelőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Königsberg Lipót felperesnek Marsik János elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a kaposvári 389 sz. t. j. könyvében 1-9 rendszámig bejegyzett rész birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hiteloelőknök tárgyalási határnapul 1865. évi február hó 27. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hiteloelők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletok bíróilag fognak megállapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 6. 1864.

Somogy megye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

3207/61

Hirdetmény.

(2-3)

Balázs Ferencz hiteloelőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gyulassy Ignácnak Balázs Ferencz elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a T. Koppányi 38. sz. t. j. könyvében 2972. hrajzi szám alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hiteloelőknök tárgyalási határnapul 1865. január hó 23. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hiteloelők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletok bíróilag fognak megállapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 17. 1864.

Somogy megye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

3207/61

Hirdetmény.

(2-3)

Sára Jankó István hiteloelőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gaál Alajosnak, Sára Jankó István elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a k.-mérői 36. sz. t. j. könyvében I. és 1 alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hiteloelőknök tárgyalási határnapul 1865. február hó 10. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hiteloelők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletok bíróilag fognak megállapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 7. 1864.

Somogy megye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

3195/61

Árverési hirdetmény.

(3-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Vojnek Anna andocsi lakosnak felperessége alatt Kovács Ferencz andocsi lakos elleni követeléső fedezésőre lezalogolt és az Andocs község 62. számú telekjegyzőkönyvében 1. 1-5 rendszámig foglalt és bíróilag 1600 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok Andocs községben a helyszinén f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, 1865. január hó 14. napjának reggeli 9 órájára a helyszinőre kitézetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 5-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

RIPPL JÓZSEFNŐ,

született Knezevich Anna Paulina a nmlgu m. kir. Helytartótanács által engedélyezett s még ez évi december 1-jén Kaposvárott megnyitott

MAGÁN-LEÁNY-TANODÁJÁT

a nagyon tisztelt szülők és gyámok szives figyelmébe ajánlja.

(3-3)

Ezen magány-leány-tanoda látogatói a hiterkölesi oktatást lelkész által nyerendik.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ívon július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyilttér egy Petit sorórt 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petit sorórt 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 80 kr. fizetendő. A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Előfizetési felhívás.

Lapunk hatodik félévébe fordultával, midőn ennek irányát, multját ismeri t. olvasóközönségünk, a hosszas felhívás, program helyett nincs más mondandóul: mint szívesen felkérni a nagyérdemű t. olvasóközönséget, becses pártfogásában továbbra is megtartani lapunkat. Mi rajta leszünk, hogy ez a jók és hivatottak közreműködésével szellemi tekintetben nem csak hogy esökkenni nem fog a jövőben, sőt emelkedni, a mennyiben újévtől kezdve jutalmakat tűzünk ki pályaművekre. Hogy pedig nagyobb alakban jelenjék meg, s hetenkénti vendégek lehessen, — ez egyedül önök buzgó pártfogásától függ, melynek kiérdemlésére mindent elkövetünk. Előfizethetni helyben, úgy minden es. kir. postahivatalnál egy évre 5 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt. 70 kr. ó. értékkel.

Kelt Nagy-Kanizsán, nov. hó 26.-án 1864.

Roboz István,
szerkesztő.

Wajdits József,
kiadó.

K a p o s v á r.

(Dec. hó 17-én)

Midőn folyó évben ez utolsó számmal üdvözöljük t. olvasó közönségünket, — kívánjuk:

Hogy a mi csapás, vész, nyomor, bánat, szerencsétlenség érte 1864-ben, ezek áldás, öröm, szerencse és boldogságban legyenek feledve. A ki felhozta a vész és bánat napját, az hozza fel az áldás és örömet is.

Hogy a küzdelem, a verejték, mely a kart edzette, a homlokot ékesítette, érett gyümölcsöt vigyen be minden ház küszöbén. Ha ez év még virágban is szegény volt, annál gazdagabb legyen a jövő a szorgalom gyümölcsében...

Hogy az erő, mi elporlott nyomtalanul, szent akarat mellett, ne aludjék sokáig, hanem új tettekben éljen. Hiszen az erőben Isten akaratja nyilatkozik s így hallhatatlannak kell lennie....

Hogy a szent vágyak, melyek be nem teljesültek; a magas remények, melyeket való nem követett; az akarat, melyet a jó és nagy-nak öszlő hevitett, de megtört, — teljesüljenek, valóvá legyenek, öszlő érjen...

Hogy a buzgalom, mely nem egyben és nem egyért, hanem milliókban és milliókért forrt — tehát a közjéért, — ne legyen halott az ó évvel, hanem az újban újra éljen, újra forrjon...

Hogy a sok sebre, melyet a napok ütöttek, a jövő évről minden napja balzsam legyen... Azon sebek pedig, melyeket emberek tötöttek, hagdjenek, feledve legyenek. Még a fájdalom is könnyen feled ott, hol a vallás vigasztal! Még a boszu, harag is megbocsát abban, kinek hit az oszlopa...

Hogy a szántóvető komor arozát kint bőség, bent megelégedés koszorúzza; hogy az ember imádkozzék, a mező virágozzék, gyümölcsözzék, az ég pedig áldást harmatozzék...

Hogy a hullámok felett, hol bár hazafiai erény, szent buzgóság tartják a kormányt de a türelem fásul, a kitartás szábad, az erő fogy... napjaink, életünk kincse merül, — meglássuk

T Á R C Z A.

Az én képzeletem.

Az én képzeletem
Nem szárnyal magasra.
Az én földem, egem
Egy kis lak, egy szoba.
A mi ide nem fér
Bár mi fényes, mi szép:
Tartsa meg magának
A viz, a föld, az ég.

A tenger mélyéről
Egy kis gyöngy kell nekem.
A föld kebelén egy
Virágszál mindenem,
Az égen egy osillag
A mennyben egy angyal,
A mire én vágyom,
A mi felmagasztal.

Képzetem, egy képben
Mind ezt megtalálja.
Te vagy e tündérkép,
Föld, égi leánya.

Gyönyörű szép gyermek!
Szelid kék szemekkel.
Nekem csak jó szived.
Szépséges lelked kell!

Az Isten is mindent
Kicsinyben ragyogtat.
A szív, a lélek is,
Kicsinyben boldog csak.
Te légy kis szobámnak
Nagy gyönyörűsége
A földtől, az égtől
Szivem mást, mit kérne?...

CSEPELI SÁNDOR.

Virágaim közt.

Kedves virágok, édes illatár,
Egy sóhaj esd felettetek:
Emlékeim szerelmes álmaiból
Még egyszer oh ébredjétek!

Halljátok, mint ver, mint eged szivem,
Az egykor boldog gyermeké,
Midőn az első vágy reményivel
Ütem hű játékok közé.

Ledőlök újra — annyi év után
Oly jól esik pihenni már,
Az üdv óhajra, kebletek felett
Multam feltámadása vár.

Ébredjétek, az ifju bánata
A régi dalra ömledex.
Oh! sugjatok a szellő szárnyain
Ábrándot érzeményihez.

Beszéljétek: hol- merre tűnt a lány,
Cserébe néktek mit hagyott?
Ajkát a rózsán, lelkét a liljomon,
Kék szem helyett a harmatot.

Eltűnt. De arozát híven őrzitek,
S csókját ti mézes illatok.
Mely mármorként lelkekre penderül
S álamban oly boldog vagyok.

HAJGATÓ SÁNDOR.

La Valière hercegnő életéből*)

I.

Midőn mindenki visszavonult, s a hercegnő udvarhölgyeivel egyedül maradt, visszatért beszédében a karperecsre, mondván, mikép annak ki es ékszer ajándékul kapja nem lesz osztályrész jutott. La Valière elpirult, mit sem válaszolván, csak hamar távozott. Ő fensége észre vette sávarát s így udvarhölgye által csendben kísérteté. Alig érkezett La Valière szobájába, azonnal a karperecszet szemlélgetni kezdé, több ízben megoszólván, épen kebléhez szorí-

*) Egy névtelen egykoru francia író után.

valahára a révet s a legmagasabb Fojedelem és a nemzet akarata talákozván, megmenthesük azt, a mi még szent, nagy s o kettőben milliók boldogságát...

ROBOZ.

Nevelésügyi közlemények.

I.

Reflexió *)

„A jót hasznos ismételné.”

Menjünk kedves olvasók, egy nép- (paraszt-) iskolába vezetem önöket. Ne rettenjenek meg, nem szándékom soká ott időzni, mert tudom még a gondolat is halálig untat némelyeket, nem is fogom az abc-t végig hallgatni, sem a káté elmondását, vagy az egyszerűt produkáltatni; csak kis tisztelet erőszakolva, no resteljünk legalább pillanatra figyelemmel végig tekinteni a tanoncok során. Mily különféle vonásokat, arckifejezéseket látunk; egyik már most is komoly, másik folyton nevet; ez itt alattomoság kinyomatát viseli, míg amott egy vidám tekintetű, szelíd vonatu fiszta külsejű nekem igen tetszik — állapodjunk meg kissé e fínnál, de azért ha úgy tetszik, szabadulhatunk az iskolából. Kérdésünkre a jó tanító szívesen elmondja, hogy a gyermek egy szegény özvegy neszonyó, két hó előtt lépte át először az iskola küszöbét s már többet tud két éves tanonczaimnál; mindent első hallásra felfog, s ha korosabbjaim már néhányszor előkerült olvasmánnyal foglalkoznak, ő bizonyára jobban el tudja mondani, mint amazok olvasni, általában minden tekintetben első tanoncz az iskolában stb. Szóval, nem hiába feltűnő kinézésű a többi garabonozás közt!

Telát kitűnő gyermek, lángész, valóságos ritkaság s mégis mi lesz belőle? Még pár évig iskolába jár, azután az eke mellett marad s lesz mi apja volt t. i. szegény paraszt; s most fogékony lángelme később eltompul s haszonvehetlenné váll. Az ékkövet sárba dobjuk; a kész aranyat, csak felvenni kellene, mi akarva eltiporjuk, pedig ugyan nagy szükségünk volna reá, hogy a közjónak kamatozzék.

„Ésszel és erővel” a jelszó, mégis az éssz mibe sem vesszük. Nem balga ember, ki arany vagy ezüst órró bukkan s az aranyat

*) T. i. a „Népbarát” f. hó 23-ik számában közölt „Nepünknek értelmisége” című sorokra, a korszerű eszmét Z. B. közönlükbe is állították akarván.

vagy az ezüstöt a nélkül, hogy hasznára fordítaná — ott hagyja? Pedig mi tagadás, valljunk be őszintén, mi is így teszünk. Elhamarkult miszerint alig létezik iskola, melyben egy egy kiválóan gyér tehetségre ne találhatnánk s mégis a talált legdrágább kincsét — a nemzet, a hazza közkinosót elveszni hagyjuk. A drágaköértékét oszokolás, az éssz becsét művelés által növeljük. Szakasszuk ki egy időre köréből az ily tehetséget s adjuk kiművelve ismét vissza a népnek saját gyermekét, hogy apostola legyen. Akkor nem csak, ki urnak, illetőleg kabátosnak született — fog előhaladni, hanem a nép művelődésén is segítve leend!

Van ki tudomány szomjjal bir s mivel a kis iskola (elemi tanoda) azt ki nem elégíti — tovább tanulásra, egy rajzra, más zenére sat. érez kedvet és kitűnő hajlamát fogva erre vagy amarra képes. Csak pár évig kellene az ilyeneket segíteni tanácsosál, ha szükség pénzzel is, mert megtörténik, hogy jó módu gazdaember fia a genie, hol a költség megvolna, csak egyedül biztatás hiányzik, szülei kezdeni nem mernek. — Kiszép művészetek valamelyik ágára különös hajlamot nem érezne, pár év múlva övéi körében, mint képzettebb a többinél, ő volna a nép értelmesbje, az okszerű gazdaszat buzgó terjesztője „mert — miként a „Népbarát” is írja — az ilyen kiművelt fia bizonyosan iparkodnék az apai vagyomban helyesen gazdálkodni, a tudást közölni mással is, kivált ha arra igyelnék is, hogy a fiuk lelkesülten követőket keresnének, — s mintegy vetélkednének a jót terjeszteni.”

Nem mondom, urat képezzünk mindenkiből, mert akkor ki lenne földművelő, ki oseléd, ki ez, vagy amaz? De igenis azt megtehetjük, hogy jó földművelőt képezzünk néhányból, kik majd lassan maguk terjesztendik sorsosaik közt a szerzett hasznos ismerteket. Kivitelénél épen nem fognánk nagy nehézségekkel küzdeni, csak akarni kell. Hála az égnek és nektek hazám lelkesei! — van két társmegyénknek már gazdaszati intézete, van vinczellér képezdeje, s igy nem volnánk kénytetve a fölkaroltakat messze küldeni.

A költségre nézve pedig, mi volna a legszegényebb községnek is minden tizedik évben egyet eltartani? A gazdagabb helységek föl-küldhetnének az intézetbe ötödévenként egyet vagy kettőt, a nélkül, hogy koldussá válnék s néhány év múlva már kamatoznék községének a csekély pénzáltozat. A vinczellér kéj ezdeben 200 frt díj volt az oktatás, minden ellátás, még

ruházattal is együtt. Ugy hiszem most sem lesz sokkal, vagy tán semmivel sem több az ujra szervezés után? — Ha pedig az illető még magát is segíthetné évenként 40—50 frttal, már csak 150-et volna szükség a közpénztárból kiszurkolni. Mi részletfizetésben a falu lakosainak számához képest a többi adó közt alig észrevehető pár krajozárba fogna csak kerülni. — Mint látjuk a költség nem oly elviselhetlen; az idő sem sok, mely reá kívántatik; legszobbal-kalmunk van, tehát rajta!

Alakítsunk ily falusi gazdák kitűnő tehetségu fiait képeztető társulatot! Vagy ismét adakozunk e ozélra is! Kik annyiszor áldoztak a hazza oltárára, hiszem, most sem fognának hátra maradni. Ezenkívül minden községben történhetnék gyűjtés, s rövid időn oly összegre tehetnének szert, melynek kamatjából évenként néhányszor képezthetnének, és minden két, három évben más községbelieket. Tizedek folytáu alig találának községre, mely ne birna ily kiképzett gazdaemberrel. Míg ezt nem tesszük, az ekeverseny sat. pangani fog, vagy legalább is nem éri ozélját.

Azonban, mit tervezgetek ön? csekélységem kivinni ugy sem tudná. Bizzuk azt nagyjainkra. Ismert lelkesek, megyénk osillagai bizonyára nem fogják soká igy hagyni! Én csak megpenditettem s ha egyet is sikerült csak annyira megnyernem, hogy o korszerű eszme fölött gondolkozzék, már ozélt értem, mert tudom nem hiába vettem tollam kezembe.

SELYEY BÉLA.

A csurgói gymnasium,

mint a nemes lelkek figyelmének s hálás szeretetének tárgya.

Hogy a czimzett VI. osztályu hely. litv. gymnasiumról oly ritkán van emlékezés hazai közönlünkben, annak oka — ugy vélem — nem a tanügy iránti érdekeltség, vagy a nyilvánosság töl folelem: hanem inkább ama szerénységet tükrözi életelv: bone vivit, qui bone latet. — Apolva különösen a dicső Festetics szellemétől, felnött, megörösödött o gymnasium; s biztos alappal ellátva és a magyar nemzetiség egyik déli védőbástyájaként, magasatos hivatással — ugy szólván — missióval birva, tán sajt is üthetett s modern hirre is kaphatott volna: de e helyett hetven éves életében folyást csendesen munkált s igénytelonül veti részt a köznevelődés előmozdításában.

Itta Dráva-part kis vidékén a muzsáknak fény s pompa nélküli, egyszerű lakhelye ez intézet. — De mindazáltal nincs minden fény nélkül. — A fény

tandó volt, midőn a háta megott leokolódó hölgy látva ezt, felsikoltott; La Valléro annyira megijedt, mikép nem lévön képes az ékszortmoglopetésében elrojtóni, magát elárulta.

La Valléro felfedezve látván titkát, az utánna leselő hölgyhez öszinte lett, kisasszony — igy szolt — ön a király titkáknak birtokában van, mint látja: a dolog igen kényes, s ha ön hisz nekem, orról megfog emlékezni többször is, — a kisasszony mindent megígért, kérvén, mondaná el neki mikép történt mindez. La Valléro engedott kívánatának, azonban helyön látta a történetokról érteselni a királyt is, s azért irt neki rögtön egész kalandja felöl.

Nyugodtan aludt-o a király vagy nem, ezt nem állithatom biztosan. A való az csupán, hogy másnap délben két óra körül sógornőjéhez ment. La Vallér-rel majd egy óráig társalgott inditványozván neki, hogy ő fenséget utjában kísérje, ezt azonban a kisasszony tenni nem akará. Hogy ő fenségnök megmutassa a király, mikép nem kíván többé titkot csinálni, udvarhölgye iránti érzelmeiből azt akará, hogy La Valléro fölökazerezve lépjen termébe. — En aján-dékozám neki — szolt a király hevesen.

Ő fenségo elhallgatott, feltovén magában, hogy boszuságát a királynök elölt tölti ki, La Valléro-t elöttük megalázzván.

As udvar épen Versailles-be volt készülendő, s a király kívánsága az volt, hogy sógornője is utra készüljön. Ő fenségo kedvesen fogadta az alkalmat, melyben La Valléro ellen a királynök elötti tervbe vett megaláztatását foganatosítani vélte. A király o közben szerelmét elannyira nyilván üzte, hogy egy napon az udvar elökelő hölgyeivel sétán lévön, midőn hirtelen eső jövén közbe, kezét nyujtá La Valléro kisasszonynak s kalapjával onnek fejét az eső elöl befedvén a többieket ott hagyá.

Eddigél minden a figyelem, ajándék és gyongédség határaí közt maradt, a király nem nyilatko-

zott még világosan; de alkalmat keresott, s elhihetik olvasóink, hogy talált is, mert mit nem találhatnak meg a királyok. „Enyilatkozat a Versailles kertben megtörtént, azon nyilatkozat, mely a király szívet közel egy höig elfoglalta.

A szerelem különös változásokat visz véghez, királyok szívében épen ugy mint más emberekben. — A különben bátor és vállalkozó fejedelem oly fél-léken fogott szerelmi ügyébe, hogy különben is örösen rázkódott szíve, ingattaggá tevő modorát. Ele-jönto egózségo, majd kedvetlenség o llon fakadt panaszsa. La Valléro részt vett o bajában a lehető leggyengélebben. Ah mily jó ön kisasszony, — szolt orro a király — s monnyiro lekötölozöttje vagyok, hogy egy szerencsétlen fejedolom sorsán részt vesz, ki különben som ajánlatos, s kiört sommi esetben sem lehet érdekelvo, minthogy ont szenvedélyol szereti.

Életem, egózségom, nyugalom egyedül ontól függ — folytatá zavarral, és összefüggötlenül, mely-től a kedves elbájlva volt, — s morom állitni kisasszony, hogy ön az egyedüli ki aorsom felett határo-zhat. La Valléro elhalványult, s annyira zavart lön, hogy lehetlen vala szóhoz jutni. Ez eset elég volt, hogy meglepessék általa. Erzé, hogy szerettetek, czer-nyi okok gyózték meg öte fölöl, s a királyt alattvalója-ként látta lábainál. — A szerelmesek szemé átható; nem kell tehát kötkedni, hogy a király kedvesönök zavarát észre ne vette volna. Okát kérdé hallgatá-sánnak, s o végot fájdalmasan felsóhajtott: oh! jól látom, hogy ön azért hallgat, mivel nom tud érezni; ha igy van, ugy ön felette szánandó vagyok; mindegy, én ont imádni akarom, ha már szerencsétlen vagyok s ön gyengédtelem.

— Csak nagyon is gyengéd, és érző vagyok haj-lama iránt, Sire, — válaszolá La Valléro — s ha ön valóban aként szeret, mind mondja, szúm azt hálásan fogadja; nem is leend oka, hálátlanúság és hidegség-gel vádolni. De tudja, Sire, mikép nevetségoznak

akartak ön előtt tenni, mivel rég óta becsülöm; ám-bár egy királynál csak koronája jó tekintetbe, melyet egyedül kizárólag, s elvonulva személyétől halmoz-nak el dicsórotokkal, mindamellott is, o szokást el-hagyva, ön ont dicsértom, s azt, mit önben dicséren-dőt találtam. Ha most felséged ezen alapon azt hiszi, mikép nom lesz, nom lesz nehéz engem rászedni, s hogy mindant, a mit beszolt komolyan fogadom, en-gedje meg kinyilatkoztatnom: az nem volna királyi tény. A becsületesség és igazságosság azon orények, melyeket felségedben csodálok, ha pedig olyast ven-nék észre, mi véleményemot meghasudtolná, szívem-ből elitélném felségedet, mint bár ki mást, feltöve, ha senki som lonno, kinek bizalmasan nyilvánithat-nám, mikép orényoi som tiszták.

Szép, és nemes gondolkozás — válaszolá a ki-rály — s becsülöm, ha a gonoszát bár hol találja is, megvetni tudja. De igazságtalan leszek, s én szánandó, ha gyanuba venne engem. Ön tudja, hogy a dicsősé-got, mindenek felett szeretem; tudja azt is, mikép kívül, belől megszerzöm ezt magamnak, ugyan mi dicsőség háramlanék reám, ha ügyes csalónak tartat-nám, ki az oranzág legnemeseb s legbájlóbb leányát rászedni tudta? Nom, nom, kisasszony; vegye szá-mításba, hogy királynak születtem, s az vagyok, lé-lekben ugy, mint testben. Ha nem szeretném ont igy-zán, a vilagon semmi se birna rá, azt mondani önnek; mintán pedig kimondtam, ugy vegye mint biztosíté-kát annak, hogy szerelmem őszintesége és állandó-sága kiolégítő lesz, sohasem adván okot megbánni, hogy engem szeretett. Azonban kisasszony szavaim-ból gondolhatná valaki, hogy már boldog vagyok, le-hot, hogy soha sem leszek, s talán oly hajthatlannal szóllok ki szenvedéseim felett mulatni fog. — A jö-vőről nom felelhetek — viszonzá La Valléro — de azt bizonyosnak mondhatom, hogy szívem nagy za-varban van, s félek, mikép sok szomorú perczeim oka lesz, ha e savarom tartós leend.

alatt ne érten senki gazdag felszorelt, és külső dísz, kényelmes berendezést, mik kivált a hívő reformatiónak általában a protestantizmusnak nem kívánalmi; a fény itt nem külső: a fény itt lelki, szellemi. Búszkón mondhatja el a csurgói gymnasium, hogy feltehető fényfelhő lobog, mely a vallásos felekezetségen felül emelkedett testvériség sugariból szüvödvé, az áldásnak cseppjeit hullatja rá... Elég csak a díszes emlékü alapítóra s annak hozzá méltó nagy unokájára — a két méltóságos gróf Festetics Györgyre hivatkoznom: már érthető miért vél látni maga felett fényfelhőt a protestans gymnasium. Itt nincs szükség többé unióra; a legszentebb uniónak szintoly szent záloga ez intézet, fonállása óta: s ez uniót lo nem ronthatja sem a szűkebbi önérdék, sem a sötét vakbuzgalom féltékeny irigy keze. A világosodás terjesztésének s ez által a nép boldogításának eszméje és a szeretetnek lelke hatja át az uniót: azért ez mint komény szikla áll a sors hullámainak csapkodásaival szemközt.

Az elmondottaknak újabb bizonyágául szolgál a jelenleg hivatalosan köztudomásra hozandó azon adat a csurgói gymnasium életéből, miszerint a magyar haza omlóemberének egyike, Somogy megyének bíráskodója, nagyságos Somssich Pál ur — azon, lélekemelkedettségből folyó nézet, sőt meggyőződés alapján, hogy a nevelés terén nincs felekezetség, mert ott inkább humanitási s nemzeti szempontok által kell vezéreltetni — ez intézetet is ur pártfogásában 500 o. é. ftnyi kegyes alapítványában részesíté. — A nagy férfiú, ki a polgárok díszkoszorújával homlokán, politikai szereplése által már rég kivívta magának a „feljuthető” nevet — a nemzeti közélet sorompóinak bezárultával nem szűnik meg hatni a társadalmi téren, — s a hon javát különösen a műsák kegyelése által munkálni. — Átérezve a bibliai igazság hordozóját: „olvész a nép, mely tudomány nélkül való” — magas szelleme az iskolákat, mint a népet focusat s útereit tekinti, s ehhez képest méltatja figyelmére. — Nem volt elég a nemes léleknek, hogy f. év oct. 5-én az ő buzgalma, áldozat készsége s üdvös fáradozásai által létrejött kaposvári új iskolai épületnek felavatásakor — „ünnepe volt Somogynek s vele együtt ünnepe a tudomány” és ez az ünnep egyedül neki volt köszönhető: figyelmének, áldozatkészségének egy részét számunkra tartotta fenn, hogy mintegy a „Festetics-szellem”-molekultát fogva, segítsen annak öröködni a gymnasium élote felett, egyuttal közelebb hozza egymáshoz Somogynek szomszédos két felsőbb tanintézetét s azok között a testvériséget igyekezék megalapítani. — Az ily működésre nem kell mondani, hogy: áldott legyen! mert itt áldást foglal magában már a gondolat, mely ily szép tettek szülsze...

S az ily szép tett tömjénezésre, magasztalásra nem szorul ugyan: de a legbensőbb elismerésre érdemes. — Fogadj a szent Somssich Pál ur 8 nagysága, kegyes alapítványáért, a nt. b. somogyi egyházmegyének, mint a csurgói gymnasium birtokosa s hű örökének a hazai nagy közönség előtt általam kifejezett legmélyebb s forróbb köszönetét, s neki, mint a ki az egész magyar haza s az összes protestans egyház osztatlan tisztelote s becsülésében részesül — legyen jutalma az öntudat azon sugallása, hogy a tetteivel is

a haza iránti szent kötelességét teljesítő. — Mert Szóchenyiként: „minél magasabb a születés, minél nagyobb a vagyon: annál jobb s hivobb szolgálat vár a haza.” S van-e, lehet-e jobb s hivobb szolgálat a haza iránt, mint a nevelés s tanításügy előmozdítása? Eltesse isten ő nagyságát a haza szolgálatában az amos óvekig! Hogy még inkább elmondhassuk Potőfivel: „nem méltó rá, hogy a haza szivében hordja annak emléket, ki a hazát szivében hordozá?”

A b. somogyi h. h. egyházmegye, illetőleg annak kormányzó testülete szerencsés általam még egy másik, szintén a csurgói gymnasium részére megboldogult nek. Földváry Sándor volt kir. táblai hivatalnok ur által végrendeletileg tett hagyományról is értesíteni a hazai nagy közönséget. — Ide vonatkozólag szóljanak helyettem a hagyományt bejelentő levélnek igen szép s megható sorai:

„Kun Szent-Miklós novem. 5-én 1864. Nagyon tisztelendő igazgató ur! S tisztelt tanár urak!! Földváry Sándor királyi táblai hivatalnok, kedves testvérem október 2-án meghalálózván, végrendeletében, melyet közösen alkottunk — a csurgói reform. gymnasiumról is, melyben neveltetünk — megemlékezett, hagyván számára 400=négy száz osztrák forintot és könyvtárát.”

„Mig nek. Pest városától a végrendelet másolatban hivatalosan megküldötnék; addig is én a csurgói gymnasiumra vonatkozó sorokat, melyek első helyen állanak ide iktatom.”

„1. sz. Novemre 400=négy száz uj forintnyi alapítvány nek. Somogy megyében a csurgói ref. gymnasium javára.”

„9. sz. Szép kis könyvtáramat, író-asztalomban lévő földkép-kötegekkel együtt a csurgói gymnasiumnak hagyom; de ha ez, a notalantán túlságos szállítási költségek miatt azt el nem fogadná, és ha bátyám is azt magára nézve becsesnek nem tartaná: akkor a kun-szent-miklósi iskola vagy Casino javára átengedheti.”

„A pótlék-codicillusban pedig ez áll: „Két olajfestvényemet a könyvtárral együtt szintén a csurgói iskolának hagyom.” Eddig a végrendelet szavai.

„Vegyék tisztelendőségtök oly jó szívvél, minővel ő ezt hagyományozta.”

„A könyv körülbelül 800 db, melyet én 50 darabbal megszaportandok, és eltökélt akaratom egy casino szekrényt, áruvel ellátva csináltatni, melyben csupán ezen könyvek leendenek, s Földváry-theka nevet viseljen. Az elszállítást Nagykanizsáig magam költségén eszközöndöm, tavasszal a gőzhajó legelősi megindultával, minthogy a könyveket egy véletlen eset Kun Szent-Miklósról szállította.”

„A mi a 400 uj forintot illeti, minthogy már boldogult testvérem az interest előre felvette, csak julius első napjára lesz lefizetendő, mely időben lehető, hogy személyesen kézbesitendem.”

„A könyvek catalogusát rövid időn megküldöm, az uj irodalom nagyrészt képviselve van, és pedig díszes kötésben.”

„Ennyit kívántam egyelőre tudatni; többire magamat jó emlékezetekbe ajánlott, minden lelki s testi

jók szives kívánata mellett vagyok a nagyon tisztelendő igazgató s a többi tanár uraknak alázatos szolgálók: Földváry Antal, ref. s. lelkes.”

Ezek a levélnek szavai. — Erkölcsei világban a hála a legtrikább tünemények közé tartozik szintegy egyes személyekben, mint a nép sokaságában mondja Kölcsey. S ehhez képest lehet megítélni a közölt hagyaték becsét, érdemét. Igen, a megboldogult nemes lélek halálját róvta le a csurgói gymnasium iránt, mely öt egykor, mint árvát, árvatestvérvél együtt anyai emőlin dajkálá, s hol a tudományok forrásából meritvén, önképzését, lelke kimivelését megkezdé. — A szerény s tiszta jellemű férfiú, a hálás szeretetnek vagyónához aránylag ily nagy mértékben tanúsításakor elmondható vala Horácusnál: „Exegi monumentum, aere perennius,” ha ugyan a gondolat megfordult hiúság nélküli lelkében. — Bizonyára öröklítve van emléke, azt a neve iránti kegyelet meg fogja őrzeni; jutalmát pedig a megidvoztult lélek már megkapta istentől! Végül nem lehet elismerés s köszönet nélkül hagyni a megboldogult testvére, a főlebbi levél írója, tisztelendő Földváry Antal, kun-szent-miklósi s. lelkes urnak igen becses ígérezeit, mint szüntelen hálás szeretetet kifejező adományokat. — Tartsa meg isten intézetünk iránti nemes vonalmát továbbra is, mert törekedni fogunk magunkat folyvást érdemesebbé tenni.

A megirtakban teljesítő van megbízatásom s azokkal a nagybecsű s a csurgói gymnasium ugy szellemi, mint anyagi gyarapodását eszközölő alapítvány s hagyatékra nézve — igyekeztom a p. t. b. somogyi egyházmegye közönsége s illetőleg kormányzó testületének örömet s köszönetét erőltlen nyelven tolmácsolni.

Legvégül mint a csurgói gymnasium 186¹/₂-iki tan évi életére vonatkozó statisztikai adatot megemlítem, hogy az intézetnek jelenleg 120 növendéke van. — Az összes számból v. ö. tekintettel 19 r. katolikus, 8 ágostai h., 19 héber, 22 lev. hitv. — Az egyes osztálybani lét szám szerint VI-ban van 7; az V-ben 10; a IV-ben 17; a III-ban 32; a II-ben 13. az I-ben 31.

Azon szilárd meggyőződéssel teszem le töltemat, hogy a hola nemes lelkek jótékony sugarai, mint gyömben egyesülnek, hogy életet, melegéget s virágzást teremtsenek, — a hol a nevelés szent ügyének oltárán a Festeticsok, Sárköziok, Csépanok, Somssichok, Földváryak, a polgári élet mezőjén a nagy részt ünnepeit s ragyogó nevek — áldozatteloi füstölögnek; — s a hol a mindig jobban feléledő figyelem, s fölkaroltatás következtében rövid négy év alatt a tanulók száma megkétszereződött: ott, azon tanintézetben nem lehet rettegni a „brevis notitia”-tól, — sőt — folyvást többről többre monve s a haladó kor kívánalmainak mind jobban megfelelőve — annak jövője teljesen biztosítva van.

Csurgó, nov. 21-kén 1864.

CIBOR MÓR igazgató

A két szerelmes nom maradt volna meg e mellett, ha egy véletlen időváltozás nem szakította volna meg, együttlételket. Annyi sok mondani valójuk volt, hogy mindamellott, miköz társalgásuk elég hosszúra nyúlt, tárgyukat csak felültesen érintették. Az egész udvar észrevette, hogy La Valière igen méla, s a király sokkal nyugtalanabb mint rendezen.

Mit szeretünk, csak szenvedélyünk tárgyát követjük, kivált akkor, midőn szerencsés honyolítást igérünk magunknak. A király az emberek legtürelmetlenebbike, ki legkevésbé alkalmazza magát valamely bizonytalan helyzetbe. Az ő minden óráit számítá, s a mint nap lett azonnal sietett La Valériszont látni, vissza vezetvén őt a lefolyó nap társalgására. Minden ugy ment a mint kívánni lehetett, s a király oly megolédotton tért vissza, hogy kedvesének egy pár arany fálbo valót, melyek értéke 50,000 tallér, küldött ajándékba. Néhány nap múlva egy láncot és órárt, melyek értéke majd fizethetlen volt, ajándékozott következő kézirat kíséretében:

Kézirat:

Minek sokat tötvőznél! Kisasszony! én szeretem őnt, s ezt már bevallám önnek, nem ológ? Hálálomat kívánja? erre is késő vagyok, hogy ologot togyek önnek. De kegyetlen! ne hagyjon epedni. A világ boldognak hisz engem; mondják, hogy a hölgyek kedvetem keresik, de ezek oh! nem tudják, hogy őnt szeretem, hogy őn az én bum. Adja tehát vissza olrablott nyugalmamát, nyilatkozzék kérom az égre, s legyen oly kegyes is mint szeretetre méltó.

Az öröm, melyhez könnyen jutunk értékének felére száll. Ezt La Valière igen jól tudta és olég eszélyes volt saját értékét akadályokkal növelni; de oly királylyal volt dolga, ki a huzavonát nem szerette, ki épen oly türelmetlen volt, mint szerelmes, s ki különben meg volt győződve arról, hogy más nő is szollemdus s hogy e azélt melőbb olérni jobb, s

hogy ez történhossók, merésznok kell lenni, hogy mindent nyorhossen. Elhatározá tehát ő felségo La Valierét meglátogatni, nem nyugodván meg ez ügy jelen állásában; alig jelent meg a király, a La Valière-nél levő hölgyek azonnal távoztak, magokra hagyván a királyt és La-Valierét. Ő felségo elég bátorsággal bir, mindamellott tartózkodva fogott a beszédhez, kedvese láthatta, miköz minden bátorsága elhagyá. Végre is erőt vett magán s a mint csak szerelemmel telt szive engedé, a leggyengédebb nyilatkozatokat ada kedvesének; egész életét át szeretni igérte; kérte, adná jelét viszont szerelmének, biztosítá miköz nem vágyainak kielégítése végett kéri kegyeit, mint más emberek, kik vágyaikhoz kötik minden kedveskedéseiket és udvarlásait; hanem hogy öröme lehessen ama meggyőződésben, miköz valóban viszont szereti, szerencsésnek érezvén magát ily hódítást tehetni, mely az eddigieket mind nagyságra, mind dicsőségre nézve fölülmulja. A kisasszony jól tudta, hogy ily kényuralmi fejedelemségben mint Franciaország, a vak engedelmesség felmenthetlen kötelesség, nem gondolá, hogy felségsértést követ el, különben is koronás kedvese csak kellemes dolgot kért tőle, és sokkal lekötelőzöbben szóllott semhogy visszautasítható lenne. Megadta tehát magát, kinyilatkoztatván, hogy mit gyöngédség és nagyrabocsúlásának ajándékoz, magas állásának nem adná; hogy koronájának fénye nem lenne képes őt olvakítani, s csak személyének áldozza azt, mit koronájának soha sem áldozandott volna. Végre, minden szertartásosságon, mitől hasonló körülmények közt a szép nom magát felmenthetőnek nom hiszi, keresztül esvén, a győző karjaiba omlott, kérvén bocsátána meg gyengeségének. Soha sem volt a szerelmennek oly szép áldozata, s ez soha sem volt tisztább és engedékenyebb.

A kedvesemének rendezen a szerelom sirjai; azonban itt nem volt ez az eset; mert a király oly

szenvedélyes örömben uszott, mind ez előtt még soha. Száz- és százszor ölelte át kedvesét s biztosítá, hogy megajándékozá szivével, mitsem tagadhat meg tőle, még koronáját som. Másnap újra meglátogatta s itt történt, hogy La Valière kért ő felségt, lenne szerelmük titok, mivel ő sárségo a király sógornője azt hiszi, miköz a király szerelmes bolé, s e hitben nom kell megingatni. Mondják miköz erre a király ugy nyilatkozott volna, hogy sokkal nemesb lelkü, som hogy rászédni akarn. De ha én kérném! — szólt La Valière. — Való, — viszonzá a király — igen meglepne ön: de tekintvo a dolog állását, ön önő vagyok mondam, s ha ön jogával élni akar, ugy nehezen védhetem meg magam.

Szerelmecinknek gondal örözt viszonyuk nom sokálg volt titok. Felfedeztetett az, mielőtt gondolták volna, minek következménye lett, hogy több titok sem csináltak boléle. Ő sárségo igen boszankodott fölötte, nom annyira szerelemből, melyel a király iránt — mint mondatik — viseltetett, mint inkább azért, mert ez ismeretség saját palotájában kötetett. Az irigyságnak is része lehetett ebben, mert olvégre is való az, hogy a nők azon sérelmet, mely szépségüket érinti nom bocsátják meg, azért bepanaszlá az egész dolgot a király nőnek, kinyilatkoztatván viszatetszését a fölött, hogy volo olyatón szerepot játsoztak, saját palotájában választván hasonló viszony létrehozása helyéül. A három hercegnő tanácsot tartott s határozatba szent, hogy La Valière fejét megmossák. Nem volt most már szó egyébről mint alkalmat találni, melyre nom is kellett várakozniok, mert a két királyné viszonzván ő felségo látogatását, honnan a királyt dolgai viszatarták, maguk elé hivataék La Valierét, s a világ legszigorubb és legkeserubb modorában rendro utasíták. — Exer nyi sértéssel illették, s anyaira montek, hogy kétségbeesésben megszakítva szerelmét elhatározá magát, zárdába lépni, ott végzendő be életét.

Levelezések.

Bécs, december 1-én 1864.

Ritka ünnepélyről sietem tudósítani a lapok t. olvasóit; oly ünnepélyről, mely a birod. fővárosnak oly fényt kölcsönzött, milyent régen nem látott, s mely a lakosok százezreit hozta mozgáshoz... valódi diadalünnepe volt tegnap Bécs városának: a schleswig-holsteini győztes csapatok tarták diadalbevonulásukat.

Az ünnep előnapján érkeztek meg a hősök, kik körülbelül egy egész óvig laktak az éjszaka véros harcozterein; — tegnap előtt érkeztek ők meg, hogy a csaták szenvedéseit a haza biztos határai közt ki-pihenjék hogy a halál veszélyeit a viszontlátás boldog perceiben elfelejtésük.

Az éjszakai pályaudvar tornyain ép azon irányban lengteté a szél a lobogókat, melyben a kedves vendégek valának érkezendők, hogy már távolról is üdvözölje a hősokeket, kikre az egész város várakozott. — Megjött végtére a vonat. — Azok a lobogók, melyekkel a ragonok oly dusan valának felékkítve mint tarka szárnyak tűntek fel, s a sebeseen szaladó mozdonyjal látezának közreműködni. — Az idő már este járt, nem volt elég az ünnepélyes elfogadás s bevonulásra, azért ez másnapra halasztott; addig a Lipót-külvárosban szállásolák magukat.

Felvirradt az óhajtott nap. A diadalmenet délelőtti 9 órákor volt megkezdendő; de ma kora reggel az egész város sajtolt, mindenki az ünnepély helyszíne felé sietett.

A diadalmenetet egy más ünnepély előzte meg, a Duna-csatornán épített szép láncshid megnyitása. Ezen hid, mely Bécsnek egyik ékessége, az új allée-t köti össze a praterutczával, — közvetlen a kis asperni utczával. — 8 és 9 óra közt volt végbemenendő a hid megnyitása.

Már 7 óra után átláthatlan néptömeg sűrűgött forgott a kettős ünnepély helyszínén. Lipót külváros azon része melyen a harcok emberei valának bevonulandók, a láncshid, az új allée, s főleg a belvárosban a nagyszorú palotákkal megrakott Ringstrasse — hol a diadalmenet határpontja vala; a ritka ünnepélyhez méltólag volt felékkítve. — Nem volt hám melynek ablakain, párkányzatain, erkélyein tarka (osztrák, német, bajor, holsteini) lobogók, drága szőnyegek s zöld koszorúk nem függtek volna. Pompás látványt nyújtott a kis Aspern-utca és a láncshid. — Az utca elején galyakból két obeliszk volt felállítva, zöld lombkoszorúval öszekötve, homlokzatukon üdvözlő feliratokkal. — Az utca házfalain virágfüzerekben voltak foglalva a nevezetesebb csatahelyek, melyeknek véros mezején aratták a győzők babórait. Egyes feliratok, azok kegyelotes emlékéit költék fel, kik elhullának a nehéz harcok alatt, s kiknek hős pora felett csak a hideg éjszakai szél énekel diadaléneket... A láncshidat zászlók, fenyő-koszorúk, virágfüzerek öszönlék el, talpszatait pedig zöld galyak és czimerek ékítették.

Az ablakok, erkélyek, emelvények... terhelve nézőkkel; földszint hullámozó tömeg jár-kel alkalmas

helyet keresve, hogy legalább részben lehessen szemtanu.

Eljött az ünnepély első pillanata: fél kilencz-kor érkezett meg Császár Ő Felsőge nyitott kocsin, a nép viharos üdvkiáltásai közt az új láncshidhoz, hol a bizottmány elnöke gr. Wickenburg által fogadtatott; ki beszédében a hidnak forgalom érdekeboni jelentőségére, s dicse névre (Aspern) hivatkozott. Ő felsége erre örömet s meglepedését fejezve ki, először ment át a hidon, s így adá azt a közforgalomnak.

Ő Felsőge távoztával megkezdődött a diadalmenet; ugyanazon hidon történik a bevonulás, melyen csak pár perczel előbb maga Császár Ő Felsőge hatolt keresztül.

Alig hogy megpillantá a néptömeg a hős csapatokat, s élőkön a vitéz altábornagyot — b. Gablontz-ot; szünni nem akaró „hoch“ üdvkiáltások tölték el a lovogót. — Megszólalt a katonai zenekar, Radetzky indulóval lépdelték a harcok győztesei. A zenekar, mely nem régen a halál félelmeit vala elűzendő, diadalt zeng-most; a csaták golyózáporai helyett a közelsimerés, és tisztelet virágfüzereit hullanak a hősokekre, kik tisztelet tekintenek magasra tartott babéros lobogójokra.

Midőn így az ünnepelt altábornagy táborkarával a hidhoz ért, a község és város tanács élén dr. Zolinka polgármester fogadta üdvözlő beszéddel a diadalmenetet; melyre midőn b. Gablontz meghatva válaszolt, újra hangzott a lelkesítő induló, újra kitért ezer vízhangban s többé megsemit az ünnepély végeig, a dörgő „hoch“ üdvkiáltás, mert az utat ellepő népsokaság a győztes seregek minden léptére megmegujtá azt. A tolongás oly nagy volt, hogy a szigorú rendfelügyelet dacára is alig volt elegendő tér, melyen a harci médaille s zöld galyal díszített csapatok háborítlanul folytathatták volna utjokat a Ringstrasse felé. — Az itteni palotákról előbb szölkünk; kiegészítéssel csak azt adjuk az előbbiekhöz, hogy itt az erkélyeket többnyire főrangúak tölték meg, s hogy Vilmos főherceg gyönyörű palatájának egyik oszillogó erkélyén Császárné Ő Felsőge foglalt helyet fenséges gyermekei közt. Ide is eljutott végtére a vitéz hadsereg, melynek élén a dicakoszoruzott vezér, — Gablontz altábornagy, barna harci paripáján, hősi magatartásával különösen magára vont a nézők figyelmét, és sokszorosta az üdvkiáltásokat. Midőn Császárné Ő Felsőge elé jutott hősi kardja villogtatásával adá katonai tisztelete jeleit, melyeket Ő Felsőge kegyes hajlángással fogadott az erkélyről. — Rudolf, a kis korona hercege is, minden egyes tábori karnak kis porge tollas kalapjával jelonté üdvözlötét. — Ringstrasse végén az ugynvezett Oporning en fogadta Császár Ő Felsőge fényes udvari kísérettel a győztes hős férfait, kiknek kitartásáért, serege zászlóinak általok szerzett új dicsőségeért, saját s az egész haza közönségét nyilváníta. — Boszódó végén barátságosan szorítá a hős vezérnek Gablontz nek jobbját, ki a fejedelmi kegy iránti halálból kézcökölásra hájtá meg magát.

Épen dél volt, midőn a diadalmenet végre járt; de a város egész nap megtartá ünnepélyes színezetét!

estve Lipót külváros prater és Aspern-utczái fényesen voltak kivilágítva; a transparent feliratok a dús virágkoszorúk közt igen szépen tűntek fel.

— Így folyt le Bécsben a schleswig-holsteini hősök diadalünnepe, a hősokehez méltó ünnepélye volt ez. Örömmel emlékszünk rá, s megérdemli, hogy emlékéit Bécs mindenkorra megőrizze.

KANIZSABERKI.

Veszprém, decz. hó közepén.

Tekintetes szerkesztő ur!

Mióta elkészült a kanizsai vonat, városunk egyiro hanyatlak minden tekintetben, vagy ha nemis épen hanyatlak — de hátra marad, mert a haladás nem hi senkit, nem vár senkire. És o hátra maradás egyedüli oka a közlekedés hiány, az t. i. hogy a vaspálya távol esik tőlünk. Ki az előtt ismerté Veszprémet, most csodálkor népelhagyottságán; kereskedése országazerte híres volt, míg most országos vásárai is néptelenek. A körüllevő falvak inkább vizsák terményeiket a vasuti állomásokhoz: lepény, siofok és csikvári állomásokra, mint Veszprémbe, hol kevés a vevő. Ily körülmények közt nem csoda, ha csigamódra tör előre. Fehérvár halad, Veszprém marad!

Lassan, lassan öbrodoz mindazáltal, ezt nem tagadhatni. Már egy év óta távirddával bir, de a vasut hiányszik mellőle. A távirddát főredig akarják vezetni. Az egyenes új ut az erdőn és Csopakon át jó ideje elkészült Füredre, csak az oszlopok ninosenek még felállítva (?).

Említést érdemel új hidja a hosszú utozában, mely nem sokára a közhasználatnak engedtetik át. A hid olég nagy és erős, nem kell tartani, hogy a haragos kis Léd folyam, mely évenkénti áradatkor néhány áldozatot szokott magával ragadni, ezt bizonyára nem fogja szétszedni.

Egy lámpával is gyarapodott Veszprém világossága, az éji kóborlók könnyebben járhatnak fel s alá a Benedek-dombon, hol ez előtt lábtöréstől is lehele tartani, s a bakter jobban látja olkiáltani diotióját. De koránsem légszesz lámpa, hisz egy ritkaságként kellett volna felemlitenem. Bár azon nap ragyogásáról is irhatnék mielőbb, mely szellemi világozságot áraszt.

Végül a kövezetről szölk t. i. több figyelmet kellene erre is fordítani, mert biz nagyon kellemetlen térdigérő sárban tartani sétát. Ugy is oly köves vidéke van, hogy korezni kell a tiszta talajt a köves költözéssel megörbörtethetnék akövezés, miután nem külország-ból kénytelenítettnek hozatni. Alig van egykövezett utczánk, az is milyen? Tudom felhasználának a kaposiak, csak oly könnyen jutnatának horzá, mint Veszprém? A hol van, ott nem kell!

S. B.

Hírek és események.

(.) Tisztelt olvasóinkat bátrak vagyunk értesíteni arról, hogy új évtől kezdve lapunk nagyobb alakban és terjedelemben fog megjelenni, annélkül, hogy ára feljebb emelkednék; s ezután is azon leszünk; hogy a legnagyobb pontosság- és tisztasággal kerüljön ki a sajtó alól. — Kezves pártfogásáért eszedünk.

(.) Folyó hó 17-én tartá a helybeli vadász-társulat az általuk bérelt kanizsai erdőben hajtó vadászatát; az eredmény: 14 nyul, 2 őz és 1 róka; a vadászat végeztével a társulat a „Polgári Egylet“ helyiségébe gyűlve, vig estélyt rendezett; mely alkalommal nem mulasztjuk el, a bérlőt Tóth József urat, a jó italok és izletesen készült vadász étkek megdicsőréseért, mert valóban fáradszailan szorgalmáért és ügyességeért ezt kiérdemli. A fáradszait vig kedélyűvé villanyozódttak, s a legforróbb fölköszöntések mellett tölték az estélyt. — Mindig örvendünk, ha arról értesülünk, hogy városunkban társulatok alakulnak, kivált ha ozéljnk szép és hasznos; — mily jó volna tehát, ha a főnemlített derék társulat tagjai közt oly vállalkozó szellemek tűnnének föl, kik, feladatul tűznék ki, egy „Lövölde“ létesítését, mi nem kerülne nagy áldozatba, s azáltal a társulat számos taggal szaporodna. Ha minden nagyobb magyar város bir egy ily társulattal, miért maradnánk mi hátra? — Előre tehát, jó- és szépért lángoló férfiak, ne engedjék ez eszmét szunyadni!

(Folyt. a mellékl.)

nem vagyok, aseszonyom, reménylen azok éleszek kik rajtam osnyit követelek el, qui mo font piere.

Egészen felhevülve ért Chaliot-ba, egyenest a zárdába megy, s La Vallierét hivattja, ki csak hamar megjelent, a mély fájdalom minden jeleivel. Az arczán ósare vett változás oly érzékenyen hatott Ő felségére, hogy könyveit vissza nem fojthatá. — Miután kissé lecsillapult volna, felszárítván könyveit, bánatos hangon szólt: valóban kisaszony, ön mit sem gondol azokkal, kik szeretik; La Valliere válaszolni akart, de könyűinek özönei elfojttá hangját. S ez így vala rendőn, hogy utánozza a hőst, s mint az, úgy Ő is könyűivel ismertesse meg szíve hullámozását. Nem kell kételkedni, hogy a jó apácák, kik nem szoktak meg egy fejedelmet könyezve látni, kivált ily nagy fejedelmet, nevettek volna jókora részt e-könyversenyben. Roquelaisre, ki mindenüvé eljutott mindig, s ki most is követé a királyt, mit tartson e symphonia felől: nem lévén pedig azon emberek közül való, kik egy idején jött élezet elnyomni tudnának, egy közel álló barátjához est sugá: becületemre oly gyönyörűen sirnak, hogy kedvet kapok, feleltök kaczagni. Eljátszván aszeneke szerepeiket, szerelmeink szíve megkönnyebbültek, és beszélni kezdtek. A király kéré kedvesét, hagyná el a zárdát, ez sokáig ellene mondott, minden okai oda mentek ki, hogy Ő fensége igen kegyetlen volt iránta, jövőre a rossz bánás módot föl. A király biztosítá ez ellen, ismételve kérvén, hagyja el o helyet. A kisaszony végre engedett, s mélyen felsóhajtván így szólt. — Oh jaj mi könnyű győzni, ha a szív úgy is hódol, mi gyengék vagyunk, ha szeretünk! Ezzel elhagyá a zárdát s a király fogatába, mely időközben megérkezett lépett. Belépvén a hintóba felsóhajtott: Ime ez a legjobb kezdet ellenségeim kezeibe jutni! — Mitől se tartson — válaszolá kedvese — király vagyok, fogok tudni parancsolni, s a jajoknak kik elég szemtelenek lesznek, önt koscritni.

RENYI.

Ugy látszik, hogy a kisaszony kedvesét o határozata felől értesíté; azonban mégam tette, lehet hogy kétségbe esése okozkodásait akadályozá, vagy, hogy félt, ha a király határozatát megtudná nem engedné telyosülésbe menni, vagy lehetséges, hogy a három hercegnőtől tartott; elhatározá a kísértés elől kitérni s így zárdába vonulni. Bár mint volt s, Ő a Chaliot zárdába vonult s alig érkezett oda, beszárkózott és ellentállhatlanul zokogott.

Míg ennek híre a királyhoz ért, addig a Spanyol, országából érkezett követeket fogadta. Im itt következik ez esemény menete. Nem szükséges olvasóinknak elmondani, hogy hasonló szertartásokra kitézött hely egy gazdagon butorozott terem, melyben az ezüst, aranykészletok a legdrágább butorok vannak kiállítva, hogy hasonló ünnepélyességek nagy számban vonzótták az elődöket. Az ekkor jelen voltak közt Saint-Agnan herceg és Sourdís Marquis is találattak, kik a király személyéhez igen közel álltak. Az igen lassu hangon folytatott rövid társalgás után, Sourdís Marquis meglopotve, emeltebb hangon szólt: Mit! La Valliere zárdában van?! — A király csak La Valliere nevé hallá, azonnal oda fordult, mintha egy villám csapás találta volna; izgatottan kérdé most mit beszélt La Valliere felől. A herceg átvette a szót, jelontvén, hogy La Valliere a Chaliot-i zárdában vagyton. A követek szerencsájükre bovégezték beszédüket; s ez igen idején történt; mert a király annyira izgatott vala, hogy mi sem leondott volna képes visszatartoztatni, hogy a követeket hirtelen elhagyja. Azonnal fogatát rendelte elé; de nem volt túrolme est bevárni, hanem lóra ült és Chaliot-ig nyargalt. A királynő távozni látván őt, vissza akarta tartani, ellenvetéseket tőve; de Ő visszataszítá, meghallgatni sem akarván.

A jó királyné assal elégedett meg, hogy spanyol komolysággal felolt: valóban, Sire, ön legkissőbbé nem ura szonvedélyeinek. A király boszusan pillantván rá, válaszolt: ha szonvedélyeim ura

(.) A helybeli dalárda, pártoló tagjai mutatására nagy előkészületeket tesz, a Silvester est élvezetűs megtartására, melyben nemcsak a dalárdai testület fog működni, hanem egyesek is vállaltak magokra élezes- és bohócos előadásokat, különösen, éjfélre jó kedvet varázsló jelenet van kitűzve, a dalárda tagjain kívül csak a helyben ideiglenesen s a vidéken lakók vehetnek részt, 1 frt belépti díj mellett.

(.) Wajdits József könyvkereskedő ajánlja igen díszes karácsoni- és új évi ajándékait, melyek üzletében egy dúsan felszerelt piramidát, albumok- és díszművekből képez; szép képes- és köszöntő könyveit, ugyszintén csinos levélpapíros és jegyeit a legnagyobb választékban.

(.) Az itteni oszondörök gazdasszonya egy ivodába oly dühösen összekocoztat egy dsidús káj lárral, hogy az előtte álló itozés üveget felkapva, nyg-egyik szeméhez sújtá, hogy az, annak látását többé nem használhatja; — a nő a hatóságoknak szolgáltatott át.

(.) Sikamlós jéggé fagyott utaink, melyen aggok, ifjak, gyermekek alig képesek magukat fűntartani, a legkisebb figyelemsem fordítatik, — miután erre nézve büntetés még nem szabott; — különben is, ez a háziuraknak valóba nem válik dioséretére, mert úgy hisszük, ha egyéb nem is, egy kevés hamu minden házban csak található volna, hogy a házak járdáit behintetessék. Jelenleg pedig, hogy a fagy felengedt, városunk en mini a tur Velenoze, csak az a különbség e kettő közt, hogy azok utozái viz, emezői pedig egy sártenger; tisztaság és kövezet, hol marad a to országod.

(.) Az ujonczozás közeledtét hirdeti, a városi házában felfüggesztett több száza menő bemutató névsora.

(.) A kanizsa-sopronyi vasut vonalhoz kívántató telkek értéke becslését a köz- és magánbirtokosok iránt, a bírói eljárás f. hó 13-án indította meg, és 19-én a városi lakosok tetemes hátrányára befejeztetett; a felől a részletes közlést jövő számunk hozzák:

△ Ez évi utolsó lapunk zárása után szomorú hírről lepettünk meg, ugyanis Triestből Bécsnek tartó gyorsvonal Posnitz mellett a Bécsből jövő torhos vonallal összeköztött, melynek következtében a temédek kárákat nem tekintve, néhányan halva maradtak és többen nehéz sebekkel vitettek el a szomorú helyszínről.

Kaposvár.

* Már a székvárosban is megkezdik a lopásokat. A közeli öjjeleken egymásután két boltot vertek fel, a legorósbob zárákat törvén be, legnagyobb bátorsággal. Ha népes utcákon, városokban is ily catastropháknak vagyunk kitéve, mik történhetnek akkor kint a helységek és pusztákon? A gazda félve alazik, hogy reggelre nincs-e kevesebb 3-4 járnas ökrével, vagy lovával? meg vannak-e a zár alatt sortésai? Ha polgár sortést öl, éjjel a zsirosvindely mellett fekszik s a töltelékot oda rakja foje mellé. A gazdasszony kiteszi a fagyra megölt ludját, puskáját s mire ószro veszi, másnál melegszik fel. *) Sommit sem nagyitunk, mert a hírok valók s mutatják népünk egy részének romlottságát, melynél a legszigorubb hatósági örködés, fenyítés is elveszti hatását. S fájdalom, az nem egyedül Somogyban van így, hanem a szomszéd megyékben is. Innen-onnan azt is megörjük, hogy még magunkat is zsákra raknak!.

= A következő év olején székvárosi gözmalunk megkezdí az örlést (táu még ez év folytán is?), valószínűs áldására a vidéknek. Mint értesültem, a magtár még épüléso vár; nem jó lenne-e, ha a tisztelt érdemes társulat klosnyben a franciaia éjszak-megyei Masny uradalomban levő magtárt mintául venné szükségletéhez képest, mely magtár Ó Góth islésü, négy tornyu várt képez, hol a nagyszorú minden egyes torony vaslomezzel burított cilinderében vagyon a gabna; egy-egy toronyban 10 ezer franciaia mérő; a cséplő géptől egy paternoster öntözi a tornyokba felül az eleséget és alól a folnyított csapantólból mérték mutató szerint folyik le egyenesen a zsákokba — midőn az illető csapantut a tornyok alján felujítják, — a minden forgatás nélkül jól el-tartott készlet. A tornyok közti épület szolgálhatna liszt tartóul; ily magtárban a csín s haszonnal párosulva lenne. (Beküldött.)

† Reisz Folyxnd, szül. Spitzor Anna decz. 8-án, pár órai szenvedés után hirtelen meghalt, élete virá-

gában. Ki ismerte a jó családayát, a szegények apo-lóját, a nemes levitést, mely mindon szép iránt lokesítette a boldogultat, — az kérni fogja a kora tavaszt, hogy első virágával hintse meg a sirt. Megör-demli a hervadt virág, a nyiló virágot; s hogy hit-sorsosai megtépjék ruhájokat a gyászban azért, ki annyi szépet és jót elvitt magával, s utánna csak vesztéség fájdalmát hagyta.

* Olyan tragikomikus hírt hallunk egy helység-ből, hogy megérdemli a feljegyzést. Az ottani bolt-sok ugyan is — a pénz szükében — árucikköiket örömet adják cserebe termékökört. Milyen szép lesz ha a régi jó idők ismétlődnek, s egy éves borjun vagy csikón csoréllunk egy pár bagariát; Kecskéort kapunk petrolumot és milly gyertyát; gyapjuért nadrágot, budát; Káposztáért főkötőt; Árpáért, ozukrot, kávé; kopó és agárért, esernyőt stb.

= A „Sürgöny“ vezetését, ismert jóles tárcza-írónk, Bulyovszky Gyula vette át.

△ A XVII-ik században egy sváb tanító, Höberle János Jakab következésképp csapogtetta tanítványaiba a szellemiökot, 50 évi tanítóskodása alatt. Ki-oztott ugyanis 911,527 bot ütést; 124,010 virgást, 20,909 körmöst; 136,716 tenyérütést, 10,230 szájon-ütést, 7904 pofont; 1,148,800 fejbéttést, és 22,763 notabénét, a bibliával, kátával, zsoltárral, és gram-matikával, tehát összesen: 2,392,894 ütést. Azonkivül 777 fü borsót; 613, három szögletű fán tórdelpelt; 50,001 viselta nyakában a szamarat, s 1707 tartotta magasra a virgásoot. (M. S.)

= Megjelent legközelebb a „Vasmegeyi Nap-tár“ első évi folyama; s tekintve a kezdöt nehézség-öt, elég változatos tartalommal. Szerkesztöttek: Balogh Gyula, Auguszti Imre, és Pauer Antal. Tiszta jóvedelme a Szombathelyen építendő állandó színház javára fordítatik.

△ A párizsi előkelő világ előtt ismeretes Beau Julia színésznőnek butorait és ékszeröinek egy ré-szét árverozták legközelebb. Az árverozásra kiállít-tott tárgyak pompája felül haladt minden eddig ily alkalommal látottakat. Volt egy karporecz 56 gyöngy-gyel, mely 1025 frankon ütött el. Egy másik 2550, egy mellő 2450, egy nyakkötő 197 gyöngygel 9000, egy másik 8600; egy pár fülönfüggő 18000 s másik pár 21,550 frankon, egy gyémánt diadém — 50,050 frankkal fizottotett.

△ Grant tábornok 3 napra New-York-ba érkez-vön családjához, Scott tábornokot is meglátogató, ki-vel sokáig beszélgetett. Távozásakor, Scott emléki-rataiból egy példányt nyujtott át neki, előlapjára kö-vetkezőket írván: „From the oldest to the ablest ge-neral in the world“. (A világ legidősebb tábornoká-tól, a világ legügyesebb tábornokának.)

△ A világljáró kis Tom Pouco tábornok csalá-dostól Compiognebe ment, a koronaherczegnél magát bemutattnál.

* A megyeház-teremben, hol a mult évben 24 szegény gyermek lelto örömöt s ruházatotot fol, ez év-ben is fol lesz állitva a karácsony és örömfája, hoz-ván kalácsot, gyümölcsöt, aranyos diót, s a mi az aranyos diónál is többet ér, meleg ruhát a szükölkö-dőknek, kik felett Isten örködik, s a jök omlékozoto. E kedélyos örömvánnap teremőjefőispánnó ö méltósága, ki a többek adakozását böközőleg tetőzi, hogy azok számára is ünneppó togyo a karácsonyt, kik az óhség miatt elfolejtouek ünnepelni, s a könyé és hideg miatt örléni!

„Megelégítetnek a to háznadnak kövérségötöl és a to gyönyörű-ségidnek folyóvizövel megita-tod öket“.

Zsolt. K. XXXVI. 9. v.

© Jelen számunk utolsó oz évben; reményljük, hogy azon jók, kik lapunk anyagi állását biztosítani körönk gyültök, a jövőben sem hagyják el az ügyet, s a két megye szellemi és anyagi érdeko tekintetében megteszik azt, mit a napjainkban haladás, közszellem és önérdékünk kívánnak. Mi nem ígérhetünk előfizető gyűjtöinknek sem drága tajtpipát (magunk is acme-oztöböl pipázunk) sem százezrekkel kecsgető sors-jegyeket; do azt megis ígérjük t. olvasóközönségünk-nak, hogy becses pártfogásuk folytán nem csak nagyobb alakban, s hetenként jelenik meg, do jutalmak kitű-zésö által tárczákat minél érdekesebbé tenni szán-dokunk; közölvén a jelen számunkban folytatott nagy éedökü „La Valière herczegnő élete“ címü művet is. Kérjük továbbá t. munkatársainkat, továbbra is megörvendeztetni bennünket becses közromöködésök-kel. Isten velünk!

= A magyar zónészeket segélyző egyletjavára, Maár Gyula által rendezott hangverseny 17-én meg-tártatott, és pedig válogatott közönség jelenlétében, Kaposvárott. Ime a műsorozat: I. Szakas: I. Liszt Ferencz Átirata Wagner R. „Tannhäuser“ címü dalműből, zongorán előadja a hangversenyző. II. Cavatina Bellini „Norma“ operájából, énekli Kovách Kálmán ur. III. Kötös, Wagner R. „Repülö Holland-jából“ átírva Raffól, zongorán előadja a hangver-senyző. IV. „Patisina J.“ Byrontól szavalja Szabó Kálmán ur. V. Nagy Abránd Wagner R. „Loheng-riu“ címü dalműve felett, szerző és előadja a hang-versenyző: — I. X-ik „Magyar Rapsódia“ Liszt Fe-rencztől, előadja a hangversenyző. II. a) „Adagio“ Beethoven-től előadja a hangversenyző. b) Fantaisie impromptu Chopia előadja a hangversenyző. III. Dal

„Kunokból“ énekli Kovách Kálmán ur. IV. „Norma“ felett nagy ábránd Liszt Ferencztől, előadja a hang-versenyző. Maár Gyula a tököly magas fokára vitt szép, erőteljes játékvál nagy tetszést aratott. Szinte szép sikerrel működtek Szabó és Kovách Kálmán. Mint értesülve vagyunk, a hangverseny 90 frt körül jóvedelmezott a fontöbbi czélra.

= Megjelent a Szokoly Victor által „Hazánk s a külföld“ címü képes hoti közlöny, mutatvány száma, oly elegantiával, s kitűnő-beltartalommal, hogy lelkiismeretes köteleességünk, azt ajánlani, minden rendű és rangu olvasóközönségünk figyelmébe. Nem csak a kiállítás csínja, bolttartalmá, hanem olcsósága is, (egész évre csak 6 frt.) nélkülözhetővé teszi a külföld ily nemű vállalatait számunkra.

Gazdasági tudósítás.

N.-Kanizsa, decz. 19. Gabonázslötöinkről még semmi örvendotost nem írhatunk; mivel a mennyi előnyt a gözkecsi állomások azok szállítására nyuj-tanak, az időszak kedvezötlen járása miatt a kocai utak annyira visszavetnek. A piaci korekedelem o miatt csak a közeli helyekro terjedhet, a loggyéobb eredményel: Buza közép 85—86 fontos 8 frt 10—20 kr. Rozs 80 fontos 7 frt. Kukoricza új, do meglehetőss száraz 2 frt 10 kr. Árpa 1 frt 50—1 frt 80 krrért alig oladható. Zab 46 fontos 1 frt 10 kr. Bab fehér 8 frt 25, tarka 2 frt 70 krrért adatik.

Nyilt posta.

- Cs. S-nak Pest. Kérünk a Január havli 1-ső számban egy s ép költeményt.
- S. B-nak, Vas-prém: A lapot megrendelték ön számára a jövő évtől kezdve. Kérjük a tudósításokat pontosan megküldeni.
- T. V-nak, Pacsán: Várjuk leveled t; a lap is vár róul.
- H. S-nak, ugyanott: Kérünk tud hírásokat is öntől azon vidékről. Az öntől szép teh tséggel elfoglalt tóron polig ajánljuk a szorgalmat, tanulmányt; így bíatos a siker.
- Garabonczának: Van nekink egy jobb Garabonczásunk csakhogy sokáig halgat.
- P. G-nak: Régen küldtél; a tárcza számára is kérünk ötöd. Tihanynak: a kettős torony vízhangja sokkal jobb mint ösö. Labanczak ?
- R. R-nak, N.-Várad: Csak nem jön ön levele!
- Hallgat a laót. Az ög sugallatát követi.
- Bécsi levelezőknek: Csak melébb.
- Gy. P-nak: Valahára siker. It Átolvasunk, s most hatá-rozztan mondhatjuk, hogy a tehetségnek még nyoma sincs. Ha már — s arinto — más dolgot nem talál ön, jobb, ha addig tollat fosat, míg — t hat rág.
- S. T-nak, B-án: Igaza van; a próféta kevés napjainkban s a kik vannak, sem hisznek nekik. A káldeményen aanyi az igazital való, hogy addig újat lehetne írni...
- Sajgóznak, Pestre: Hogy a közlemény sebet ejtett és raj-g nem t öltünk róla Az olyan f i nyomtatványok a népnél nagyobb kárt tesznek, mint a Török-Tatár hajdanában. A népnél még a szának is sok hívője van, hátha nyomtatva lát valamit; A ke-nyörkerecsé ily módját egyáltalában rosszaljuk. Viasz a nép sok tekintetben, arra ích t gyural, hajtani, merre akarod. Vallásos-ságot, erkölcsöt, mivelőstést hínstünk, ne pedig — ponyvás-unk! Egyébbiránt szeretőök, ha ön nevével megrírná.
- „A halak“ írójának: Ugy hisszük, ön csak tréfi küldé-ményével.
- S. K. Ellátó tük; a megbízást máskor is szívesen teljo-sítjuk. A kérdézet elutazott a napokban.
- „Uj övre.“ Ön nagyon is korán beküldö dícsérő versét; nem bíszák, hogy annyi jó tulajdonnal legyen majd megáldva az idő oz új szülöttoe mint ön művével fogadni akarja. Különbén is gyenge.
- Fircopagnak, S-on: Tulitunka ön számára jár a lap. Mind tárcza-ikkelt, mind levelezést szívesen vesszük a jövőre is.
- A „Zseliczi brügös“ vastagon húzza, do azért szívesen lát-jak.

Felelés szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

Nyilt tér. *)

Zseliczi viszontagságok.

Ha ön, azt nem mondja,
Hogy van, sok, sok gondja,
És át nézni fogja
Mit e levél tokja
Rejt, s odább nem dugja,
Plane, fol nem rugja,
Akkor tán megjárja,
Mint sok nem jó párja.
Azért, hát csak hallja
Mert tollam megvallja
Hogy Zselicznek sok a baja
Mint embernek fején haja.
Gabnát hiába kínálja,
Kereskedő szót sem állja
Pedig varga, szabó, kovács,
Bognár, boltos, asztalos, ács,
Cseléd, s a falu birája
Kezokban mult év számlája,
Hát még a praenumeratio!
Most tehát elő, ó ratio!
Mért bizony mind, mind hiában,
Irva van a sors lapjában
Ennek mind meg kell történni,
Mint naponkint, hogy kell enni.
Így Zselics terménnyel csak veszt,
Még majd tán hall egy kis jobb esszt.
Addig hát csak húzzunk szomorut
Mig nap nem váltja a borut.

A ZSELICZI BRÜGÖS.

*) Itt mindenki közölheti verselt, ha soróért 5, s bélyegdíj fejében 30 kr. ö. díszet.

*) Este a pénzében midőn megtözei a tulajdonos a csap-pot, félve zárja be ajtaját, s reggelre so csap, so hordó, so bor; Korábban járnak lapul!

Bizonyos halál. Csalhatatlan irtószó

patkányok, egerek, poloskák és svábbogarak kiirtására,

mely szert alulirt hátorkodik a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani. Alulirt az általa feltalált irtószórének sikere fölül képes, úgy magánosok, mint államhatóságok által kiadott bizonyítványokkal magát igazolni, minélfogva számos megrendeléseket remél.

Ezen szer 10 évig is eláll és mégis sikeresen használható.

Kapható **Nagy-Kanizsán** egyedül csak **Fesselhofer Józsefnél.** Ára egy hadogszelenezének, mely **Riess Guttman** névperséttel van ellátva, magyar és német használattal utasítással együtt 1 frt 10 kr. o. é.

RIESS GÜTTMANN, vegyész- és szabadalom tulajdonos.

Pony-eladás.

Két szürke Pony (töröklő) 12 markosok, szépek és szelidek — az itt volt lovarda tulajdonosától visszamaradt) — lovaglásra úgy fogatba is igen alkalmazhatók, minden órán szabad kézből, készpénz fizetés mellett, jutányos áron — eladatnak.

Ismeretlen tudakozódhatni Neusiedler Pál tulajdonosnál, a „zöldfa” vendéglő bérlőjénél Nagy-Kanizsán. (2-3)

Hirdetmény.

Stephane Richard hitelezőinek összehívása! Somogymegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Mayor Abrahamnak Stephane Richard elleni keresetében a kielégítési végrehajtás, utóbbinak a Nemes-dédi 68. sz. t. j. könyvben 1768 helyr. szám alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. január hó 31. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár nov. hó 30. 1864.

Somogymegyei törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Fias Máté hitelezőinek összehívása! Somogymegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Klein Lázárnak, Fias Máté elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a T. Koppányi 78. sz. t. j. könyvben I. 1-17 rendszámig bejegyzett részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek, s a kielégítendő sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. február hó 13. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek, bíróság fognak megállapítani.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár decz. hó 10. 1864.

Somogymegyei törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Ifju Kozma János hitelezőinek összehívása! Somogymegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kozma János ifju ellen a kielégítési végrehajtás ennek a Kadarkut 182. sz. t. j. könyvben I. 1-8. rendszámig bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. február hó 14. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár decz. hó 7. 1864.

Somogymegyei törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

Somogymegye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Ballonics Györgyné felperessége alatt Braider Ádám bagolai lakos elleni követelése fedezésére és a bagolai község 141. számú telekjegyzékében 1368. hr. sz. alatt foglalt és bíróság 600 ft o. é. becsült szállója bagolai községben a helyszínén f. év decz. hó 31. napjának reggeli 9 órájának 2-ik árverésén, a fennálló törvényszék értelmében becsáron alól is eladatni fog.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott nov. hó 29-án 1864.

Somogymegyei törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Felhívás!

Miután néhai Tallián Borbála, férjezett Thassy Ferenoznének, mint azon magvaszakadt Tallián Gábor testvérei egyikének és 1/-ed részbeni főágnak maradékai, az eddig őket képviselő, de elhunyt Thassy Károly ur helyett másikat választani és nevezni mind ez ideig elmulasztottak — ezzel általam ünnepélyesen felhivatnak, hogy a családból egy ily megbízottat, a ki ezen ágnak érdekeit kiválólag képviselje és az itteni képviselőkkel magát folytonos érintkezésbe tarthassa, 30 nap alatt annál bizonyosabban sziveskedjenek nevezni, mivel hallgatásuk esetében ezen ág legidősb férfi tagja fog képviselőjüknek elismertetni és így vélelmeztetni, mintha a fennozimzett ág jelenleg életben levő tagjai azt különösen is elválasztották volna. Kérvén ezuttal azt is, hogy ezen felhívási idő folyamán alatt ezen ág legidősb tagja magát vélem mindenesetre atyafiságos érintkezésbe tegye azért, hogy amaz eshetőség beálltával a már ugy is oly sürgőssé vált család teendőiben mindjárt eljárhasson. Kaposmérő, nov. 30-án 1864.

Gaal Alajos,

mint néhai Tallián József maradékal képviselője és családi jogyzó.

(2-3)

BATÉI GŐZMALMOM

mai naptól fogva szabad kézből eladandó, akár bérbe veendő. A megvenni, vagy hasznobérbe venni kívánók a feltételeket megtudhatják alólírott lakásán, Batéban.

(2-3)

Gaal Dénes.

Árverési hirdetmény.

Somogymegye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Eibenicz Ede kaposvári lakosnak felperessége alatt, Balogh József monnyi lakos elleni követelése fedezésére lezúlogott, és a Kaposvár község 75. számú telekjegyzékében 1. rd. sz. alatt foglalt és bíróság 1200 ft o. é. becsült ingatlan, Kaposvár községben a helyszínén 1865. évi Január hó 7. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az elsőn vevő nem találkozik, 1865. február hó 7. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzött, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkör megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott november hó 16-án, 1864.

Somogymegyei törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Marsik János kaposvári lakos hitelezőinek összehívása! Somogymegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Königsberg Lipót felperesnek Marsik János elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a kaposvári 389. sz. t. j. könyvben 1-9 rendszámig bejegyzett részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. évi február hó 27. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 6. 1864.

Somogymegyei törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Balázs Ferenoz hitelezőinek összehívása! Somogymegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gyulassy Ignácnak Balázs Ferenoz elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a T. Koppányi 33. sz. t. j. könyvben 2972. hrsz. szám alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. január hó 23. napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 17. 1864.

Somogymegyei törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Sára Jankó István hitelezőinek összehívása! Somogymegye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gaál Alajosnak, Sára Jankó István elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a k-mérői 36. sz. t. j. könyvben I. és 1 alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. február hó 10 napjának reggeli 9 órája kitűzött; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 7. 1874.

Somogymegyei törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.